हेटौंडा उपमहानगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

हेटौंडा, मकवानपुर

बागमती प्रदेश, नेपाल

बालमैत्री स्थानीय शासनयुक्त उपमहानगर घोषणाको चरणको बालबालिकाको स्थिति प्रतिवेदन-२०८१

CHILD STATUS REPORT-2081

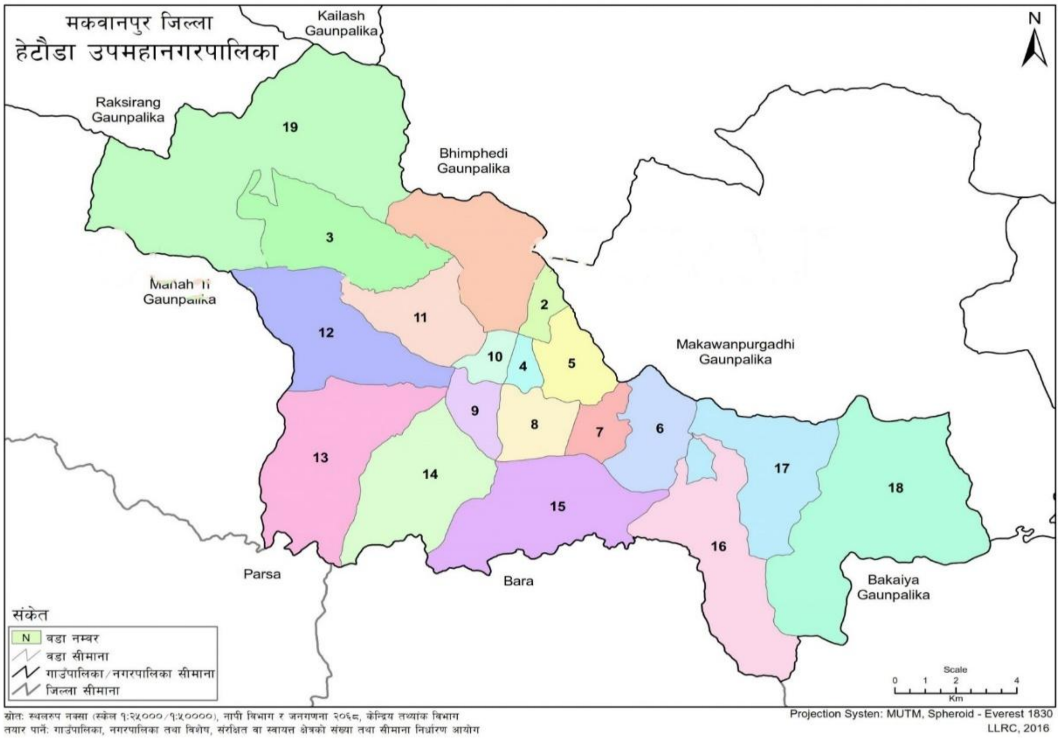

प्रकाशकः

हेटौंडा उपमहानगरपालिका नगरपालिकाको कार्यालय

हेटौंडा, मकवानपुर, बागमती प्रदेश, नेपाल

प्रकाशन मितिः २०८१।१०।१५

सल्लाहकारः

श्री मिना कुमारी लामा, नगर प्रमुख, हेटौंडा उपमहानगरपालिका

श्री राजेश बानियाँ, नगर उपप्रमुख, हेटौंडा उपमहानगरपालिका

श्री सुर्य प्रसाद गौतम, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, हेटौंडा उपमहानगरपालिका

श्री विष्णु कुमारी लामिछाने, निर्देशक, हेटौंडा उपमहानगरपालिका

श्री वडा अध्यक्षज्यूहरु (सबै) ।

नगर कार्यपालिकाका सदस्यज्यूहरु

लेखन तथा सम्पादनः

श्री बिना माया थिङ्ग, प्रमुख,महिला तथा बालबलिका शाखा, हेटौंडा उपमहानगरपालिका।

श्री निर्मला दाहाल, स.म.वि.नि. महिला तथा बालबालिका शाखा, हेटौंडा उपमहानगरपालिका।

श्री सपना ढुङ्गाना, नगर सहजकर्ता, महिला तथा बालबालिका शाखा, हेटौंडा उपमहानगरपालिका।

सहयोगः

विषयगत शाखा प्रमुखहरु,

बालमैत्री वडा सम्पर्क व्यक्तिहरु

बालमैत्री वडा सहजकर्ताहरु

सर्वाधिकारः हेटौंडा उपमहानगरपालिका

हेटौंडा उपमहानगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
हेटौंडा, मकवानपुर
बागमती प्रदेश, नेपाल

पत्र सङ्ख्याः

चलानी नं.: मितिः २०८१।१०।१५

मेरो भनाई

सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयद्वारा जारी बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन निर्देशिका, २०७८, घोषणा कार्यविधि, २०७९ र स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ बमोजिम यस हेटौंडा उपमहानगरपालिकाले २०७९ भाद्र ५ गते सरोकारवालाहरुको समुपस्थितिमा प्रतिवद्दतामा हस्ताक्षर गरी २०७९ भाद्र २४ गते कार्यापालिकावाट निर्णय गरी बालमैत्री स्थानीय शासन अभियान कार्यान्वयन प्रक्रिया अगाडि बढाएको थियो। गैरविभेदीकरण, बालबालिकाको सर्वोत्तम हीत, सर्वाङ्गिण बिकास र अर्थपूर्ण सहभागिताको सिद्धान्तमा आधारित भई बाल बचाऊ, बाल संरक्षण, बाल विकास र बाल सहभागिता जस्ता बालअधिकारका सवाललाई स्थानीय तहको नीति, योजना, संरचना, प्रणाली, कार्य प्रक्रिया र व्यवहारमा संस्थागत गर्न हेटौंडा उपमहानगरपालिकाले शासकीय पद्दतिमा बालअधिकारको संरक्षण तथा सुनिश्चितताको लागि बालमैत्री स्थानीय शासन अभियान सञ्चालन गर्दै आईरहेको छ। बालबालिकाको अधिकारको संरक्षण र प्रबर्द्धन गर्दै बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन निर्देशिका तथा कार्यविधिमा उल्लेख भएका ५१ सूचकमा टेकेर यस उपमहानगरपालिकाले १९ वटै वडामा बालबालिकाको क्षेत्रमा लगानी गर्दै आइरहेको छ ।बालमैत्री स्थानीय शासनका ५१ सूचकहरुमा हेटौंडा उपमहानगरपालिकाले ४३ वटा सूचकमा१००%, १ वटा सूचकमा ९९.९४%, १ वटा सूचकमा ९९.८९%, १ वटा सूचकमा ९९.८७%, १ वटा सूचकमा ९९%,१ वटा सूचकमा ९८.६३%,, १ वटा सूचकमा ९६.८४%, १ वटा सूचकमा ९१%, १ वटा सूचकमा ८८.०६%, नतिजा हासिल गरेको छ,

बालमैत्री घोषणाका अन्तिम चरणमा पुगेको हेटौंडा उपमहानगरपालिकाले १९ वटै वडाको यथासम्भव विवरण संकलन गरी "बालबालिकाको स्थिती प्रतिवेदन, २०८१ प्रकाशन गरेको छ ।बालबालिकाको बारेमा आवश्यक सूचना तथा तथ्याङ्क उपलब्ध गराई आगामी दिनमा बालबालिकाको लागि अपनाउनु पर्ने नीति तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गर्न सबै सरकारी तथा गैरसरकारी निकायलाई सहयोग पुग्नेछ भन्नेमा हामी बिश्वस्त छौं ।' साथै प्रकाशनमा भएका कमी कमजोरी औंल्याईदिनु हुन र आगामी अध्यावधिक प्रकाशनका लागि सुझाव र सहयोग गरिदिनु हुन समेत सम्पूर्णमा अनुरोध गर्दछु ।

यस पुस्तकको लेखन, सम्पादन तथा प्रकाशनमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्नुहुने वडागत अन्तिम सूचक मापनमा सहभागी सरोकारवालाहरु, उपप्रमुख, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, सबै वडा अध्यक्षज्यूहरु, कार्यपालिकाका सदस्यज्यूहरु, नगर बालसमूह संजालको अध्यक्ष, बालमैत्री वडा सम्पर्क व्यक्तिहरु, वडा सचिवहरु, बालमैत्री नगर तथा वडा सहजकर्ताहरु तथा सम्पूर्ण कर्मचारीहरुलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु। विशेषगरी महिला, बालबालिका तथा सामाजिक समावेशीकरण महाशाखाका सबै कर्मचारीहरु र प्रकाशनमा सूचना उपलब्ध गराई सहयोग गर्ने सबै विषयगत शाखा, महाशाखा, संघ संस्थाहरु, बालमैत्री स्थानीय शासन नगर तथा वडा समितिका पदाधिकारीहरु लगायत सम्पूर्णमा आभार प्रकट गर्दै बालबालिकाको उज्ज्वल भविष्यको लागि हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछु

नगर प्रमुख
मिना कुमारी लामा
अध्यक्ष, बालमैत्री स्थानीय शासन नगर समिति

स्थिति प्रतिवेदनको परिचयः

संयुक्त राष्ट्र संघको बालअधिकार सम्बन्धी महासन्धि, १९८९ लाई सन् १९९० को १४ सेप्टेम्बरमा (२०४७ भदौ २९) अनुमोदन गरेपछि महासन्धिको मूलभूत विषयहरु संविधानहरुमा सम्बोधन हुँदै आएको छ । नेपालको संविधान,२०७२ ले बालबालिकाको हकलाई मौलिक हकको रुपमा व्यवस्था गरी बाल बचाऊ, बाल संरक्षण, बाल विकास र बाल सहभागिता जस्ता विषयहरु समेटी सर्वाङ्गीण विकासको प्रत्याभूत गरेको छ ।हाल बालबालिका सम्बन्धी ऐन, २०७५ कार्यान्वयनमा रहेको छ। स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ परिच्छेद ३ दफा १२ को (ग) ले बालमैत्री स्थानीय शासनलाई सम्बोधन गरेको छ । बालअधिकार सम्बन्धी महासन्धिको धारा १ मा भएको व्यवस्था अनुसार १८ वर्ष मूनिका जनसंख्यालाई बालबालिका भनि परिभाषित गरिएको छ । बालबालिकाको विषय आवधिक योजनामा प्राथमिकताका साथ समावेश गरिएको छ । बालबालिकाको शिक्षा, स्वास्थ्य, पोषण, संरक्षणका विषयहरुमा उल्लेख्य कार्यहरु हुँदै आएको छ ।

बालमैत्री स्थानीय शासन बालअधिकारका समग्र पक्षको प्रवर्द्धनका लागि स्थानीय तहको नीति, योजना तथा कार्यक्रममा बालअधिकारको पक्षहरुलाई संस्थागत गर्न ल्याईएको शासकीय अवधारणा हो । नेपालको संविधानमा भएको बालअधिकार सम्बन्धी व्यवस्था, स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ परिच्छेद ३ दफा १२ को (ग)बालबालिका सम्बन्धी ऐन, २०७५, बालअधिकार सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय महासन्धि (CRC), १९८९, नेपालको अन्य कानून, नीति तथा कार्यक्रमहरुले समेत बालअधिकारको समग्र पक्षलाई सम्वोधन गरेको छ । यस सन्दर्भमा बालअधिकारको विषयलाई स्थानीय तहको समग्र नीति, कार्य पद्धति,व्यवहार र प्रणालीमा अन्र्तभूत गर्दै कार्यान्वयनमा लैजान उपयुक्त देखिन्छ ।

हेटौंडा उपमहानगरपालिकाले मिति २०७९ भदौ ५ गते बालमैत्री स्थानीय शासन अवलम्बन गरी 'वडा तथा नगरपालिकामा बालमैत्री स्थानीय शासन अवधारणलाई सुनिश्चित गर्दै बालमैत्री स्थानीय शासन राष्ट्रिय रणनीति, २०६८ र बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यन्वयन निर्देशिका,२०७८ मा आधारित भई आवधिक वार्षिक योजना संगै आवश्यक बजेट तर्जुमा गरी नगरले निर्धारित गरेको न्यूनतम सूचकहरु पूरा गर्ने चरणमा विविध बालमैत्री कार्यक्रमहरु संचालन गर्दै आइरहेको छ । घोषणा मात्रै महत्वपूर्ण नभइ यसको निरन्तरता र गुणस्तरीय बालमैत्री वातावरणको आवश्यकता महशुस गरी सिङ्गो उपमहानगरपालिकालाई बालमैत्री घोषणा पश्चात दिगोपनाको लागि नगरस्तीय तथा वडागत रुपमा पञ्चवर्षिय रणनीतिक योजना, पञ्चवर्षिय लगानी योजना र बजेट सहितको कार्ययोजना समेत तयार गरिएको छ । बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन निर्देशिका,२०७८ मा उल्लिखित कार्यान्वयनका ५ वटा चरणहरु र २८ वटा तहगत कार्यान्वनका खुडकिलाहरु, ५१ ओटा सूचकहरु पूरा गरी बालमैत्री क्षेत्र घोषणा गर्न सकिने व्यवस्था अनुरुप अन्तिम अवस्था पहिचानका लागि " बालबालिकाको स्थिति प्रतिवेदन (Status Paper) को तर्जुमा र सार्वजनिकीकरण" गर्नुपर्ने भएकाले हेटौंडा उपमहानगरपालिकाको विषयगत शाखाहरुले यथासम्भव विवरण संकलन गरी यो बालबालिकाको स्थिति प्रतिवेदन २०८१ प्रकाशन गरिएको छ । बालबालिकाको स्थिति प्रतिवेदनमा विशेष गरी बालअधिकार र बालवालिकाको अवस्था, वालवचाऊ अन्तर्गत बालस्वास्थ्य, बालपोषण, खानेपानी तथा सरसफाइको अवस्था, नूनको प्रयोग, कमतौल ख्याउटे पुड्के बालसंरक्षण अन्तंगत जन्मदर्ता, बालविवाह, निकृष्ट बालश्रमको अवस्था, बालहिंसा तथा दुव्यवहार, संरक्षण प्रणालीको अवस्था समेटिएको छ । बालविकास अन्र्तगत बालशिक्षा, बालमैत्री स्थानीय शासनयुक्त बिद्यालय, उमेरसमूहको आधारमा विद्यालय भर्ना, बालसमूह र बालसमूह संजाल सम्बन्धी विवरण, बालसहभागिताको अवस्था र बालमैत्री स्थानीय शासन घोषणाका लागि आवश्यक ५१ वटा सूचकमा वडाहरुको अवस्था र उपलब्धिको विषयमा चित्रण गरिएको छ भने कुन सूचकमा राम्रो प्रगति भयो कुनमा सन्तोषजनक मात्र हुन सक्यो र अव कुन सूचकलाई प्राथमिकता दिनुपर्छ भन्ने वारेमा जानकारी हुन्छ । बालअधिकारको सम्वन्धमा भए गरेका कुरा थाहा पाउन सकिने हुँदा यसको महत्व रहेको छ । यो स्थिति प्रतिवेदनमा बालमैत्री

उपमहानगरपालिका घोषणाका लागि बालमैत्री स्थानीय शासन अवलम्बन र कार्यान्वयनको अवधिमा भएका कार्यहरु र प्राप्त उपलब्धि चित्रण गरिएको छ । स्थिति प्रतिवेदनले बालबालिकाको यथार्थ चित्रण गर्ने हुँदा यसले योजना तर्जुमा प्रक्रियामा पनि सघाउँछ र बालअधिकारका सम्वन्धमा भए गरेका कार्यहरुको विवरण पनि सार्वजनिक हुनेछ । घरघूरी सर्वेक्षण र यस स्थिति प्रतिवेदनले आगामी दिनमा बालमैत्री घोषणाको दिगोपना तथा नगर तथा वडाको कार्य सम्पादनमा समेत मार्गदर्शन गर्नेछ ।

उपमहानगरपालिकाको संक्षिप्त परिचयः

हेटौंडा उपमहानगरपालिकाको चिनारी, ऐतिहासिक पृष्ठभूमि तथा बिशेषता :

वि.स. २०२६ साल मंसिरमा हेटौंडालाई तत्कालीन सरकारले नगर पञ्चायतको घोषणा गरेपछि साबिकको गाउँ पञ्चायतले नगरको रुपमा मान्यता पाएपछि क्रमशः शहरीकरण तर्फ उन्मुख भएको देखिन्छ । वि.स.२०४८ सालमा नगरपालिका घोषणा भएपछि स्थानीय जनप्रतिनिधिहरु मार्फत विकासले गति लिएको हो भन्न सकिन्छ । नेपाल सरकारले मिति २०७१ बैसाख २१ र २०७१ मंसिर १६ मा गरेको निर्णय अनुसार साविकका छिमेकी गाविसहरू (चुरियामाई, पदमपोखरी, हटिया, हर्नामाडी र बसामाडी) यस नगरमा गाभिए पश्चात् नेपालको संविधानको धारा २९५ को उपधारा ९३० बमोजिम गठित स्थानीय तह (नगर कार्यपालिकाको कार्यालय) हेटौंडा उपमहानगरपालिका २०७३ फाल्गुन २७ गतेबाट विधिवतरुपमा प्रारम्भ भयो ।

उपमहानगरपालिकाको भौगोलिक अवस्थितिः

हेटौंडा उमनपा २८ डिग्री ३२ मिनेट ३१ सेकेण्ड उत्तर देखि २७ डिग्री १९ मिनेट ५८ सेकेण्ड उत्तरी अक्षांश र ८५ डिग्री ५३ मिनेट २७ सेकेण्ड पुर्वी देशान्तरमा फैलिएको छ । यस नपाको उत्तरमा मकवानपुर गढी, भिमफेदी र कैलाश गाउँपालिका, पूर्वमा बकैया गाउँपालिका, पश्चिममा मनहरी र राक्सिराङ्ग गाउँपालिका तथा दक्षिणमा पर्सा र बारा जिल्ला पर्दछन् । जिल्लाको कुल क्षेत्रफल २४२६ वर्ग किमी मध्ये लगभग ११ प्रतिशत भू-भाग यस उमनपाले ओगटेको छ । मिति २०७१/०१/२१ गतेको नेपाल सरकारको निर्णयानुसार साविकको हेटौंडा नपामा ४ वटा गाविस गाभिए पश्चात २५ वटा वडासहितको हेटौंडा नगरपालिका कायम रहेको थियो । त्यसपश्चात मिति २०७१/०८/१६ गतेको नेपाल सरकारको निर्णयानुसार २५ वटा वडाबाट १९ वडामा विभाजन भइ हेटौंडा उप-महानगरपालिका कायम भएको थियो ।

क्षेत्रफल, सिमाना र वडा विभाजन

हेटौंडा उपमहानगरपालिकाको कुल क्षेत्रफल २६१.५८ वर्ग कि.मि. रहेको छ । उपमहानगरपालिकाको पूर्वमा बकैया गाउँपालिका, पश्चिममा मनहरी र राक्सीराङ गाउँपालिकाहरू, उत्तरमा मकवानपुरगढी, भीमफेदी र कैलाश गाउँपालिकाहरू रहेका छन् । दक्षिणतर्फ मधेश प्रदेश अन्तर्गतको बारा जिल्लाको उत्तरी सिमाना पर्दछ । यस उपमहानगरपालिकालाई १९ वडामा विभाजन गरिएको छ।

हाल कायम रहेका वडाहरूको विवरण:

हाल कायम रहेका वडाहरू	वडाको क्षेत्रफल (वर्ग कि.मी.)	समायोजन भएका साविकका वडाहरू

१	१४.८६	हे.न.पा. १ र बसामाडीको ८ र ९
२	२.३३	हे.न.पा. २ र ३
३	१५.५६	वसामाडीको ३ र ५
४	१.६८	हे.न.पा. ४
५	६.०७	हे.न.पा. ५
६	८.५४	हे.न.पा. ६
७	३.८५	हे.न.पा. ७
८	५.७६	हे.न.पा. ८
९	३.८६	हे.न.पा. ९
१०	२.४	हे.न.पा. १०
११	९.६६	हे.न.पा. ११
१२	१६.१४	पदमपोखरी ४, ५, ७, ८
१३	२१.४१	पदपोखरी १, २, ३ र ६
१४	१६.३२	चुरियामाई १ र २
१५	१८.७७	चुरियामाई ३, ४, ५, ६, ७, ८ र ९
१६	१८.९५	हटिया ५, ७, ८ र ९
१७	१५.०२	हटिया १, २, ३, ४ र ६
१८	३३.३६	हर्नामाडीका सबै वडाहरू
१९	४७.०४	वसामाडी १, २, ४, ६ र ७
जम्मा	२६१.५८	स्रोत: हेउमनपा

हेटौंडा उपमहानगरपालिकाको वडागत क्षेत्रफल, जनसांख्यिक विवरण:

वडा न.	क्षेत्रफल	जनसंख्या		
		महिला	पुरुष	जम्मा
१	१४.८६	४,१४८	४,११८	८,२६६

२	२.३३	४,४१९	४,५०६	८,९२५
३	१५.५६	४,३५४	४,०१३	८,३६७
४	१.६८	८,९८८	९,०४७	१८,०३५
५	६.०७	८,७७१	८,५७८	१७,३४९
६	८.५४	३,५६५	३,४६९	७,०३४
७	३.८५	३,१०२	२,९३०	६,०३२
८	५.७६	६,५४२	६,४६६	१३,००८
९	३.८६	५,६८४	५,६६२	११,३४६
१०	२.४	३,४४८	३,५४९	६,९९७
११	९.६६	७,१३६	६,९५८	१४,०९४
१२	१६.१४	६,७४७	६,२८१	१३,०२८
१३	२१.४१	४,१४९	३,८००	७,९४९
१४	१६.३२	४,०७०	३,८८६	७,९५६
१५	१८.७७	५,३५२	५,२७१	१०,६२३
१६	१८.९५	३,६०१	३,५७७	७,१४५
१७	१५.०२	४,२०२	४,१८४	८,३८६
१८	३३.३६	३,९७९	३,८५७	७,८३६
१९	४७.०४	५,६४१	५,५५९	११,२००
जम्मा	**२६१.५८**	९७,८९८	९५,६७८	**१,९३,५७६**

श्रोतः हेटौडा उपमहानगरपालिकाः

ऐतिहासिक पृष्ठभूमि तथा विशेषताः

महाभारतकालीन किम्बदन्ती अनुसार पाण्डवहरू वनवासको क्रममा आमा कुन्तीको सहमतिमा भीमले राक्षस हिडिम्बासित विहे गरेपछि हिडिम्बाको कोखबाट जन्मेको पुत्र घटोत्कच र हिडिम्बाको वासस्थान यसै स्थानमा भएको नाताले उनीहरूकै नामबाट यस ठाउँको नाम हेटौंडा रहेको भन्ने जनविश्वास छ । साथै भुटनदेवी मन्दिर पनि हेटौंडाको नामाकरण अर्थात् महाभारतकालीन किम्बदन्तीसंग जोडिएको विषय हो । यसको स्थापना कसले कहिले भयो भन्ने यकीन तथ्य नपाइए तापनि मन्दिरसँग जोडिएका केही प्रसंगहरूका आधारमा हेटौंडाको इतिहासको अनुमान लगाउन सकिन्छ । एक भनाइ अनुसार, हिडिम्बाले नरबली चढाउने देवीको मन्दिर यही हो जहाँ १४ वर्षको वनवासको समयमा भीमलाई घटोत्कचले नरवली दिनको लागि लिएर जान्छन् । त्यही बेलामा नै हिडिम्बा र भीमको दोश्रो भेट हुन्छ र हिडिम्बाले घटोत्कच भीमको पुत्र भएको रहस्य बताएकोले नरबली नदीएको भन्ने भनाइ छ । महाभारतकालीन समय भनेको आजभन्दा करिव ५००० वर्ष पहिलेको समय भएकोले यो स्थान मानव बसोबासको हिसावले धेरै पुरानो ठाउँ मानिन्छ । यो क्षेत्र पहिले सेनराज्यभित्र पर्दथ्यो

। मकवानपुरगढी सेनहरूले नै बनाएका हुन । उक्त गढीमा सिक्रीले बाँधिएको बंशगोपालको मूर्ति र हटिया राजदेवीमा भएको राजदेवीको मन्दिर विच सम्बन्ध देखिन्छ । सेनहरूले नै राजदेवी मन्दिरको स्थापना गरेका थिए । अहिलेको हटिया हर्ना क्षेत्र सेनहरूको पालामा खेतीपाती हुने ठाउँ थियो । यस आधारमा भन्नु पर्दा हेटौंडाको पूर्वी भेगमा आजभन्दा करिब ४०० वर्ष अघि देखि मानव बसोबास थियो भन्न सकिन्छ । सो बाहेक अन्यत्र स्थानमा घना जंगल थियो । त्यही जंगलका आडमा अंग्रेज सेना शिखर कटेरीसम्म पुगेको कुरा नेपालको इतिहासमा उल्लेखित छ । मकवानपुरगढीभन्दा केही तलको भागमा रहेको शिखरकटेरीमा नेपाली सेना र अंग्रेज सेनाबीच सुगौली सन्धी अधि भीषण युद्ध भएको थियो जुन युद्धमा नेपाली सेनाले विजय प्राप्त गरेको थियो । हेटौंडाको मुख्य बजार क्षेत्रको मानव बसोवासको शुरूवात पूरानो मकवानपुर रोडको पश्चिम छेउमा रहेको पीपलबोट (हाल पिपलबोट ढलिसकेको) र हालको सानोपोखरा चोकको आसपासमा केही घर पसलबाट शुरू भएको हो ।

काशी र काठमाण्डौंको सम्बन्ध पुरानो हो। काठमाण्डौका मानिसहरू धार्मिक, व्यापारिक र राजनीतिक कारणले काशी जाने र काशीतिरबाट धार्मिक, व्यापारिक र राजनीतिक कारणले काठमाण्डौं जाने बाटो अहिलेको हेटौंडा भएर नै जान्थ्यो। यही क्रममा, काशीवास जान लागेका नेपालका एक रानीको मृत्यु हेटौंडामा भएको थियो भन्ने कुरा इतिहासमा उल्लेख भएको पाइन्छ । करिब १०० वर्ष पुरानो नेपालकै पहिलो सुरूङ्गमार्ग हेटौंडाको चुरेमा रहेको छ । बाटोमा पर्ने देउराली वा डाँडाको टुप्पो वा त्यसको आसपासमा फूलपाती र दुना चढाउने नेपालको पुरानो चलन हो । यही चलनले चुरियामाई मन्दिरको स्थापना चुरेमा हुन पुगेको हो । भुटनदेवी र राजदेवीपछि संभवतः बढी चल्तीमा रहेको यो नै तेश्रो पुरानो मन्दिर हो । "नेपाल महात्म्य" नामक धार्मिक ग्रन्थमा वर्णित कुष्माण्ड सरोवर र हेटौंडाको कर्रा नदी (पुरानो नाम कर्णावती), राप्ती नदी र कुखरेनीको संगमस्थल दुरूस्त रहेको पाइएकोले त्यस स्थानमा अहिले कुष्माण्ड सरोवर त्रिवेणीधामको निर्माण गरिएको छ जुन स्थान हेटौंडाको धार्मिक सांस्कृतिक इतिहासको पछिल्लो समयको एक महत्वपूर्ण स्थानको रूपमा चिनिएको छ ।

हेटौडाको पूर्वी भागमा सेनकालीन समयदेखि कै बस्ती र खेतीपाती थियो भन्ने कुरा माथि उल्लेख भैसकेको छ। आजभन्दा करिब ६० वर्ष पहिले "शहर बनाउन योग्य" क्षेत्रको रूपमा टोनी हेगनले पहिचान गरेको हेटौंडाको मध्य र पश्चिम क्षेत्रमा वस्तीको विकास मुलतः दनुवार र तामाङ समुदायले वन फडानी गरेर बसाएपछि शुरू भएको हो । वि.स. २०११ सालमा गएको बाढी पहिरोबाट विस्थापित भएकाहरूले यस स्थललाई आफ्नो बासस्थान बनाएपछि वस्ती विकासले गति लिएको थियो । वि.स. २०१३ सालमा त्रिभुवन राजपथ बन्न थालेपछि हेटौंडामा बसाई सराईको गति झन बढ्यो । वि.स. २०१८ सालमा पूर्व पश्चिम राजमार्गको निर्माण बन्न शुरू भएपछि र बनिसकेपछि पूर्व पश्चिम र तराई र पहाडलाई जोड्ने एक सम्बन्ध सेतुको रूपमा हेटौंडाको विकास हुन थाल्यो जसको प्रभावले यहाँ द्रुतगतिमा मानव बस्ती, उद्योग र व्यापारको विकास हुन थाल्यो । दि टिम्बर कर्पोरेशन अफ नेपाल र हेटौंडा औद्योगिक क्षेत्रको स्थापना हुनुले पनि हेटौंडाको विकासलाई थप सहयोग पुगेको थियो । वि.स. २०३९ सालमा मकवानपुर जिल्लाको सदरमुकाम भिमफेदीबाट हेटौंडामा सरेपछि यो ठाउँमा बसाई सराई, व्यापार र विकासले अझ तिव्रता पायो ।

हेटौंडा उपमहानगरपालिकामा रहेका सांस्कृतिक एवम् ऐतिहासिक महत्वपूर्ण सम्पदाहरुः

चुरियामाई मन्दिर र चुरिया सुरुङमार्ग, हेटौंडा-१५

चुरियामाई मन्दिर हेटौंडा बजारबाट करिव ७ कि. मी. को दुरीमा दक्षिण दिशामा अवस्थित रहेको छ। चुरे डाँडा मेचिदेखि महाकालिसम्म चुरिया देवीलाई पुज्ने गरेको पाईन्छ । राणाकालिन समयमा कुनै अप्रिय घट्ना नहोस् भनी वि. सं. १९०४ मा (हाल सुरुङको मुख भन्दा दक्षिण पट्टि) एउटा सानो मन्दिर स्थापना गरेका थिए । पछि ई. सं. १९१७ मा सडक निर्माण गर्ने क्रममा चुरिया डाँडामा सुरुङ मार्ग निर्माण गर्ने कार्य सुरु गर्न लाग्दा सपनामा साक्षात देवीले सुरुङको मुखमा आफ्नो थान रहेको भनी अलौकिक आदेश दिइन सोही अनुसार देवीको मूर्ति उत्खनन् गरी सुरुङको प्रवेशद्वारबाट पूर्व चुरियामाई देवीको स्थापना गरी सुरुङ मार्ग खन्ने कार्य गरेको तथ्य बाहिर आएको छ । जुन मुख्य मन्दिर राजमार्गदिखि माथि स्थापित छ, जहाँ हाल हामी पुजा गर्दछौं । कुनै पनि नयाँ कार्य गर्दा चुरिया देवी मातालाई पुजाआजा गरी कार्य सञ्चालन गरेमा कुनै पनि विघ्नबाधा नपर्ने भक्तजनहरूको अटल विश्वास रहेको छ। विजया दशमीको घटस्थापनादेखि दशमीसम्म माताको दर्शन गर्न भक्तजनहरूको भीड लाग्ने गर्दछ । मूल देवीको मन्दिर सडकबाट केही माथि भएकोले सवारी साधनबाट माताको दर्शन गर्न सकोस् भनी स्थानीयहरूले सडक किनारमा मूर्ति स्थापना गरी पुज्दै आएका छन् ।

नेपालको पहिलो र दक्षिण एसियाको दोश्रो ५०० मी. लम्बाई, ३ मी.चौडाई र उचाई ३ मि. भएको यो सुरुङ मार्गको निर्माण काठमा, चुना र सुर्कीको प्रयोग गरी २ वर्ष लगाएर गरिएको थियो। त्यसताका जेम्सी गाडीमात्र सञ्चालन हुने गर्दथ्यो । वि. सं. २०१५ सालसम्म यस सुरुङमार्गबाट सवारी सञ्चालित थियो । पछि गाडीको मोडेल परिवर्तन भई ठूलो गाडी आएको हुँदा सुरुङबाट गाडी सञ्चालन नहुने भएपछि चुरे डाँडा काटी सडक निर्माण गरी सवारी सञ्चालित भई आएको छ ।
सन् १९४९ मा यो सुरुङ मार्ग हुँदै भूगर्वविद्व टोनी हेगन नेपाल आउँदा त्यसताका संसारका सातौं आश्चर्य बाहेक यो एक आश्चर्य भएकोले आठौ आश्चर्य भनेर उनको नेपाल नामक पुस्तकमा उल्लेख गरेका थिए ।

सहिद स्मारक, हेटौडा- ११

हेटौंडा बजारवाट ४ कि.मिङ दुरीमा अवस्थित सहिद स्मारक २०४९ सालमा सिलन्यास गरिएको हो। हेटौंडा सिमेन्ट उद्योग लिमिटेडको सहयोगमा स्थानीय सरस्वती खोलाबाट एक ठूलो कालो ढुङ्गा ल्याई १३ जना सहिदहरू सरदार भक्ति थापा, शुक्रराज शास्त्री, धर्मभक्त माथेमा, गंगालाल श्रेष्ठ, दशरथ चन्द, बिरेन राजवंशी, दुर्गा नन्द झा, रत्न कुमार वान्तवा, नेत्र घिमिरे, रामनाथ दाहाल, भीमदत्त पन्त, प्रभाकर पौडेल र एक अज्ञात सहिदको आकृति एउटै ढुङ्गामा कुँदी स्मारकको स्थापना गरिएको छ । यसका साथै सोही स्थानमा प्रजातान्त्रिक पार्क पनि निर्माण भएको छ जसमा पुष्पलाल श्रेष्ठ, वी. पी. कोइराला, गणेशमान सिंह र मनमोहन अधिकारीको सालिक राखिएको छ ।

पुण्य क्षेत्र, हेटौंडा-११

पुण्य क्षेत्र हेटौंडा बजारबाट ६. ५ कि. मी. पश्चिम - उत्तर मा हेटौंडा वडा नं ११ मा अवस्थित रहेको छ। सहिद स्मारकवाट १.५ कि. मी. पैदल वा सवारी साधनद्वारा पुग्न सकिन्छ । यो स्थान घनघोर जङ्गलबीच प्राचिन देवी देवताहरूको तपोभूमि हो । आजभन्दा करीब ७० वर्ष अघि महानन्द नामका सन्तले घरत्याग गरी ईश्वर प्राप्तिको लागि यस जङ्गलको विशाल चट्टानको ओडारमा करीब २० वर्ष ध्यानमा बसेका थिए । तत्पश्चात् यो स्थान पवित्र देवभूमि रहेछ भनी यसको प्रचार प्रसार, सर- सफाइ, आश्रम निर्माण गर्न स्थानीय बासिन्दाहरू समेतबाट पहल भयो । २०२५ सालमा सुन्दर आश्रम निर्माण गराए पश्चात् हरिद्वार कनखलबाट गुरु श्री हँसराजका जेठा छोरा श्री सत्यपाल, श्री महाराज एवम् बाईहरू समेत झिकाई आत्मा ज्ञानको प्रचार प्रसार गराए । यो धर्म प्रचार गर्दा त्यसताका सरकारबाट पनि अवरोध भएको थियो । सोही समयमा श्री सतपालजी महाराजा कै नेतृत्वमा मानव धर्म सेवा समाज गठन गरी केन्द्रीय स्तरसम्मको यसै स्थानबाट धर्म प्रचार प्रसार भएको थियो । यस धर्मप्रति आवद्ध हुनेहरू आध्यात्मिक ऊर्जाकेन्द्रको रूपमा लिएको छ । यस स्थानमा सानो पोखरी बीच आकर्षक विष्णु लक्ष्मीको मूर्ति, गेट मन्दिरको साथै विभिन्न गुफाहरूको रहेको छ।

वनस्खण्डी देवी मन्दिर, हेटौंडा-२

बनस्खण्डी देवी मन्दिर हेटौंडा बजारबाट उत्तर पूर्व करिव १.५ कि. मी. को दुरीमा रहेको छ । राजा पृथ्वीनारायण शाहले नेपाल एकीकरण गर्ने क्रममा ससुराली राज्य मकवानपुरका राजा जेठान दिग्बन्धन सेनलाई वि. सं. १८१९ भाद्र ९ गते गोरखालीहरूबाट पराजित भए । दिग्बन्धन सेनले बंगालका तत्काल मिर कासिमसँग सहायता माग्न पुगे र मिरकासिम समेतको सहयोगले राज्य फिर्ता लिन लडाई गर्दा वि. सं. १८१९ माघ १० गते पनि पृथ्वीनारायण शाहकै विजय हुन पुग्यो । आफ्नो राज्य सुरक्षाको लागि जोगीहरू ल्याई त्यस जंगलमा गुप्तचर बनाई राखिएको थियो । त्यस गुप्तचर मध्ये एकजना जोगीको नाम वनस्खण्डी थियो । उनले सो स्थानमा एउटा ढुङ्गालाई देवी मानि पूजा गर्ने गर्दथे । सो पछि त्यस स्थानमा स्थानीय मानिसहरूले वार्षिक पूजा गर्ने गरेका छन् ।

सो पूजा गर्ने स्थान खण्ड खण्ड परेको वन हुँदा पनि वनसखण्डी नामाकरण हुन गएको भनाई छ । यहाँ गणेश, देवी, विन्दवासिनी र शिव मन्दिर निर्माण भएको छ भने सिमेन्टबाट ठूलो आकारको आकर्षक "ॐ" अक्षर पनि बनाईएको छ।

भुवनेश्वर महादेव, हेटौंडा-४

भुवनेस्वर महादेव मन्दिर हेटौंडा बजार बुद्ध चोकबाट दक्षिण पट्टी करिब १.५ कि. मी. को दुरीमा अवस्थित छ। हेटौंडाका बासिन्दाहरू पशुपतिनाथको दर्शन गर्न काठमाडौंसम्म जान नपरोस् भनी कलात्मक शैलीमा २०४१ साल देखि ललितपुरका मूर्तिकार भुवन राज बज्राचार्य नेतृत्वमा मन्दिर निर्माण गरी २०४२ साल मार्ग १९ गते शिव मन्दिरको प्राण प्रतिष्ठा गरी मूर्ति स्थापना गरेको थियो । यो मन्दिरको जग्गा क्षेत्रफल ०-१०-०७ धुर रहेको छ । यहाँ प्रत्येक श्रावण महिना भरिनै विशेष पुजाआजा हुने गर्दछ । यतिमात्र नभई प्रत्येक शनिवार र मङ्गलवार र अन्य तिथि परेको बेला भक्तजनहरूको भीड लाग्ने गर्दछ ।ठूलो एकादशी, शिवरात्री र सतबिज छर्ने औंसीमा समेत स्थानीय भक्तजनहरूको भिड एवम् मेला लाग्ने गर्दछ।

कुष्माण्डा सरोवर त्रिवेणी धाम, हेटौंडा -९

द्वापर युगको अन्त्यतिर पाँच पाण्डवहरू गुप्तबास बस्ने क्रममा रत्नावती (राप्ती) कर्णावती (क), कुशबाहिनी (कुनेनी) तिन खोलाको सङ्गमस्थल त्रिवेणीधाममा पाँचपाण्डवहरूले स्नान, दान गरेको स्कन्दपुराणमा पनि वर्णन गरेको पाइन्छ । यहाँ पाण्डवहरूले स्नान, सन्ध्या तथा तर्पण गरी देवी देवताहरूलाई जल चढाएका थिए । पछि गएर यो स्थान कतै पनि धार्मिक स्थल बन्न सकेको थिएन।

लोप भैसकेको कुष्माण्डा सरोवर पुनः स्थापना गर्ने उद्देश्यले २०६६ साल भाद्र २३ गते पण्डित देवी प्रसाद कोइरालाको अगुवाइमा यस स्थानको नाम कुष्माण्डा सरोवर त्रिवेणी धाम नामाकरण गरी ०६६ सालदेखि नै मकर संक्रान्ति (एक महिना सम्म) मकर मेला र कार्तिक शुक्ल नवमी (कुष्माण्ड नवमी) सृष्टिको पहिलो दिनलाई वार्षिक रुपमा पुजाआजा उत्सव मनाउँदै आएको छ ।

धार्मिक पुस्तक स्कन्दपुराणमा वर्णन गरे अनुसार नवदुर्गा मध्ये चतुर्थ देवी कुष्माण्डा भगवती स्थान र कुष्माण्डा सरोवर हो । यी दुवै सिद्धि प्राप्त गर्ने क्षेत्र पनि भएको सकन्दपुराणको उत्तर खण्डमा नेपाल महात्म्य, हिमवतखड, महाभारत पर्व र वन पर्वमा वर्णन भए अनुसार यस क्षेत्रलाई प्रमुख धार्मिक क्षेत्र मानिएको छ ।

राज देवी मन्दिर, हेटौंडा-१७

राजदेवी मन्दिर हेटौंडा बजारबाट पूर्व ११ कि. मी. दुरीमा हेटौंडा वडा नं १७ मा अवस्थित छ। यो देवी सेन राजाहरूको ईष्ट देवी भएकोले यो मन्दिर र कमलदेवी मन्दिरमा पूजाआजा गरी यहाँबाट मकवानपुर गढीमा फूलपाती भित्र्याउने चलन थियो । नेपाल एकीकरण पश्चात् १८१९ वि. सं. देखि सेन राजाहरू पराजित भई यत्र-तत्र गएपछि पनि स्थानीय व्यक्तिहरू मिली वि. सं. २०१५ सम्म गढिमा फूलपाती भित्र्याइन्थ्यो ।

लक्ष्मी नारायाण मन्दिर, व्यासपिठ एवम् सिसमहल, हेटौंडा-५

लक्ष्मी नारायण मन्दिर हेटौंडा बजारबाट पूर्व करिव १.५ कि. मी. हेटौंडा वडा नं ५ मा अवस्थित छ। यस पिठको संस्थापक संरक्षक श्री स्वामी पराङ्कुशाचार्य र स्थानीय बैष्णव एवम् सम्पूर्ण धर्मावलम्बीहरूको सहयोगद्वारा २०३२ सालमा स्थापना भएको थियो ।कस्तुरी रङ्गनाथ भगवान, लक्ष्मीनारायण र विभिन्न भगवानहरूको आकर्षक मूर्तिहरू रहेको छ। राधा-कृष्ण सिस महल र सिताराम सिस महलमा आकर्षक मूर्ति राखिएको छ ।यहाँ भगवान विष्णुको पूजा अर्चना हुन्छ।

बाल अधिकार सम्बन्धमा संवैधानिक तथा नीतिगत व्यवस्थाः

महासन्धिको स्वरुपः

महासन्धिमा ५४ वटा धाराहरु छन् । ५४ वटा धाराहरुलाई ३ भागमा राखिएको छः

- भाग १ धारा १ देखि धारा ४१ सम्म
- भाग २ धारा ४२ देखि धारा ४५ सम्म
- भाग ३ धारा ४६ देखि ५४ सम्म

- धारा १ देखि ४० सम्म बालअधिकार तथा यस सम्बन्धमा राज्यको उत्तरदायित्वको बारे,
- धारा ४१ मा राष्ट्रिय वा अन्तरराष्ट्रिय मध्ये उत्कृष्टलाई अवलम्बन गर्न पाउने व्यवस्था,
- धारा ४२ मा बालअधिकार सम्बन्धि विषयका बारे प्रचार प्रसार गर्ने,

• .धारा ४३ देखि ५४ सम्म बालअधिकार सम्बन्धि कानून लागू गर्ने, बाल अधिकारको अवस्थाबारे मूल्याङ्कन र अनुगमन गर्ने तथा प्रतिवेदन तयार गर्ने बारेमा उल्लेख गरिएको छ ।

• यो महासन्धि संयुक्त राष्ट्रसंघको महासभाबाट २० नोभेम्बर सन् १९८९ मा पारित भई २ सेप्टेम्बर सन् १९९० देखि लागू भएको हो ।

• नेपालले यो महासन्धिलाई १४ सेप्टेम्बर सन् १९९०, २०४७ भाद्र २९ गते बिना कुनै शर्त अनुमोदन गरेको थियो ।

बालबालिकाको परिभाषाः

उमेर, परिपक्वता, परिवारको स्थिति, वातावरण, सक्षमता, अनुभव र उनिहरुले पाएका अवसरहरु समाजिकीकरण लगायत थुप्रै कुराहरुको आधारमा बालबालिकाको परिभाषामा विविधता रहेको हुन्छ। हाम्रो समाजमा एउटा मात्र वाल्यकाल नभएर थुप्रै वाल्यकालहरु छन्। हाम्रा विद्यमान कानुन, नीति तथा व्यवहारहरुमा उमेरको हदलाई आधार मानी बालबालिकाको परिभाषा गर्न खोजिएको छ ।

१. बालक भन्नाले १८ वर्ष उमेर पुरा नगरेको बालबालिका सम्झनु पर्छ ।

-नेपालको बालबालिका सम्बन्धी ऐन २०७५

२. बालबालिका भन्नाले १८ वर्ष उमेर ननाघेका बालबालिकालाई सम्झनु पर्छ ।

-नेपालको बालवालिका सम्वन्धी ऐन २०७५

- बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन निर्देशिका २०७८

३. कानुनले बयष्कताको उमेर कम तोकेको अवस्थामा बाहेक बालबालिका भनेको १८ बर्ष भन्दा कम उमेरका सबै बालक वा बालिका हुन्।

४. नेपालको बालश्रम निषेध र नियमित गर्ने ऐन २०५६ ले १४ वर्ष उमेर पुरा नगरेका बालकलाई चित्रण गरेको छ।

५. नेपालमा नागरिकता प्राप्त गर्न १६ वर्ष उमेर पुग्नु पर्ने, मताधिकारको लागी १८ वर्ष, विवाह उमेर २० वर्षभन्दा माथि, निर्वाचनमा उम्मेद्वार बन्न २१ बर्षको उमेरको हद तोकि दिएर कुनै प्रकारले बालबालिकालाई परिभाषित गर्न खोजेको देखिन्छ ।

६. नेपालको राष्ट्रिय युवा नीति २०१० ले १६ देखी ४० वर्ष उमेर समूहका महिला तथा पुरुषलाई युवा युवति भनि परिभाषा गरिएको छ।

७. यसरी भिन्न भिन्न परिवेशमा भिन्न भिन्न उमेर समूहलाई आधार मानी बालबालिकाको परिभाष गर्न खोजिएको भएता पनि बालमैत्री स्थानीय शासनको सन्दर्भमा बालबालिका भन्नाले १८ वर्ष उमेर ननाघेका बालबालिकालाई सम्झनु पर्छ।

बालमैत्री स्थानीय शासनको सोचः सुदृढ, सक्षम र जवाफदेही स्थानीय शासन पद्धति मार्फत बालअधिकारको सुनिश्चितता।

बालमैत्री स्थानीय शासनको लक्ष्यः वि.स. २०८७ सम्म सबै स्थानीय तहलाई बालमैत्री बनाउने ।

बालमैत्री स्थानीय शासनको उद्देश्य : स्थानीय स्तरका सबै बालमैत्री क्षेत्र र तहका निकायहरुको नीति, संरचना, प्राणाली र कार्य प्रक्रिया व्यवहारमा बालबालिकाको अर्थपूर्ण सहभागीताको माध्यमबाट उनीहरुको अधिकार सम्बन्धी सवालहरुलाई मुलप्रवाहिकरण गरि बालमैत्री शासन प्रणालीको प्रवर्धन गर्दै देहायका नतिजाहरु प्राप्त गर्न सहयोग पुऱ्याउनु यसको उद्देश्य हुनेछ।

(१) स्थानीय तहको आवधिक तथा बार्षिक योजनामा बालअधिकारका सवालहरुलाई प्राथमिकता दिनु।
(२) बालबालिकाको समुचित विकासको लागि आवस्यक पर्ने सबै सेवा सुविधाहरुमा हरेक बालबालिकाको पहुँच सुनिश्चित गराउनु।
(३) स्थानीय तहमा बालबालिकासँग सम्बन्धित नीति योजना कानून तर्जुमा गर्दा बालबालिकाको सहभागिता गराउनु।
(४) स्थानीय तहमा निर्माण हुने सबै भौतिक पूर्वाधारहरु बालमैत्री बनाउनु
(५) . बालबालिकाको हित विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसाहरु उन्मूलन गर्नु

हेटौंडा उपमहानगरपालिकाले अवलम्बन गरेका बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयनका चरण तथा तहगत खुडकिला प्राप्ति सम्वन्धी विवरणः

क) पूर्व तयारीको चरण :

क्र स	विवरण	पूरा भएको		कार्यसम्पन्न मिति र सम्वन्धित विवरण
		छ	छैन	
१	कार्यपालिकाबाट नपालाई बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन गर्ने निर्णय गर्ने।	√		• मिति २०७९/०५/२४ गतेको नगर कार्यपालिकाको निर्णयको प्रतिलिपि।
२	बालमैत्री स्थानीय शासनको अवधारणा सम्बन्धी नगर समितिका पदाधिकारी र अन्य सरोकारवालाहरूलाई अभिमूखीकरण गर्ने।	√		• मिति २०७९ भाद्र ५गते सम्पन्न भएको अभिमूखीकरण कार्यक्रमको उपस्थिति, प्रतिवद्धता पत्र तथा तस्विरहरू, • यस उपमहानगरपालिकामा २०७९ भाद्र २४ गतेको बालमैत्री स्थानीय शासन घोषणा गर्ने कार्यपालिकाको निर्णय प्रतिलिपी, • २०८० श्रावण देखि विभिन्न मितिमा टोलस्तरीय अभिमूखिकरण कार्यक्रम सञ्चालनको प्रतिलिपि।
३	कार्यपालिका र बालमैत्री स्थानीय शासन नगरस्तरीय समितिबाट लिखित प्रतिवद्धता गर्ने।	√		• नगरस्तरमा सरोकारवालाहरूलाई अभिमूखीकरणको दिन गरिएको सामुहिक प्रतिवद्धता फ्लेक्सको फोटो।
४	बालमैत्री स्थानीय शासनको अवधारणा र विद्यमान अवस्था सम्बन्धी कार्यान्वयन निर्देशिकाको सूचकमा आधारित भई उपमहानगरपालिकामा	√		• २०७९ फाल्गुन देखि असार सम्ममा घरधूरी सर्वेक्षण, • घरधूरी सर्वेक्षणको आधारमा बाल वस्तुगत विवरण तयार र २०८० पौष २४ मा बाल बस्तुगत विवरण छलफल र बाल वस्तुगत विवरण प्रकाशन तथा वेभसाईटमा राखिएको।

	बालबालिकाको अवस्था सम्बन्धी वस्तुगत विवरण (प्रोफाईल) तयार गर्ने र प्रकाशन गर्ने।			
५	बालमैत्री स्थानीय शासनका सूचकको स्थानीयकरण गर्ने।	√		• मिति २०८० मंसिर १४ गतेका दिन बालमैत्री स्थानीय शासनका सूचक मापनयोग्य सरलीकरण कार्यशाला सञ्चालन प्रतिलिपी/फोटो
६	बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन गर्न आवश्यक स्थानीय नीति/रणनीति/कार्यविधि निर्देशिका र आचारसंहिता तयार गर्ने	√		• हेटौंडा उपमहानगरपालिका बालबालिका सम्वन्धी ऐन, २०७७, • हेटौंडा उपमहानगरपालिकाको बालअधिकार संरक्षण नीति, २०७९ (बालमैत्री आचारसंहिता समावेश गरिएको), • बालसमूह संजाल गठन तथा सहजिकरण निर्देशिका,२०७६, • बालकोष स्थापना र सञ्चालन कार्यविधि, २०७९, • बालमैत्री स्थानीय शासन सहजकर्ता नियुक्ति सम्वन्धी कार्यविधि, २०७७, • प्रारम्भिक बालशिक्षा केन्द्र एवं शिशु विकास केन्द्र व्यवस्थापन कार्यविधि,२०८०, • विद्यालय बस सञ्चालन निर्देशिका, २०८०

ख) तयारीको चरण:

क्र.स.	विवरण	पूरा भएको		कार्यसम्पन्न मिति र सम्वन्धित विवरण
		छ	छैन	
१	नगरपालिका र वडामा बालमैत्री स्थानीय शासनका लागि संस्थागत प्रबन्ध (सम्पर्क शाखा, सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने र जिम्मेवारी दिने) गर्ने।	√		• मिति २०७९/०५/२४ को निर्णय अनुसार बालमैत्री सम्पर्क व्यक्ति तोकिएको र निजको कार्यकक्षमा बालमैत्री सम्पर्क शाखा रहने गरी तोकिए बमोजिम व्यवस्थापन गरिएको।
२	बालमैत्री स्थानीय शासन अबलम्बन गर्ने वडाहरू छनोट गर्ने।	√		• मिति २०७९/०५/२४ मा नगर कार्यपालिकाद्वारा सम्पूर्ण वडा सहित नगरलाई बालमैत्री स्थानीय शासनयुक्त वडा बनाउने निर्णयको प्रतिलिपि।
३	बालबालिकाको क्षेत्रमा काम गर्ने सरकारी तथा गैरसरकारी निकायबाट बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयनका लागि स्रोत सहितको प्रतिवद्धता प्राप्त गर्ने।	√		• बालबालिकाको क्षेत्रमा काम गर्ने सरकारी तथा गैरसरकारी निकायसंग बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयनका लागि अन्तरक्रिया गरी प्रतिवद्वतामा हस्ताक्षर गरेको प्रतिलिपि र फोटो।

४	बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयनका लागि लगानी योजना तयार गर्ने।	√		• पञ्च वर्षिय रणनीतिक योजना साहितको लगानी योजना तयार गरिएको।
५	बालकोष सञ्चालन कार्यविधि स्वीकृति, बालकोष स्थापना र सञ्चालन गर्ने ।	√		• बालकोष स्थापना र सञ्चालन कार्यविधि, २०७९ (राजपत्र) • बालकोष स्थापनाको प्रतिलिपी
६	बालमैत्री स्थानीय शासन अवलम्बन गर्ने वडामा आवश्यकता अनुसार बाल क्लव, बाल सञ्जाल टोल विकास संस्था। समुदायमा आधारित संस्थाहरूको गठन र परिचालन गर्ने।	√		• नगरस्तरीय बालसञ्जाल १ वटा, १९ वटा वडास्तरीय बालसञ्जाल, विद्यालयस्तरीय १०६ र टोलस्तरीय २६५, गठन भई क्रियाशिल रहेको । नगर बालसञ्जालको माइन्युटको प्रतिलिपी।

ग) नीति योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयनको चरणः

क.स.	विवरण	पूरा भएको		कार्यसम्पन्न मिति र सम्वन्धित विवरण
		छ	छैन	
१	लगानी योजनामा आधारित भई बालमैत्री स्थानीय शासनका सूचक प्राप्त गर्न क्षेत्रगत क्रियाकलापहरूको तयारी गर्ने।	√		• नगर कार्यान्वयन सहजिकरण समिति गठन एवं परिचालन बैठक आदिको प्रतिलिपी • नगर तथा वडास्तरीय लगानी योजना अन्तर्गतका नतिजामूखी कार्ययोजना तयार। • तथ्याङ्क संकलक, • सहजकर्ता नियुक्त भई कार्यरत रहेका ।
२	छनोट भएका क्रियाकलापहरूका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गर्ने।	√		• नगर सभाद्वारा गरिएको निर्णय र वार्षिक बजेट, नीति तथा कार्यक्रम (रातो किताब) ।
३	साझेदार र सरोकारवालाहरूको सञ्जाल निर्माण, समन्वय र सहकार्य गर्ने।	√		• सबै साझेदार र सरोकारवालालाई साझेदारी समन्वय र कार्यान्वयन गराउनका लागि नगरस्तरीय गठित कार्यान्वयन सहजीकरण समितिको अभिलेख, • यस क्षेत्रमा कार्यरत सबै गैरसरकारी संघसंस्थाहरुको सञ्जाल तयार गरी वडा विभाजन समेत गरिएको ।
४	स्वीकृत वार्षिक क्रियाकलापहरूको कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने।	√		• मिति २०७९।०५।०५ मा बालमैत्री स्थानीय शासन नगर समितिद्वारा स्वीकृत गरिएको नगरस्तरीय बालमैत्री स्थानीय शासन नीतिगत, प्रक्रियागत कार्यान्वयनका लागि नतिजामुखी कार्ययोजना निर्माण।

५	बालमैत्री स्थानीय शासनका सूचक अनुसारको नतिजा प्राप्तिको सुनिश्चितता गर्ने।	√		• विषयगत शाखाहरूलाई जिम्मेवार बनाउन लेखिएको पत्रहरू।

घ) अनुगमन, मूल्याङ्कन र प्रतिवेदनको चरण :

क्र.स	विवरण	पुरा भएको		कार्यसम्पन्न मिति र सम्वन्धित विवरण
		छ	छैन	
१	वडा समिति, नगरस्तरीय समितिबाट सूचक पूरा भएको अवस्थामा सरोकारवालाहरू समेतको सहभागितामा, अनुगमन र समीक्षा गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने।	√		• स्थलगत अनुगमन गरेको चेकलिष्टहरू, अन्तिम सूचक मापन र वडाको अन्तिम प्रतिवेदन।
२	बालमैत्री स्थानीय शासनका सूचकका आधारमा स्थितिपत्र तयारी र सार्वजनिकीकरण गर्ने।	√		• बालमैत्री स्थानीय शासनको अन्तिम स्थितिपत्र , २०८१ तथा वडास्तरमा गरिएको सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको उपस्थिति।
३	बालमैत्री स्थानीय शासनको घोषणाका लागि तोकिएको निकायबाट अनुगमन गर्ने।	√		• जिल्ला समन्वय समितिवाट वडामा गरिएको अनुगमन तथा वडा घोषणाको सिफारिस पत्र।
४	वडा/स्थानीय तहबाट सूचक पूरा भएको प्रमाणीकरण गर्ने।	√		• विषयगत शाखाद्वारा आ-आफ्नो क्षेत्रगत सूचक प्रमाणित गरी वडामा पेश गरेको प्रतिलिपि।
५	बालमैत्री वडा।स्थानीय तह घोषणाका लागि तोकिएको निकायबाट अनुमति प्रदान गर्ने।	√		• उपमहानगरपालिका घोषणा गर्नको लागि बागमती प्रदेशमा अनुगमन तथा सहमतिको लागि अनुरोध गर्ने कार्यपालिकाको निर्णय र पत्र। • वडा घोषणाका लागि नगर कार्यपालिकाको निर्णयानुसार दिएको स्वीकृति र अनुमति पत्र र वडालाई जि.स.सबाट दिएको अनुमति पत्र।

ङ) बालमैत्री वडा/नगरपालिका घोषणा र दिगोपनाको चरण:

क्र.स	विवरण	पुरा भएको		कार्यसम्पन्न मिति र सम्वन्धित विवरण
		छ	छैन	

१	बालमैत्री वडा/नगरपालिका घोषणा पश्चातको रणनीतिक योजना तर्जुमा गर्ने।	√		• दिगोपनालाई सुनिश्चित गर्नको लागि पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजनाको किताव प्रकाशन।
२	बालमैत्री वडा/नगरपालिका घोषणा गर्न कार्यपालिका र नगरपालिका/ घोषणा गर्न सम्बन्धित गाउँ नगर सभाको निर्णय।	√		• बालमैत्री स्थानीय शासनयुक्त नगर घोषणा गर्ने मिति २०७९ भाद्र २४ गतेको नगर कार्यपालिकाकको निर्णय तथा मिति २०८१ पौष ५ गतेको नगर सभाको निर्णय प्रतिलिपि।
३	बालमैत्री वडा/नगरपालिका घोषणा।	√		• बालमैत्री स्थानीय शासनयुक्त नगर घोषणा गरेपछि नगर तथा वडाको अभिलेख प्रतिवद्दता समावेश गरिनेछ।
४	बालमैत्री वडा/नगरपालिका घोषणा पश्चातको रणनीतिक योजना कार्यान्वयन।	√		• पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजना कार्यान्वयनका लागि नगर समितिले प्रतिवद्धता सहित गरेको निर्णयको प्रतिलिपि।
५	वार्षिक रूपमा प्रतिवेदन तयारी र प्रकाशन गर्ने।	√		• नगर तथा वडाको अन्तिम प्रतिवेदन प्रकाशन।
६	बालमैत्री स्थानीय शासनका सूचकहरूको दिगोपनाको सुनिश्चितता।	√		• नगरमा एक जना सम्पर्क व्यक्ति, बालमैत्री नगर सहजकर्ता तोकिएको। • वडामा एक जना बालमैत्री सहजकर्ता, एकजना सम्पर्क व्यक्ति तोकिएको र वडा सदस्यहरुलाई टोल विभाजन जिम्मेवारी बाँडिएको, • नगर वालमैत्री स्थानीय शासन समिति, नगर बाल अधिकार समिति, नगर शिक्षा समिति, नगर खेलकुद विकास समिति, शैक्षिक कार्यविधिले तोकिएका विभिन्न विषयगत समितिहरु, नगर खोप समन्वय समिति, Health contingency plans, स्वास्थ्य विमा संयोजन समिति, किशोर किशोरि मैत्री स्वास्थ्य समिति, खाद्य सुरक्षा प्रवर्द्धन समिति, नगर बाल सञ्जाल गठन भई क्रियाशिल रहेको र बालमैत्री स्थानीय शासन नगर समितिले दिगोपनाका लागि प्रतिबद्दता गरेको निर्णय, • वडा बालमैत्री स्थानीय शासन समिति, वडा बालअधिकार समिति, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, स्वास्थ्य व्यवस्थापन समिति,वडा बालसमूह र सञ्जाल तथा बालमैत्री स्थानीय शासन वडा समितिले दिगोपनाका लागि प्रतिवद्धता गरेको निर्णय। • पञ्चवर्षीय रणनीति सहित लगानी योजना तयार भएको।

बालमैत्री स्थानीय शासनयुक्त नगर घोषणाका सम्भावना र अबसरहरु :

१. पूर्णखोप, खुल्ला दिसा मुक्त, पूर्ण साक्षर घोषणा भएको,

२. बालमैत्री स्थानीय शासन नगर घोषणाको लागि निर्धारण गरेका ५१ सूचकहरुमा हेटौंडा उपमहानगरपालिकाले ४३ वटा सूचकमा १००%, १ वटा सूचकमा ९९.९४%, १ वटा सूचकमा ९९.८९%, १ वटा सूचकमा ९९.८७%, १ वटा सूचकमा ९९%,१ वटा सूचकमा ९८.६३%,, १ वटा सूचकमा ९६.८४%, १ वटा सूचकमा ९१%, १ वटा सूचकमा ८८.०६%, नतिजा हासिल गरेको छ।

३. उपमहानगरपालिका क्षेत्रभित्र सामुदायिक तर्फ जम्मा मा.वि.(१-१२) १५, मा.वि. (१-१०) १५,आ.वि.(१-८) १९, जसमध्ये १ धार्मिक) आ.वि. (१-५) १७ र आ.वि.(१-३) ४ वटा रहेका छन्। खुला विद्यालय तर्फ मा.वि. १, नि.मा.वि. २ वटा रहेका छन्। संस्थागत विद्यालय तर्फ मा.वि. (१-१२) ३ वटा, मा.वि. (१-१०) ३०, आ.वि. (१-८) १० वटा र आ.वि.(१-५) ९ वटा रहेका छन्।

४. मिश्रित समुदायको वाहुल्यता,

५. विकास निर्माणको कार्यमा समुदायको सक्रिय सहभागिता, (टोल विकास संस्था, महिला जागरण समूह, आमा समूह, बाल समूह सञ्जाल, बाल समूह, ज्येष्ठ नागरिक मञ्च गठन भई बिकास निर्माण तथा सामाजिक कार्यमा सक्रिय सहभागिता रहेको)

६. जनसंख्याको आधारमा समतामूलक विकासको विस्तार, (आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक तथा वातावरणीय पक्षवाट समाजका सबै वर्गलाई समेट्ने प्रयास गरी सामाजिक न्यायको सिद्धान्त लाई आत्मासात गर्दै समतामूलक समाजको निर्माण तर्फ समाज अघि बढेको)

७. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ ले बालमैत्री स्थानीय शासन अवलम्वन, घोषणा तथा दिगोपनाको लागि वडालाई जिम्मेवार बनाएकोमा वडा बालमैत्री स्थानीय शासनयुक्त घोषणा हुनु,

८. बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन निर्देशिका, २०७८, बालमैत्री स्थानीय शासन घोषणा कार्यविधि, २०७९ ले बालमैत्री स्थानीय शासनयुक्त वडा तथा स्थानीयतह घोषणाका लागि स्पष्ट मार्गदर्शन प्रदान गर्नु,

९. बालमैत्री स्थानीय शासन सञ्चालनका लागि वडा समिति, राजनीतिक दल, वडा बाल अधिकार समिति, बालसमूह तथा बालसंजाल लगायत सरोकारवाला निकायहरुको सक्रिय सहभागिता रहेको,

१०. स्वास्थ्य तथा शैक्षिक संस्था लगायतका विषयगत निकाय, संघसंस्था, संगठन, सामाजिक समूह तथा नागरिक समाजहरुसंग राम्रो समन्वय रहनु,

११. बालमैत्री स्थानीय शासन प्रति समुदायको चासो, साथ, सहयोग र कार्यक्रममा सक्रिय सहभागिता जनाउनु,

१२. शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी, महिला तथा बालबालिका, सामाजिक विकास, पञ्जिकरण लगायत शाखा माहाशाखा र सरोकारवालाहरुको निरन्तर सहकार्यबाट सूचक प्राप्ति हुनु,

१३. बालमैत्री सहजकर्ता परिचालन,

१४. स्थानीय वडाबासीद्धारा बालमैत्री स्थानीय शासनयुक्त नगर घोषणा प्रक्रियामा साथ सहयोग र दिगोपनाको लागि प्रतिबद्धता जनाउनु,

बालमैत्री स्थानीय शासनयुक्त नगर घोषणा तथा दिगोपनाका चुनौतीहरुः

१. उपलब्ध न्यून स्रोत साधनबाट समुदायको असिमित आवश्यकताको सम्बोधन गर्नु,

२. बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन निर्देशिका २०७८, बालमैत्री स्थानीय शासन घोषणा कार्यविधि, २०७९ मा तोकिएका सूचक बमोजिमको नतिजालाई प्रभावकारी रुपमा टिकाइराख्नु,

३. बालमैत्री स्थानीय शासनलाई सफल बनाउन सरोकारवाला निकाय, संघसंस्था, समिति तथा परिवारलाई संवेदनशील हुन अभिप्रेरित गरि निरन्तर विशेष जिम्मेवारी वोध गराई दिगोपना कायम गर्नु,
४. दूर्गम क्षेत्रमा बसोबास गर्ने बालबालिकाको स्वास्थ्य, शिक्षा, संरक्षण, सहभागिता जस्ता चौतर्फी विकासका आधारभूत पक्षको उच्चतम प्रवर्धन गर्नु,
५. सबै धर्म, वर्ग, जातजाति, क्षेत्रका समुदायलाई बालमैत्री आचारसंहिताको सफल व्यावहारिक कार्यान्वयनमा सक्रिय सहभागि गराउनु,
६. स्वेच्छाले श्रम गर्न जाने बालबालिकाको नियमन र नियन्त्रण गर्नु,
७. शैक्षिक संस्था वरपर र सार्वजनिक स्थान वरपर सुर्तिजन्य पदार्थ र मद्यपान बिक्रि वितरणमा कडाईका साथ प्रतिबन्ध लगाउनु,
८. अन्य पालिकाका बालबालिकाको उद्धार, पुनर्स्थापनासँगै परिवारलाई उनीहरुप्रति संवेदनशील बनाउनु,
९. आर्थिक रुपमा विपन्न परिवारको जीवनस्तर उकास्दै आश्रित बालबालिकाको अवस्थामा सुधार ल्याउनु।

बालमैत्री स्थानीय शासनको अवधारणाः

बालअधिकारका पक्ष (बालबचाउ, बालसंरक्षण, बालविकास र बालसहभागिता को प्रवर्द्धन गरी बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन निर्देशिका, २०७८ स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ बमोजिम स्थानीय तहमा सुशासन अभिवृद्धि गर्न ल्याइएको संस्थागत अवधारणा हो । बालमैत्री स्थानीय शासनः बालअधिकार सम्बन्धी अन्तराष्ट्रिय महासन्धी (CRC), १९८९ को अवधारणा, नेपालको संविधान २०७२ मा भएको बालअधिकार सम्बन्धी व्यवस्था, बालबालिका सम्बन्धी ऐन २०७५ तथा स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ ले बालबालिकाको पक्षमा नीतिगत एवं कानूनी प्रावधान राखी बालअधिकारको समग्र पक्षमा वकालत गरेका छन्। स्थानीय सरकारको रुपमा रहेका नगरपालिका, वडा समिति, जनताको नजिकमा रहेर सेवा प्रवाह गर्ने निकायको रुपमा स्थापित भएको सन्दर्भमा बालअधिकारको विषयलाई स्थानीय तहको नीति, संरचना, समग्र कार्यपद्धति र प्रणालीमा अर्न्तभूत गर्दै कार्यान्वयनमा लैजान उपयुक्त देखिएकोले बालमैत्री स्थानीय शासनको अवधारणा अगाडि आएको हो ।

बालबालिकाको परिभाषा तथा बालमैत्री स्थानीय शासन व्यवस्थाको आवश्यकताः

बालबालिका सम्बन्धी ऐन, २०७५ अनुसार बालबालिका भन्नाले १८ वर्षको उमेर पूरा नगरेको बालक वा बालिकालाई सम्झनुपर्छ भनी परिभाषित गरेको छ भने संयुक्त राष्ट्रसंघिय बालअधिकार महासन्धी, १९८९ को धारा १ अनुसार "१८ वर्षमुनिका सबै मानवलाई बालबालिका मानिने छ तर राष्ट्रिय कानुनले वाल्यावस्थाको उमेर तोक्न सक्नेछन्" भनी बालबालिकालाई परिभाषित गरेको छ । बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन निर्देशिका, २०७८ मा "बालबालिका भन्नाले १८ वर्ष उमेर ननाघेका बालबालिकालाई सम्झनुपर्छ ।" भन्ने वाक्य उल्लेख छ । मताधिकार सम्बन्धी व्यवस्थामा पनि १८ वर्ष पुरा गरेको हुनुपर्ने व्यवस्था छ । सारांशमा विशेष किसिमको संरक्षण र स्याहार आवश्यक पर्ने साथै शारीरिक, बौद्धिक संवेगात्मक तथा सामजिक रुपमा पूर्ण नभई सकेको उमेर नै बालबालिकाको समूहमा पर्दछन् । नेपाल सरकारले ल्याएको बालबालिका सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति, २०६९ मा पनि बालबालिकाको उमेरलाई १८ वर्ष नै मानिएको छ ।

बालअधिकारका चार क्षेत्रहरु बालबचाउ, बालसंरक्षण, बालविकास र बालसहभागितालाई स्थानीय तहको नीति, संरचना, प्रणाली र कार्य प्रक्रिया तथा व्यवहारमा संस्थागत गर्ने शासकिय पद्धति नै बालमैत्री स्थानीय शासन पद्धति हो । यसले स्थानीय तहलाई बालबालिकाको हितमा योजना तर्जुमा, स्रोतको विनियोजन, कार्यान्वयन,

अनुगमन तथा मूल्यांकन जस्ता कार्यलाई सघाउँदछ । यसर्थ बालमैत्री स्थानीय शासनको आवश्यतालाई निम्न बुँदाहरुमा दर्शाउन सकिन्छ ।

बुदाहरु यस प्रकार छन्:

• निर्णय प्रक्रियामा बालवालिकाको अर्थपूर्ण सहभागिता गराई उनीहरुको आवाज सुनुवाई गर्न । • बालबालिकाको आधारभूत अधिकारको संरक्षण र उनीहरुको विकासका लागि अनुकूल र बालमैत्री वातावरणको सिर्जना गर्ने ।

• बालबालिकाको विरुद्ध सबै प्रकारको शोषण, दुर्व्यवहार, हिंसा, जोखिम र भेदभावको अन्त्य र बालबालिकाहरुको जीवनस्तरमा सुधार गर्न ।

• बालबालिकाले आफ्नो लागि आफै योजना बनाउने परिपाटी स्थापित गर्न ।

• वालवालिकाहरुमा आत्मबल र विश्वासको विकास भई वयस्क प्रति सम्मानको भावना जागृत पार्न ।

• बालबालिकाहरु आफ्नो अधिकार प्राप्त गरी कर्तव्य प्रति पनि जिम्मेवार बोध गर्न ।

• बालसमूहहरु र बालसञ्जालको विकास, बालसहभागिताको विकास र गाउँ समाजको नाम राख्न

बालबालिकाको उज्जवल भविष्य निर्माण गर्न ।

• परिवार स्थानीय तहहरुमा बालबालिकाप्रति सम्वेदनशील भई लगानी गर्ने बानीको विकास गर्न ।

• बालबालिकाका इच्छा, चाहना, आवश्यकता, सवाल समस्या प्रति सरोकारवालालाई जिम्मेवार बनाउन।

• बालबालिकालाई सुरक्षित रुपमा भविष्य निर्माण गर्ने वातावरण बनाउन ।

• बालसरोकारको विषयमा बालबालिकाले नेतृत्व लिने अवसर निर्माण गर्न ।

आफ्नो सरोकारको विषयमा बालबालिकाले बोल्न पाउन र उनीहरुले बोलेका कुराहरु निर्णयकर्तालाई बुझाउन सक्ने अवसरको सिर्जना गर्न ।

बालबालिकालाई हेला, शोषण, दुर्व्यवहार, बेचबिखन जस्ता जोखिमहरुबाट संरक्षण गर्न ।

• देशका लागि सक्षम नागरिक तयार गर्दै समाजको अग्रगामी विकास गर्न ।

• स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद ३ दफा १२ को -ग) ले तोकेको वडा समितिको काम कर्तव्य कार्यान्वयनमा सघाउ गर्न ।

संबिधान, ऐन, नियममा बालबालिका सम्बन्धी भएका व्यवस्थाहरु राष्ट्रिय कानूनी ब्यवस्था :

- नेपालको संविधान, २०७२ भाग ३, मौलिक हक, धारा ३९ बालबालिकाको हक
- बालबालिका सम्बन्धी ऐन २०७५
- बालबालिका सम्बन्धी नियमावली, २०५१
- बालश्रम निषेध र नियमित गर्ने ऐन, २०५६
- बाल न्याय (कार्यविधि) नियमावली, २०६३

- आपतकालीन बालउद्धार कोष (सञ्चालन) नियमावली, २०६७
- अन्तरदेशीय धर्मपुत्र, धर्मपुत्री व्यवस्थापन विकास समिति (गठन) आदेश, २०६७ ·
- नेपाली बालबालिका विदेशी नागरिकलाई धर्मपुत्र, धर्मपुत्री ग्रहण गर्न दिने सर्त तथा प्रक्रिया, २०६५
- बालबालिका सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति, २०६९
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धि ऐन२०७४
- राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पंजीकरण ऐन २०७६
- घरेलु हिंसा (कसुर र सजाय) ऐन २०६६
- मानव वेचविखन तथा ओसारपसार (नियन्त्रण) ऐन २०६४,
- आमाको दूधलाई प्रतिस्थापन गर्ने वस्तु (विक्री वितरण नियन्त्रण) ऐन २०४९
- पन्ध्रौं योजना २०७६/०७७ देखी २०८००८१
- दीगो विकास लक्ष्यहरु

दक्षिण एसियाली क्षेत्रिय कानूनी ब्यवस्था :

• वेश्यावृत्तिको लागि महिला तथा बालबालिकाको जीउ मास्ने बेच्ने काम रोकथाम गर्ने र सो विरुद्ध संघर्ष गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था भएको सार्क महासन्धि २००२

• दक्षिण एशियामा वालकल्याण प्रवर्द्धनका लागि क्षेत्रीय व्यवस्था सम्बन्धी सार्क महासन्धि, २००२

संयुक्त राष्ट्र संघ अन्तर्गतको व्यवस्थाः

• बालअधिकार सम्बन्धी महासन्धि, १९८९ नोभेम्बर २०

• सशस्त्र द्वन्द्वमा बालबालिकाको प्रयोग विरुद्ध बालअधिकार सम्बन्धी महासन्धिको ऐच्छिक प्रलेख, २०००

• बालबालिकाको बेचविखन, बालवेश्यावृत्ति र अश्लील चित्रण विरुद्ध बालअधिकार सम्बन्धि महासन्धिको ऐच्छिक प्रलेख २०००

• स्वतन्त्रताबाट वञ्चीत अल्पवयस्कको संरक्षण सम्बन्धि संयुक्त राष्ट्रसंघीय नियमावली

• अल्पवयस्कको न्याय प्रशासनका लागि संयुक्त राष्ट्रसंघीय न्यूनतम मापदण्डको नियमावली । वेईजिङ नियमावली)

• अल्पवयस्क विज्याँई रोकथामका लागि संयुक्त राष्ट्रसंघीय मार्गदर्शन (रियाद मार्गदर्शन)

• गैर हिरासतीय उपाय सम्बन्धी संयुक्त राष्ट्रसंघीय न्यूनतम मापदण्डको नियमावली (टोकियो नियमावली)

• (व्यक्तिगत) उजुरी प्रक्रिया सम्बन्धी बाल अधिकार महासन्धिको इच्छाधीन आलेख, २०११

अन्तराष्ट्रिय श्रमसङ्गठन अन्तर्गत ब्यवस्थाः

• अर्न्तराष्ट्रिय श्रम संगठन सम्बन्धी महासन्धिहरु (बालबालिका सम्बन्धी) महासन्धि संख्या, १३८ र १८२,

• बालश्रमका निकृष्ट स्वरुप सम्बन्धी महासन्धि, १९९९

अन्य व्यवस्थाहरुः

• संवैधानिक घोषणाहरु जस्तै दलित, महिला, बालबालिकाको हकमा विशेष प्रावधान सहित सकारात्मक विभेद गर्न सकिने ।

बालबालिका सम्बन्धी योजना, राष्ट्रिय नीति तथा कार्यक्रम योजना तथा कार्ययोजना नेपाल सरकारले संयुक्त राष्ट्रसंघको बालअधिकार सम्बन्धी महासन्धि, १९८९ लाई अनुमोदन गरेपछि आवधिक योजनामा बालबालिकाको विषयलाई प्राथमिकताका साथ समावेश गर्दै आएको छ । नेपालमा (२०५३ २०५८) देखि बालबालिकाको विषयलाई अधिकारमुखी दृष्टिकोणबाट समावेश गरिएको छ । पन्ध्रौं योजना (२०७६/०७७ - २०८० / ०८१) को आधार प्रतिवेदनले वालअधिकार सुनिश्चित भएको बालमैत्री समाजको परिकल्पना वा सोच लिएको छ भने बालबालिका तथा किशोरकिशोरीलाई सबै प्रकारको हिंसा, दुर्व्यवहार र शोषणबाट मुक्त गराउँदै उनीहरुको हक अधिकार संरक्षण तथा प्रवर्द्धन गरी राष्ट्र निर्माण गर्न सक्ने योग्य र सक्षम नागरिकको रुपमा विकास गर्ने लक्ष्य लिएको छ । उद्देश्यहरु निम्नानुसार रहेका छन् । बालबालिका तथा किशोरकिशोरीको अधिकारको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्नु, बालबालिका तथा किशोरकिशोरीमैत्री वातावरण सिर्जना गर्नु, बालबालिका तथा किशोरकिशोरी विरुद्ध हुने शारीरिक र मानसिक लगायत सबै प्रकारका हिंसा, विभेद, दुर्व्यवहार, शोषण र उपेक्षाको अन्त्य गर्नु, यसैगरी उपर्युक्त उद्देश्यहरु हासिल गर्नका लागि निम्नानुसारका रणनीतिहरु तय गरिएका छन् :

बाल स्वास्थ्यमा सुधार गरी बाल मृत्युदर घटाउने । बालबालिकाको मानसिक तथा शारीरिक विकासका लागि प्रारम्भिक बाल विकासमा पहुँच बढाउने । बालबालिका तथा किशोरकिशोरीविरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसाको अन्त्य गरी उनीहरुको जीवनलाई सुरक्षित बनाउने । असहाय, अनाथ, अपाङ्गता भएका, असक्त तथा बेवारिसे बालबालिका तथा किशोरकिशोरीलाई राज्यबाट संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्ने । विभिन्न माध्यमबाट बालबालिकालाई सामाजिक जीवनमा सहभागी हुने वातावरण सिर्जना गर्ने । राज्यले सबै प्रकारको बालश्रमको अन्त्य गर्न आवश्यक व्यवस्था गर्ने । बालबालिकाको पहुँचयुक्त पूर्वाधारको निर्माण गरी बालमैत्री वातावरण सिर्जना गर्ने । विद्यमान बालगृहको संस्थागत आवासीय संरक्षणलाई निरुत्साहित तथा निःसंस्थाकरण गर्दै अन्तिम विकल्पको रुपमा मात्र संरक्षण गर्ने गरी अन्य वैकल्पिक हेरचाहलाई प्रवर्द्धन गर्ने । पन्धौं योजनाको आधारप्रतिवेदनले सरकारका तीनै तहमा बालअधिकार संरक्षण तथा सम्बर्द्धन सम्बन्धी नीति । कानून, योजना तथा कार्यक्रम र मापदण्ड कार्यान्वयन भएको हुने । विशेष संरक्षणको आवश्यकता भएका बालबालिकाको अधिकार संरक्षण भएको हुने, बालबालिकाको शिक्षा, पोषण र स्वास्थ्य सम्बन्धी सेवा सुविधामा पहुँच पुगेको हुने । बालबालिका विरुद्ध हुने सबै प्रकारका शारीरिक र मानसिक शोषण, हिंसा र दुर्व्यवहार उल्लेख्य रुपमा न्यूनीकरण भएको हुने । सरकारी निकाय, संस्था, बाबुआमा तथा संरक्षकको वालबालिका प्रतिको दायित्व अभिवृद्धि भएको हुने र बालबालिका खोजतलास नं. १०४ र बाल हेल्पलाइन नं. १०९८ प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन भएको हुने जस्ता उपलब्धिहरु अपेक्षा गरेको छ । बालबालिका सम्बन्धी छुट्टै कार्ययोजना तर्जुमा गर्ने क्रममा नेपाल सरकारले बालबालिका सम्बन्धी प्रथम कार्ययोजनाको रुपमा सन् १९९० को दशकको लागि बालबालिका सम्बन्धी राष्ट्रिय कार्ययोजना र दोस्रो कार्ययोजनाको रुपमा सन् २००४- २०१४ को लागि दशवर्षे कार्ययोजना तयार गरी लागू गरिसकेको छ । तेस्रो कार्ययोजना तयारी क्रममा रहेको छ । बालविवाह अन्त्यका लागि राष्ट्रिय रणनीति, २०७२ बालश्रम सम्बन्धी गुरु योजना, २०७५ लगायत शिक्षा, स्वास्थ्य, किशोरकिशोरी, मानव ओसारपसारसँग सम्बन्धित राष्ट्रिय कार्ययोजनाहरु कार्यान्वयनमा रहेका छन् । बालबालिका सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति २०६९ ले सरकारी निकाय, स्थानीय निकाय, अभिभावक, शिक्षक. र राष्ट्रिय तथा अन्तरर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाको समन्वयात्मक सहकार्यमा सबै वर्ग र समुदायका बालबालिकाले बाल अधिकारको पूर्ण उपभोग गर्दै सक्षम र

योग्य नागरिकको रुपमा व्यक्तित्व विकास गर्न पाउने सक्ने वातावरणको सिर्जना गर्ने दीर्घकालीन लक्ष्य लिएको छ । यस नीतिका निम्नानुसारका मुख्य उद्देश्यहरु रहेका छन् र उद्देश्य अनुसार विभिन्न नीतिहरु " र रणनीतिहरु तय गरिएका छन् । सबै प्रकारका शारीरिक वा मानसिक हिंसा, क्षति वा दुर्व्यवहार, परित्याग, उपेक्षा, शोषण वा यौन दुर्व्यवहारबाट बालबालिकाको संरक्षण गर्ने । यो उद्देश्य पूरा गर्नका लागि ३२ वटा नीतिहरु र १९ वटा रणनीतिहरु लिइएका छन् । बालबालिका जन्मनुअघि र जन्मेपछि उनीहरूलाई आवश्यक स्याहार, पोषण सहयोग र शिक्षा प्रदान गरी बालबालिकाको शारीरिक, मानसिक र शैक्षिक विकास गर्ने । यो उद्देश्य पूरा गर्नका लागि ५ वटा नीतिहरु र ११ वटा रणनीतिहरु लिइएका छन् । आफ्नो धारणा बनाउन सक्षम बालबालिकालाई निजहरूसँग सम्बद्ध सबै विषयहरूमा आफ्नो विचार अभिव्यक्त' गर्न पाउने अवसर दिई बाल सहभागिता अभिवृद्धि गर्ने । यो उद्देश्य पूरा गर्नका लागि ८ वटा नीतिहरु र ६ वटा रणनीतिहरु लिइएका छन् । बालबालिकाप्रतिको विभेद अन्त्य गर्ने । यो उद्देश्य पूरा गर्नका लागि ३ वटा नीतिहरु र २ वटा रणनीतिहरु लिइएका छन् । बाल न्याय प्रणालीलाई सुदृढ गर्ने । यो उद्देश्य पूरा गर्नका लागि ९ वटा नीतिहरु र ५ वटा रणनीतिहरु लिइएका छन् । यो नीतिमा संयुक्त राष्ट्रको बालअधिकार सम्बन्धी महासन्धिका अधिकांश प्रावधानहरुलाई सम्बोधन गरिएका छन् । मुलुकमा संघीय संरचना लागू भइसकेको र प्रदेश र स्थानीय सरकारले सक्रियताका साथ बालबालिका सम्बन्धी योजना, राष्ट्रिय नीति तथा कार्यक्रम योजना तथा कार्ययोजना नेपाल सरकारले संयुक्त राष्ट्रसंघको बाल अधिकार सम्बन्धी महासन्धि, १९८९ लाई अनुमोदन गरेपछि आवधिक योजनामा बालबालिकाको विषयलाई प्राथमिकताका साथ समावेश गर्दै आएको छ । नेपालमा बालबालिकाको स्थिति, २०७६ योजना (२०५३ २०५८) देखि बालबालिकाको विषयलाई अधिकारमुखी दृष्टिकोणबाट समावेश गरिएको छ । पन्ध्रौं योजना (२०७६ / ०७७ २०८०/०८१) को आधारप्रतिवेदनले वालअधिकार सुनिश्चित भएको बालमैत्री समाजको परिकल्पना वा सोच लिएको छ ।बालबालिका तथा किशोरकिशोरीलाई सबै प्रकारको हिंसा, दुर्व्यवहार र शोषणबाट मुक्त गराउदै उनीहरुको हक अधिकार संरक्षण तथा प्रवर्द्धन गरी राष्ट्र निर्माण गर्न सक्ने योग्य र सक्षम नागरिकको रुपमा विकास गर्ने लक्ष्य लिएको छ । उद्देश्यहरु निम्नानुसार रहेका छन् । बालबालिका तथा किशोरकिशोरीको अधिकारको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्नु । बालबालिका तथा किशोर किशोरीमैत्री वातावरण सिर्जना गर्नु । वालवालिका तथा किशोर किशोरी विरुद्ध हुने शारीरिक र मानसिक लगायत सबै प्रकारका हिंसा, विभेद, दुर्व्यवहार, शोषण र उपेक्षाको अन्त्य गर्नु । यसैगरी उपर्युक्त उद्देश्यहरु हासिल गर्नका लागि निम्नानुसारका रणनीतिहरु तय गरिएका छन् बाल स्वास्थ्यमा सुधार गरी बाल मृत्युदर घटाउने बालबालिकाको मानसिक तथा शारीरिक विकासका लागि प्रारम्भिक बाल विकासमा पहुँच बढाउने । बालबालिका तथा किशोरकिशोरीविरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसाको अन्त्य गरी उनीहरुको जीवनलाई सुरक्षित बनाउने ।

दिगो विकास लक्ष्यहरु र बालबालिका:

नेपालमा सहस्राब्दी विकास लक्ष्यहरु बालबालिकाको शिक्षा र स्वास्थ्य सम्बन्धी सूचकाइहरुमा उल्लेख्य सुधार भएका छन् । सन् २०३० सम्मका लागि तयार भएको दिगो विकास लक्ष्यहरु १७ वटा, परिलक्ष्यहरु १६९ र सूचकहरु २३० मध्ये बालबालिकासंग सम्बन्धित हुने विभिन्न ८ वटा लक्ष्यहरु, ३५ वटा परिलक्ष्यहरु र ७६ वटा सूचकहरु रहेको देखिएको छ । यसमध्ये अधिकांश शिक्षा, स्वास्थ्य, बालहिंसा, सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम,

मानसिक वा शारीरिक सजाय बेचविखनपीडित र जन्मदर्ताजस्ता विषयहरु रहेका छन् । बालमैत्री स्थानीय शासन संग प्रत्यक्ष सम्बन्धित सूचकहरु छन ।

बालदिवस र मूल सन्देशः

नेपालमा बालदिवस मनाउने कार्यको इतिहास केलाउँदा तत्कालीन मुमा बडामहारानी रत्न राज्यलक्ष्मी देवी शाहले भारत भ्रमण गर्ने क्रममा भारतका राजनेता महात्मा गान्धीको जन्म दिनको अवसरमा बालदिवस मनाउने गरेको र प्रभावशाली राजनेताद्वारा समाज सेवामा सक्रियताका साथ योगदान गरेको देखुभयो । यस कार्यबाट प्रभावित भएर रत्न राज्यलक्ष्मी देवी शाहले आफ्नो जन्म दिन पारेर २०२१ साल भदौ ४ गते नेपालमा बाल संगठन स्थापना गरी बाल मन्दिरमार्फत अनाथ बालबालिकाको लालनपालन तथा संरक्षण गर्ने कार्यको थालनी गर्न लगाउनु भयो । यसैको सम्झनामा २०२२ सालदेखि भदौ ४ गतेका दिन राष्ट्रिय बालदिवस मनाउने प्रचलन गरिएको बुझिएको छ । नेपाल सरकारले संयुक्त राष्ट्रसंघको बाल अधिकार महासन्धि, १९८९ लाई सन् १९९० को सेप्टेम्वर १४ का दिन (२०४७ साल भदौ २९ गते) अनुमोदन गरेको अवसरको सम्झनामा २०६३ सालदेखि भदौ २९ गते राष्ट्रिय बालदिवस मनाउन थालिएको हो । सोपश्चात बालबालिका सम्बन्धी विभिन्न नाराका साथ राष्ट्रिय बालदिवस मनाउँदै आइरहेको छ । यस वर्षको राष्ट्रिय बालदिवस " सामान्य अवस्था वा कोभिड महामारी : बालअधिकारको संरक्षणमा हामी सवैको जिम्मेवारी" भन्ने मूलनाराका साथ भव्य र सभ्य तरिकाले सम्पन्न भएको छ ।

बालअधिकार र बालबालिकाको अवस्थाः

क. बालबचाउको अधिकारः

- जन्मन पाउने, गर्भवति महिलाको विशेष स्याहार
- गाँस, बास र कपास
- पोषण, पौष्टिक आहार र स्वास्थ्य स्याहार
- आमा बाबाका माया ममता
- स्वस्थ वातावरण र प्राथमिक उपचार

ख. बालसंरक्षणको अधिकारः

- जोखिमपूर्ण भेदभाव र कुरितिबाट संरक्षण (गर्भबाटै)
- शारीरिक शोषण, यातना र श्रमबाट सुरक्षित
- कानूनी सुरक्षा र संरक्षण
- आमाबाबुको संरक्षण र निगरानी
- हानीकारक काम तथा युद्धमा संलग्नताबाट संरक्षण
- लागुपदार्थ तथा नसालुपदार्थबाट संरक्षण
- बेचबिखन, ओसारपसारबाट संरक्षण

ग) बालविकासको अधिकारः

- शिक्षा आर्जन गर्ने
- मनोरन्जन, खेल
- आमाबाबुको समान माया ममता
- उचित स्वास्थ्योपचार
- शारीरिक र मानसिक, भावनात्मक र बौद्धिक
- विकासका लागि आवश्यक सुविधा र अवसरहरु उचित मार्गदर्शन र राम्रो वातावरण

घ) बालसहभागिताको अधिकारः

- सामाजिक क्रियाकलापमा भागलिन पाउनु पर्ने,
- जीवनका हरेक पक्षमा स्वतन्त्रपूर्वक सहभागि हुन पाउनु,
- रचनात्मक कार्यहरुमा सहभागिता,
- जीवनका बारेमा सोच्ने, निर्णय लिने र केही गर्ने अधिकार,
- संघ संस्था खोल्न तथा सहभागी हुन पाउने अधिकार,
- आस्था अनुसारको धर्ममा संलग्नता,
- बालबालिकाको विचार र भावनाको कदर गरिनु पर्ने।

हेटौंडा उपमहानगपालिका क्षेत्रभित्र रहेका कूल २२ ओटा शहरी स्वास्थ्य केन्द्रहरु रहेका छन् । उपमहानगरपालिका स्वास्थ्य संस्था मार्फत खोप सेवा, सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी सेवा, पोषण सम्बन्धी कार्यक्रमहरु लगायत बालबचाउका सूचक सम्बन्धी कार्यक्रमहरु संचालन हुने गरेको छ । यस उपमहानगरपालिका क्षेत्र भित्रमा ९२ जना महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका रहेका छन्। मातृशिशु स्वास्थ्य सम्वन्धी विविध कार्यक्रम विगत देखि नै स्वास्थ्य संस्थाहरुद्वारा संचालित हुदै आएको छ ।

हेटौंडा उपमहानगरपालिकामा बालबालिकाको बाँच्न पाउने अधिकार संरक्षण र बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन निर्देशिका, २०७८ मा उल्लेखित बालबचाउका १४ ओटा सूचक प्रासिका लागि उपमहानगरपालिकाका स्वास्थ्य शाखा, शहरी स्वास्थ्य केन्द्र, स्वास्थ्य तथा सरसफाईको क्षेत्रमा यस उपमहानगरपालिकामा रहेका महाशाखा, शाखा, काललविकाको क्षेत्रमा काम गर्ने विभिन्न स्वास्थ्य संगठनहरुको समन्वयमा बाल बचाऊका क्षेत्रमा गरिएका क्रियाकलापहरुको विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

बाल बचाऊका सम्बन्धमा उपमहानगरपालिका तथा वडाले सञ्चालन गरेका मुख्य मुख्य कार्यहरुः

१) पूर्ण स्तनपान, स्वास्थ्य शिक्षा, पोषिलो खाना स्थानीय स्तरमा व्यवस्थापन, आइरन चक्की प्रयोग, सरसफाई सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन, हात धुने बिधि कार्यक्रम, घरदैलो अभियान,

२) पूर्णखोप वडा घोषणा र त्यस्को निरन्तरता रहेको,

३) एच.आइ.भि.सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम नियमित भएको,

४) खुल्ला दिसा मुक्त वडा घोषणा र निरन्तरता,

५) उपमहानगरपालिकाको वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम अन्तर्गत शहरी स्वास्थ्य केन्द्रको समन्वयमा जनप्रतिनिधिद्वारा पोषण कोसेली वितरण कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको र नियमित शिशुको तौल जाँच गर्ने गरिएको,

६) हजार दिनका आमा र आमा समूहहरुलाई पूर्ण स्तनपान, सुरक्षित मातृत्व, पोषण, सरसफाई लगायतका विषयमा निरन्तर सचेतना र परामर्श,

७) राष्ट्रिय कार्यक्रम अन्तर्गत ५ वर्ष मूनिका बालबालिकालाई भिटामिन "ए" तथा जुकाको औषधी खुवाउनुको साथै नियमित शारीरिक तथा मानसिक बृद्धि बिकास अनुगमन गर्ने गरिएको,

८) चर्पी गएपछि, खाना खानु अगाडि र बच्चाको दिसा धोएपछि साबुन पानीले हात धुनुपर्ने विषयमा सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन,

९) खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड र उपभोक्ता समितिद्वारा प्रत्येक घरधूरीमा खानेपानी धारा वितरण र नियमित खानेपानी परिक्षण भएको (आधारभूत तहको खानेपानी सुविधा सबै परिवारमा उपलब्ध),

१०) विद्यालयमा किशोरकिशोरी केन्द्रित प्रजनन् स्वास्थ्य, एच.आइ.भि.सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम,

११) महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयमसेविका र आमा समूहको वैठकमा बाल बचाऊका सूचक वारे छलफल,

१२) कोरोना न्यूनिकरणका लागि बिभिन्न समयमा कोरोना रोकथाम सम्वन्धी बिभिन्न कार्यक्रम तथा खोप सञ्चालन गरेको,

१३) समय समयमा स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन,

१४) आर्थिक अवस्था कमजोर भएका बालबालिकालाई नि:शुल्क स्वास्थ्य बिमा सुविधा,

१५) स्वास्थ्य संस्थाद्वारा बालसमूहलाई मास्क तथा पञ्जा वितरण,

१६) सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयमा प्याड वितरण,

१७) नगर कार्यपालिकाको कार्यालय तथा वडामा रहेको स्वास्थ्य संस्थामा स्तनपान कक्षको स्थापना भएको,

१८) डेङ्गु विरुद्ध समुदाय र विद्यालयमा सचेतना र सरसफाई कार्यक्रम संगै डेङ्गु लगायतका अन्य रोगव्याधी विरुद्ध औषधी र निशुल्क डेङ्गु परिक्षण ।

गर्भवती आमाहरुले गर्भजाँच गराएको आईरन चक्कि खाएको तथा टीडि खोप लाएको विवरण

वडा नं.	गर्भवती आमा संख्या	चार पटक गर्भ परिक्षण गराएको संख्या	कहिले काहि मात्र परिक्षण गराएको संख्या	२२५ आईरन चक्कि खाएका गर्भवती आमाको संख्या	टि.डि. खोप लगाएका आमाहरुको संख्या
१	३९	१६	०	३९	३९
२	१०५	१०५	०	१०५	१०५
३	९०	८२	०	९०	९०
४	१७७	१७७	०	१७७	१७७
५	१९३	१३७	०	१९३	१९३
६	८०	८५	०	८५	८०
७	५९	५९	०	५९	५९
८	१७२	११३	०	११३	१७२
९	११०	११०	०	११०	१२७

१०	६४	६४	०	६४	६४
११	१९०	१९०	०	१९०	१९०
१२	१०५	९९	०	१०५	१०५
१३	१४२	१३३	०	१३८	१४२
१४	९३	५५	०	६५	९३
१५	६३	५	०	१६२	६३
१६	४५	२६	०	४५	४५
१७	८४	१०३	०	१०३	८४
१८	६५	६५	०	६५	६३
१९	८९	८९	०	८९	८९
जम्मा	१९६५	१७१३	०	१९९७	१९८०

सुत्केरी पश्चात आमा र नवजात शिशुको जाँचको अवस्था

वडा नं.	जम्मा सुत्केरी संख्या	पहिलो पटक जाँच गराएको संख्या (२४ घण्टामा)	दोस्रो पटक जाँच गराएको संख्या (३ दिनमामा)	तेस्रो पटक जाँच गराएको संख्या (७ दिनमा)
१	३९	३९	३९	३९
२	१०५	१०५	१०५	१०५
३	८५	८५	८५	८५
४	१७७	८६	८६	८६
५	१६६	१३४	१६६	१६६
६	८५	८५	८५	८५
७	५९	५९	५९	५९
८	११३	११३	११३	११३
९	११०	११०	११०	११०
१०	४९	४९	४९	४९
११	१९०	१८४	१९०	१९०
१२	१००	१००	१००	१००
१३	१३८	१३८	१३८	१३८
१४	६५	६५	६५	६५
१५	१६२	१४७	१६२	१६२
१६	४३	४२	४३	४३
१७	१०३	१०३	१०३	१०३
१८	६५	६५	६५	६५
१९	८९	८९	८९	८९

जम्मा	१९४३	१७९८	१८५२	१८५२

६ महिना सम्मको शिशुलाई पुर्णस्तनपान गराएको र कुपोषणको प्रभावमा परेका बालबालिका सम्बन्धि विवरण

वडा नं.	६ महिना सम्मका बालबालिका संख्या	६ महिना सम्मका पुर्ण स्तनपान गरेका बालबालिका संख्या	६ महिना सम्मका पुर्ण स्तनपान नगरेका बालबालिका संख्या	कुपोषित बालबालिका संख्या
१	२३	१९	४	०
२	१०५	९५	१०	०
३	६८	६४	४	०
४	९३	८६	७	०
५	१८०	१४४	३६	०
६	१०८	९२	१६	०
७	२६	२२	४	०
८	११३	१०३	१०	०
९	११०	८९	२१	०
१०	११६	९४	२२	०
११	१९०	१८४	६	०
१२	१२९	१२९	०	०
१३	५४	४४	१०	०
१४	६५	६२	३	०
१५	७५	६७	८	०
१६	४३	३६	७	०
१७	१०३	८३	२०	०
१८	५७	४६	११	०
१९	८५	७६	९	०
जम्मा	१७४३	१५३५	२०८	०

१५ देखि २३ महिनाका बालबालिकाले नियमित खोप पाईरहेका विवरण

वडा नं.	१५ देखि २३ महिनाका बालबालिका संख्या	पुर्ण खोप पाएका बालबालिका संख्या
१	८७	८७
२	७८	८४

३	१२०	१२०
४	२३९	२३९
५	२२३	२५०
६	८८	८८
७	६७	९०
८	८३	६८
९	९०	९०
१०	१८६	२३९
११	१६९	१६९
१२	१५७	१४७
१३	२१८	२१८
१४	१०१	४११
१५	१३६	१५२
१६	१०१	१०१
१७	१०३	१०३
१८	११४	११४
१९	६५०	६५०
जम्मा	३०१०	३४२०

वडा अनुसार ६ महिना देखि ५ बर्ष मुनिका बालबालिकालाई बर्षको २ पटक भिटामिन ए, जुकाको औषधी र पोलियो थोपा खुवाएको विवरण

वडा नं.	स्वास्थ्य संस्थाको नाम	भिटामिन ए क्याप्सुल खाएका बालबालिका			जुकाको औषधी खाएका बालबालिका	
		६-११ महिना	१२-५९ महिना	जम्मा	१-५ बर्ष	कैफियत
१	नकौली शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	३५	४१०	४४५	४१०	
२	बनस्खण्डी शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	५१	६२५	६७६	४८५	
३	बसामाडी स्वास्थ्य चौकी	५४	४८६	५४०	४८६	
४	मोहन बज्राचार्य शहरी स्वास्थ केन्द्र	७१	७४२	८१३	७४२	
५	पिप्ले शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	२८७	२६४३	२९३०	२६४३	
६	हेटौंडा स्वास्थ्य चौकी	५५	५२१	५७६	५२१	
७	नागश्वती शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	३४	३५३	३८७	३५८	
८	कमाने शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	१४३	११४१	१२८४	११४१	
९	लामसुरे शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	१३५	१३६८	१५०३	१३६८	
१०	हेडम्बा शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	६५	७७९	८४४	५००६	

११	नवलपुर शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	१९०	९९३	११८३	९९३	
१२	हात्तिगौडा शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	५९	७३६	७९५	७३६	
१३	पदमपोखरी अस्पताल	१०५	५३१	६३६	५३१	
१४	मयुरधाप शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	१३२	११०८	१२४०	२१७८	
१५	चुरियामाई स्वास्थ्य केन्द्र/ चिप्लेटी आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र	७५	७०७	७८२	६९६	
१६	हटिया अस्पताल	५७	५४९	६०६	५४९	
१७	हटिया शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	६४	६४१	७०५	६४१	
१८	हर्नामाडी स्वास्थ्य केन्द्र	४६	५६१	६०७	४९६	
१९	ज्यामिरे/ नेवारपानी शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	८४	८७७	९६१	८७७	
जम्मा		१७४२	१५७७१	१७५१३	२८५७	

खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धि विवरण

वडा नं.	जम्मा घरधुरी	स्वाच्छ खानेपानी भएको घरधुरी	साबुनपानीले हात धुने घरधुरी	शौचालय भएको घरधुरी
१	१२२९	१२२९	१२२९	१२२९
२	१३७०	१३७०	१३७०	१३७०
३	१४३४	१४३४	१४३४	१४३४
४	३२९१	३२९१	३२९१	३२९१
५	२८७५	२८७५	२८७५	२८७५
६	१५६४	१५६४	१५६४	१५६४
७	१४३८	१४३८	१४३८	१४३८
८	२४५२	२४५२	२४५२	२४५२
९	२१९५	२१९५	२१९५	२१९५
१०	१३८९	१३८९	१३८९	१३८९
११	२३४७	२३४७	२३४७	२३४७
१२	१०८८७	१०८८७	१०८८७	१०८८७
१३	१९२२	१९२२	१९२२	१९२२
१४	१७०१	१७०१	१७०१	१७०१
१५	२३४५	२३४५	२३४५	२३४५
१६	१६६०	१६६०	१६६०	१६६०
१७	१५६२	१५६२	१५६२	१५६२
१८	१८००	१८००	१८००	१८००
१९	२४३८	२४३८	२४३८	२४३८

जम्मा	४५८९९	४५८९९	४५८९९	४५८९९

आयोडिनयुक्त नुनको प्रयोग सम्बन्धि विवरण

वडा नं.	आयोडिनयुक्त नुनको प्रयोग गर्ने घरधुरी	आयोडिनयुक्त नुनको प्रयोग नगर्ने घरधुरी
१	१२२९	०
२	१३७०	०
३	१४३४	०
४	३२९१	०
५	२८७५	०
६	१५६४	०
७	१४३८	०
८	२४५२	०
९	२१९५	०
१०	१३८९	०
११	२३४७	०
१२	१०८८७	०
१३	१९२२	०
१४	१७०१	०
१५	२३४५	०
१६	१६६०	०
१७	१५६२	०
१८	१८००	०
१९	२४३८	०
जम्मा	४५८९९	०

३.१.२ बाल बचाऊका सूचकहरूको वडागत अवस्थाः

बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन निर्देशिका, २०७८ मा उल्लिखित बाल बचाऊ सम्बन्धी सूचकहरुको वडास्तरीय अन्तिम सूचक मापनः

<u>सूचक नं. १.</u>

गर्भवती महिलाहरुले कम्तिमा प्रसूति पूर्व ८ पटक र प्रसूति पश्चात आमा र नवजात शिशुको कम्तिमा ४ पटक स्वास्थ्य जाँच गराएको हुनुपर्ने			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १	९५ प्रतिशत	१००%	आ.व. ०८०।०८१ मा ३९ जना र यस आ.व.का पौष मसान्तसम्मको ३९ जना गर्भवती सवैले समयानुसार गर्भजाँच गराएका छन्। नवजात शिशु सहित ३९ जना सुत्केरी आमा सबैले जाँच गराएका छन्।
वडा नं. २	९५ प्रतिशत	१००%	१०५ जना गर्भवती मध्ये समय पुगेका १०५ जनाले जाँच गराएका छन् । सुत्केरी आमा सहित १०५ जना नवजात शिशु सबैले जाँच गराएका छन्।
वडा नं. ३	९५ प्रतिशत	१००%	९० जना गर्भवती मध्ये समय पुगेका सबैले जाँच गराईरहेका छन्। ८५ जना सुत्केरी सहित सबैनवजात शिशुले जाँच गराएका छन्।
वडा नं. ४	९५ प्रतिशत	१००%	१७७ जना गर्भवती मध्ये समय पुगेका १७७ जनाले जाँच गराएका छन् । सुत्केरी आमा सहित १७७ जना नवजात शिशु सबैले जाँच गराएका छन्। यस स्वास्थ्य संस्था बाट ८६ जनाले सेवा लिएका र बाँकी रहेका सबै गर्भवती आमाहरुले अन्य संस्थाबाट सेवा लिएका।
वडा नं. ५	९५ प्रतिशत	१००%	१९३ जना गर्भवती मध्ये समय पुगेका सबैले जाँच गराईरहेका छन् । १६६जना सुत्केरी आमा सहित नवजात शिशु सबैले समयानुसार जाँच गराएका छन्।
वडा नं. ६	९५ प्रतिशत	१००%	८० जना गर्भवती मध्ये समय पुगेका ८० जनाले जाँच गराएका छन्। ८५ जना सुत्केरी आमा सहित सवै नवजात शिशु सबैले जाँच गराएका छन्।
वडा नं. ७	९५ प्रतिशत	१००%	५९ जना गर्भवती मध्ये समय पुगेका ५९ जनाले जाँच गराएका छन् ।५९ जना सुत्केरी आमा सहित नवजात शिशु सबैले जाँच गराएका छन्।
वडा नं. ८	९५ प्रतिशत	१००%	१७२ जना गर्भवती मध्ये समय अनुसार सवैले जाँच गराएका छन् । सुत्केरी आमा सहित ११३ जना नवजात शिशु सबैले जाँच गराएका छन्।
वडा नं. ९	९५ प्रतिशत	१००%	११० जना गर्भवती मध्ये समय पुगेक सवै जनाले तालिका अनुसार जाँच गराएका छन् र ११० जना सुत्केरी आमा सहित ११० जना नवजात शिशु सबैले जाँच गराएका छन्।
वडा नं. १०	९५ प्रतिशत	१००%	६४ जना गर्भवती मध्ये समय पुगेका ६४ जनाले जाँच गराएका छन्। ४९ सुत्केरी आमा सहित नवजात शिशु सबैले जाँच गराएका छन् ।

वडा नं. ११	९५ प्रतिशत	१००%	१९० जना गर्भवती मध्ये समय पुगेका सवै जना जाँच गराएका छन्।१९० जना सुत्केरी आमा सहित सबै शिशुले जाँच गराएका छन्।
वडा नं. १२	९५ प्रतिशत	१००%	१०५ जना गर्भवती मध्ये समय पुगेका १०५ जनाले जाँच गराएका छन् । १०० जना सुत्केरी आमा सहित सवै नवजात शिशु सबैले जाँच गराएका छन्। यस स्वास्थ्य संस्थाबाट १०० जनाले सेवा लिएका छन्। बाँकी रहेका सबै गर्भवती आमाहरुले अन्य संस्थाबाट सेवा लिएका ।
वडा नं. १३	९५ प्रतिशत	१००%	१४२ जना गर्भवती मध्ये समय पुगेका सबैले समयानुसार जाँच गराएकाछन्। सुत्केरी आमा सहित १३८ जना नवजात शिशु सबैले जाँच गराएका छन्।
वडा नं. १४	९५ प्रतिशत	१००%	९३ जना गर्भवती मध्ये समय पुगेका सबैले समयानुसार जाचँ गराएका छन। सुत्केरी आमा सहित ६५ जना नवजात शिशु सबैले जाँच गराएका छन्।
वडा नं. १५	९५ प्रतिशत	१००%	६३ जना गर्भवती मध्ये समय पुगेका सबैले तालिका अनुसार जाँच गराएका छन्।१६२ सुत्केरी आमा सहित नवजात शिशु सबैले जाँच गराएका छन्।
वडा नं. १६	९५ प्रतिशत	१००%	४५ जना गर्भवती मध्ये समय पुगेका सबैले जाँच गराईरहेका छन्। नवजात शिशु सहित ४३ जना सुत्केरी आमा मध्ये सबैले जाँच गराएकाछन्।
वडा नं. १७	९५ प्रतिशत	१००%	८४ जना गर्भवती मध्ये समय पुगेका सबैले तालिका अनुसार जाँच गराएका छन्।१०३ सुत्केरी आमा सहित नवजात शिशु सबैले जाँच गराएका छन्।
वडा नं. १८	९५ प्रतिशत	१००%	६५ जना गर्भवती सबैले समयानुसार जाँच गराएका छन् ।६५ जना सुत्केरी आमा सबै नवजात शिशु सबैले जाँच गराएका छन्।
वडा नं. १९	९५ प्रतिशत	१००%	८९ जना गर्भवती मध्ये समयानुसार सवैले जाँच गराईरहेका छन्। ८९ सुत्केरी आमा सहित नवजात शिशु सबैले जाँच गराएका छन्।
हेउमनपा	**९५%**	**१००%**	**जम्मा १९६५ जना गर्भवति मध्ये सबैले समयानुसार जाँच गराएका छन्। १९४३ जना सुत्केरी आमा सहित नवजात शिशु सबैले समयानुसार जाँच गराएका छन्।**

<u>सूचक नं. २</u>

गर्भवती महिलाले टिटानस विरुद्धको २ वटा खोप लगाएका हुनेछन् ।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**

वडा नं. १	९५ प्रतिशत	१००%	३९ जना गर्भवती मध्ये समय पुगेका सबै जनाले टिडी विरुद्धको खोप लगाएका छन्।
वडा नं. २	९५ प्रतिशत	१००%	१०५ जना गर्भवती मध्ये समय पुगेका सबै जनाले टिडी विरुद्धको खोप लगाएका छन्।
वडा नं. ३	९५ प्रतिशत	१००%	९० जना गर्भवती मध्ये समय पुगेका सबै जनाले टिडी विरुद्धको खोप लगाएका छन्।
वडा नं. ४	९५ प्रतिशत	१००%	१७७ जना गर्भवती मध्ये समय पुगेका सबै जनाले टिडी विरुद्धको खोप लगाएका छन्।
वडा नं. ५	९५ प्रतिशत	१००%	१९३ जना गर्भवती मध्ये समय पुगेका सबै जनाले टिडी विरुद्धको खोप लगाएका छन्।
वडा नं. ६	९५ प्रतिशत	१००%	८० जना गर्भवती मध्ये समय पुगेका सबै जनाले टिडी विरुद्धको खोप लगाएका छन्।
वडा नं. ७	९५ प्रतिशत	१००%	५९ जना गर्भवती मध्ये समय पुगेका सबै जनाले टिडी विरुद्धको खोप लगाएका छन्।
वडा नं. ८	९५ प्रतिशत	१००%	१७२ जना गर्भवती मध्ये समय पुगेका सबै जनाले टिडी विरुद्धको खोप लगाएका छन्।
वडा नं. ९	९५ प्रतिशत	१००%	११० जना गर्भवती मध्ये समय पुगेका सबै जनाले टिडी विरुद्धको खोप लगाएका छन्।
वडा नं. १०	९५ प्रतिशत	१००%	६४ जना गर्भवती मध्ये समय पुगेका सबै जनाले टिडी विरुद्धको खोप लगाएका छन्।
वडा नं. ११	९५ प्रतिशत	१००%	१९० जना सुत्केरी सबैले र हालका २३२ जना गर्भवती मध्ये समय पुगेका सबै जनाले टिडी विरुद्धको खोप लगाएका छन्।
वडा नं. १२	९५ प्रतिशत	१००%	१०५ जना गर्भवती मध्ये समय पुगेका सबै जनाले टिडी विरुद्धको खोप लगाएका छन्।
वडा नं. १३	९५ प्रतिशत	१००%	१४२ जना गर्भवती मध्ये समय पुगेका सबै जनाले टिडी विरुद्धको खोप लगाएका छन्।
वडा नं. १४	९५ प्रतिशत	१००%	९३ जना गर्भवती मध्ये समय पुगेका सबै जनाले टिडी विरुद्धको खोप लगाएका छन्।
वडा नं. १५	९५ प्रतिशत	९७%	६३ जना गर्भवती मध्ये समय पुगेका ६१ जनाले टिडी विरुद्धको खोप लगाएता पनि २ जनाले दोश्रो वा थप खोप लगाएका छैनन।
वडा नं. १६	९५ प्रतिशत	१००%	४५ जना गर्भवती मध्ये समय पुगेका सबै जनाले टिडी विरुद्धको खोप लगाएका छन्।
वडा नं. १७	९५ प्रतिशत	१००%	८४ जना गर्भवती मध्ये समय पुगेका सबै जनाले टिडी विरुद्धको खोप लगाएका छन्।

वडा नं. १८	९५ प्रतिशत	१००%	६५ जना गर्भवती मध्ये समय पुगेका सबै जनाले टिडी विरुद्धको खोप लगाएका छन्।
वडा नं. १९	९५ प्रतिशत	१००%	८९ जना गर्भवती मध्ये समय पुगेका सबै जनाले टिडी विरुद्धको खोप लगाएका छन्।
हेउमनपा	**९५ प्रतिशत**	**९९.८९%**	**१९६५ जना गर्भवति मध्ये समय पुगेका सबै १९६३ टिडी विरुद्धको दुबै खोप लगाएकाछन्। २ जनाले दोश्रो थप खोप लगाएका छैनन्।**

<u>**सूचक नं. ३**</u>

गर्भवती तथा सुत्केरी आमाहरुले आईरन चक्की (जम्मा २२५ वटा) खाएका हुनेछन् ।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १	९५ प्रतिशत	१००%	३९ जना सुत्केरी प्रत्यकले २२५ वटा आइरन चक्की खाएका छन् र गर्भवतीले नियमित खादै छन्।
वडा नं. २	९५ प्रतिशत	१००%	१०५ जना सुत्केरी सबैले २२५ वटा आइरन चक्की खाएका छन् र १०५ जना गर्भवतीले नियमित खादै छन्।
वडा नं. ३	९५ प्रतिशत	१००%	९० जना गर्भवती र ८५ जना सुत्केरी सबैले २२५ वटा आइरन चक्की खाएका छन् र नियमित खादैछन्।
वडा नं. ४	९५ प्रतिशत	१००%	१७७ जना सुत्केरी सबैले २२५ वटा आइरन चक्की खाएका छन् र गर्भवतीले नियमित खादैछन्।
वडा नं. ५	९५ प्रतिशत	१००%	१९३ जना गर्भवती र १६६ सुत्केरी सबैले २२५ वटा आइरन चक्की खाएका छन् र नियमित खादैछन्।
वडा नं. ६	९५ प्रतिशत	१००%	८५ जना सुत्केरी प्रत्येकले २२५ वटा आइरन चक्की खाएका छन् र ८० जना गर्भवतीले नियमित खादै छन्।
वडा नं. ७	९५ प्रतिशत	१००%	५९ जना सुत्केरी प्रत्येकले २२५ वटा आइरन चक्की खाएका छन् र गर्भवतीले नियमित खादै छन्।
वडा नं. ८	९५ प्रतिशत	१००%	११३ जना सुत्केरी सबैले २२५ वटा आइरन चक्की खाएका छन् र १७२ जना गर्भवतीले नियमित खादै छन्।
वडा नं. ९	९५ प्रतिशत	१००%	११० जना सुत्केरी सबैले २२५ वटा आइरन चक्की खाएका छन् र ११० जना गर्भवतीले नियमित खादै छन्।
वडा नं. १०	९५ प्रतिशत	१००%	४९ जना सुत्केरी सबैले २२५ वटा आइरन चक्की खाएका छन् र ६४ गर्भवतीले नियमित खादै छन्।
वडा नं. ११	९५ प्रतिशत	१००%	१९० जना सुत्केरी सबैले २२५ वटा आइरन चक्की खाएका छन् र हालका गर्भवतीले नियमित खादैछन्।
वडा नं. १२	९५ प्रतिशत	१००%	१०० जना सुत्केरी सबैले २२५ वटा आइरन चक्की खाएका छन् र १०५ जना गर्भवतीले नियमित खादै छन्।

वडा नं. १३	९५ प्रतिशत	१००%	१३८ जना सुत्केरी सबैले २२५ वटा आइरन चक्की खाएका छन् र १४२ जना गर्भवतीले नियमित खादैछन्।
वडा नं. १४	९५ प्रतिशत	१००%	६५ जना सुत्केरी सबैले २२५ वटा आइरन चक्की खाएका छन् र ९३ गर्भवतीले नियमित खादै छन्।
वडा नं. १५	९५ प्रतिशत	९७%	१६२ जना सुत्केरी मध्ये १५७ जनाले २२५ वटा आइरन चक्की खाएका छन् भने ५ जनाले पूरा खाएका छैनन् र ६३ जना गर्भवतीले नियमित खादैछन्।
वडा नं. १६	९५ प्रतिशत	१००%	४५ जना गर्भवती र सुत्केरी सबैले २२५ वटा आइरन चक्की खाएका छन् र नियमित खादैछन्।
वडा नं. १७	९५ प्रतिशत	१००%	१०३ जना सुत्केरी सबैले २२५ वटा आइरन चक्की खाएका छन्र ८४ जना गर्भवतीले नियमित खादै छन्।
वडा नं. १८	९५ प्रतिशत	१००%	६५ जना सुत्केरी सबैले २२५ वटा आइरन चक्की खाएका छन् र ६५जना गर्भवतीले नियमित खादैछन्।
वडा नं. १९	९५ प्रतिशत	१००%	८९ जना सुत्केरी सबैले २२५ वटा आइरन चक्की खाएका छन् र गर्भवतीले नियमित खादैछन्।
हेउमनपा	**९५ प्रतिशत**	**९९.८७%**	**१९४३ सुत्केरी मध्ये १९३८ जना सुत्केरी सबैले २२५ वटा आईरन चक्कि खाएका छन र १९६५ जना गर्भवतीले नियमित खादैछन्। ५ जना सुत्करीले पूरा आईरन चक्कि खाएका छैनन्।**

<u>सूचक नं. ४</u>

दक्ष स्वास्थ्यकर्मीबाट सुत्केरी गराईएका हुनेछन् ।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १	८० प्रतिशत	१००%	३९ जना गर्भवती सबै स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी भएका छन्।
वडा नं. २	८० प्रतिशत	१००%	१०५ जना गर्भवती सबै स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी भएका छन्।
वडा नं. ३	८० प्रतिशत	१००	८५ जना सवै गरभवति सबै स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी भएका छन्।
वडा नं. ४	८० प्रतिशत	१००%	१७७ जना गर्भवती स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी भएका छन्।
वडा नं. ५	८० प्रतिशत	१००%	१६६ जना गर्भवती स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी भएका छन् ।
वडा नं. ६	८० प्रतिशत	१००%	८५ जना गर्भवती सबै स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी भएका छन्।
वडा नं. ७	८० प्रतिशत	१००%	५९ जना गर्भवती मध्ये ५८ जना स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी भएका छन्। १ जना दक्ष स्वास्थ्यकर्मीको सहयोगमा घरमा सुत्केरी भएका छन्।

वडा नं. ८	८० प्रतिशत	१००%	११३ जना गर्भवती सबै स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी भएका छन्।
वडा नं. ९	८० प्रतिशत	१००%	यस वडाका ११० जना गर्भवती स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी भएका छन्।
वडा नं. १०	८० प्रतिशत	१००%	४९जना गर्भवती सबै स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी भएका छन्।
वडा नं. ११	८० प्रतिशत	९८.४२%	१९० जना गर्भवती मध्ये १८७ जना स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी भएका छन् भने ३ जना स्वास्थ्यकर्मीको सहयोग विना घरमा सुत्करी भएका छन्।
वडा नं. १२	८० प्रतिशत	१००%	१०० जना गर्भवती स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी भएका छन्।
वडा नं. १३	८० प्रतिशत	१००%	१३८ जना गर्भवती स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी भएका छन्।
वडा नं. १४	८० प्रतिशत	९८.४६%	६५ जना गर्भवती मध्ये ६४ जना स्वास्थ्य संस्थामा र एक जना स्वास्थ्यकर्मीको सहयोग बिना घरमा सुत्केरी भएका छन्।
वडा नं. १५	८० प्रतिशत	१००%	१६२ जना मध्ये १४७ स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी भएका छन् भने १५ जना घरमै स्वास्थ्य कर्मीको सहयोगमा सुत्केरी भएका छन्।
वडा नं. १६	८० प्रतिशत	९७.६७%	४३ जना गर्भवती मध्ये ४२ जना स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी भएका छन् भने १ जना दक्ष स्वास्थ्यकर्मिको सहयोग विना घरमा सुत्केरी भएका छन्।
वडा नं. १७	८० प्रतिशत	१००%	१०३ जना गर्भवती मध्ये १०३ जना स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी भएका छन्।
वडा नं. १८	८० प्रतिशत	१००%	६५ जना गर्भवती स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी भएका छन्।
वडा नं. १९	८० प्रतिशत	८४.२६%	८९ जना गर्भवती मध्ये ६३ जना स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी भएका छन् १२ जना स्वास्थ्य कर्मीको सहयोगमा घरमा सुत्केरी भएका छन् भने १४ जना दक्ष स्वास्थ्यकर्मीको सहयोग बिना घरमा सुत्केरी भएका छन्।
हेउमनपा	८० प्रतिशत	**९९%**	**१९४३ जना सुत्केरी मध्ये स्वास्थ्य संस्थामा १८९६ जना र घरमा ४७ जना सुत्केरी भएका छन्। घरमा भएको सुत्केरी मध्ये २८ जना दक्ष स्वाथ्यकर्मिको सहयोगमा र १९ जना स्वास्थ्यकर्मीको सहयोग बिना सुत्केरी भएका छन्।**

सूचक नं. ५

६ महिनासम्मको शिशुलाई आमाले अनिवार्य रुपमा पूर्ण स्तनपान गराएका हुनेछन् ।

वडा नं.	घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत	हालको अवस्था	सूचकको व्याख्या
वडा नं. १	८० प्रतिशत	८२.६%	२३ जना शिशु मध्ये १९ जना शिशुले पूर्ण स्तनपान पाएका छन् भने बाँकी ४ जना शिशुले पाएका छैनन्।
वडा नं. २	८० प्रतिशत	९०.४७%	१०५ जना शिशु मध्ये ९५ जना शिशुले पूर्ण स्तनपान पाएका छन् भने बँकी १० जनाले पाएका छैनन्।
वडा नं. ३	८० प्रतिशत	९४.११%	६८ जना शिशु मध्ये ६४ जना शिशुले पूर्ण स्तनपान पाएका छन् भने ४ जनाले पाएका छैनन् ।
वडा नं. ४	८० प्रतिशत	९२.४७%	९३ जना शिशु मध्ये ८६ जना शिशुले पूर्ण स्तनपान पाएका छन्।भने ७ जना शिशुले पाएका छैनन्।
वडा नं. ५	८० प्रतिशत	८०%	१८० जना शिशु मध्ये १४४ जना शिशुले पूर्ण स्तनपान पाएका छन् भने ३६ जनाले पाएका छैनन्।
वडा नं. ६	८० प्रतिशत	८५.१८%	१०८ जना शिशु मध्ये ९२ जना शिशुले पूर्ण स्तनपान पाएका छन् भने १६ जना शिशुले पाएका छैनन्।
वडा नं. ७	८० प्रतिशत	८४.६%	२६ जना शिशु मध्ये २२ जना शिशुले पूर्ण स्तनपान पाएका छन्।भने बाँकी ४ जनाले पाएका छैनन्।
वडा नं. ८	८० प्रतिशत	९१.१५%	११३ जना शिशु मध्ये १०३ जना शिशुले पूर्ण स्तनपान पाएका छन्। १० जनाले पाएका छैनन्।
वडा नं. ९	८० प्रतिशत	८०.९०%	११० जना शिशु मध्ये ८९ जना शिशुले पूर्ण स्तनपान पाएका छन्। २१ जनाले पाएका छैनन्।
वडा नं. १०	८० प्रतिशत	८१%	११६ जना शिशु मध्ये ९४ जना शिशुले पूर्ण स्तनपान पाएका छन । भने २२ जनाले पाएका छैनन्।
वडा नं. ११	८० प्रतिशत	९६.८%	१९० जना शिशु मध्ये १८४ जना शिशुले पूर्ण स्तनपान पाएका छन्।भने ६ जनाले पाएका छैनन्।
वडा नं. १२	८० प्रतिशत	१००%	१२९ जना शिशु मध्ये १२९ जना शिशुले पूर्ण स्तनपान पाएका छन्।
वडा नं. १३	८० प्रतिशत	८१.४८%	५४ जना शिशु मध्ये ४४ जना शिशुले पूर्ण स्तनपान पाएका छन्।१० जना शिशुले पाएका छैनन्।
वडा नं. १४	८० प्रतिशत	९५.३८%	६५ जना शिशु मध्ये ६२ जना शिशुले पूर्ण स्तनपान पाएका छन ।भने ३ जनाले पाएका छैनन्।
वडा नं. १५	८० प्रतिशत	८९.३३	७५ जना शिशु मध्ये ६७ जना शिशुले पूर्ण स्तनपान पाएका छन्। ८ जनाले पाएका छैनन्।
वडा नं. १६	८० प्रतिशत	८३.७%	४३ जना शिशु मध्ये ३६ जना शिशुले पूर्ण स्तनपान पाएका छन्। ७ जनाले पाएका छैनन् ।७ जनाले पाएका छैनन्।
वडा नं. १७	८० प्रतिशत	८०.५%	१०३ जना शिशु मध्ये ८३ जना शिशुले पूर्ण स्तनपान पाएका छन्। २० जनाले पाएका छैनन्।

वडा नं. १८	८० प्रतिशत	८०.७%	५७ जना शिशु मध्ये ४६ जना शिशुले पूर्ण स्तनपान पाएका छन्। भने ११ जनाले पाएका छैनन्।
वडा नं. १९	८० प्रतिशत	८९.४१%	८५ जना शिशु मध्ये ७६ जना शिशुले पूर्ण स्तनपान पाएका छन्। ९ जनाले पाएका छैनन्।
हेउमनपा	**८० प्रतिशत**	**८८.०६%**	६ महिनाका १७४३ जना शिशु मध्ये १५३५ जना शिशुले पूर्ण स्तनपान पाएका छन्।

<u>सूचक न . ६</u>

छ महिना देखि पाँच वर्ष मूनिका सबै बालबालिकालाई वर्षको २ पटक भिटामिन ए क्याप्सुल खुवाईएको हुनेछ।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १	१०० प्रतिशत	१००%	६ महिना देखि ५ वर्ष मूनिका ४४५ जना सबै बालबालिकाले वर्षको २ पटक भिटामिन ए क्याप्सुल खाएका छन्।
वडा नं. २	१०० प्रतिशत	१००%	६ महिना देखि ५ वर्ष मूनिका ६७६ जना सबै बालबालिका ले वर्षको २ पटक भिटामिन ए क्याप्सुल खाएका छन्।
वडा नं. ३	१०० प्रतिशत	१००%	६ महिना देखि ५ वर्ष मूनिका ५४० जना सबै बालबालिका ले वर्षको २ पटक भिटामिन ए क्याप्सुल खाएका छन्।
वडा नं. ४	१०० प्रतिशत	१००%	६ महिना देखि ५ वर्ष मूनिका ८१३ जना सबै बालबालिका ले वर्षको २ पटक भिटामिन ए क्याप्सुल खाएका छन्।
वडा नं. ५	१०० प्रतिशत	१००%	६ महिना देखि ५ वर्ष मूनिका २९३० जना सबै बालबालिका ले वर्षको २ पटक भिटामिन ए क्याप्सुल खाएका छन्।
वडा नं. ६	१०० प्रतिशत	१००%	६ महिना देखि ५ वर्ष मूनिका ५७६ जना सबै बालबालिका ले वर्षको २ पटक भिटामिन ए क्याप्सुल खाएका छन्।
वडा नं. ७	१०० प्रतिशत	१००%	६ महिना देखि ५ वर्ष मूनिका ३८७ जना सबै बालबालिका ले वर्षको २ पटक भिटामिन ए क्याप्सुल खाएका छन्।(६ महिना देखी ११ महिनाका ३४ जना र १२ महिना देखी ५९ महिनाका ३५३ जनालाई ख्वाईएको)
वडा नं. ८	१०० प्रतिशत	१००%	६ महिना देखि ५ वर्ष मूनिका १२८४ जना सबै बालबालिका ले वर्षको २ पटक भिटामिन ए क्याप्सुल खाएका छन्।
वडा नं. ९	१०० प्रतिशत	१००%	६ महिना देखि ५ वर्ष मूनिका १५०३ जना सबै बालबालिकाले वर्षको २ पटक भिटामिन "ए" क्याप्सुल खाएका छन्।
वडा नं. १०	१०० प्रतिशत	१००%	६ महिना देखि ५ वर्ष मूनिका ८४४ जना सबै बालबालिका ले वर्षको २ पटक भिटामिन ए क्याप्सुल खाएका छन् ।

वडा नं. ११	१०० प्रतिशत	१००%	६ महिना देखि ५ वर्ष मूनिका ११८३ जना सबै बालबालिका ले वर्षको २ पटक भिटामिन ए क्याप्सुल खाएका छन्।
वडा नं. १२	१०० प्रतिशत	१००%	६ महिना देखि ५ वर्ष मूनिका ७९५ जना सबै बालबालिका ले वर्षको २ पटक भिटामिन ए क्याप्सुल खाएका छन्।
वडा नं. १३	१०० प्रतिशत	१००%	६ महिना देखि ५ वर्ष मूनिका ६३६ जना सबै बालबालिकाले वर्षको २ पटक भिटामिन ए क्याप्सुल खाएका छन्।
वडा नं. १४	१०० प्रतिशत	१००%	६ महिना देखि ५ वर्ष मूनिका १२४०जना सबै बालबालिका ले वर्षको २ पटक भिटामिन ए क्याप्सुल खाएका छन् ।
वडा नं. १५	१०० प्रतिशत	१००%	६ महिना देखि ५ वर्ष मूनिका ७८२ जना सबै बालबालिकाले वर्षको २ पटक भिटामिन ए क्याप्सुल खाएका छन्।
वडा नं. १६	१०० प्रतिशत	१००%	६ महिना देखि ५ वर्ष मूनिका ६०६ जना सबै बालबालिका ले वर्षको २ पटक भिटामिन ए क्याप्सुल खाएका छन्।
वडा नं. १७	१०० प्रतिशत	१००%	६ महिना देखि ५ वर्ष मूनिका ७०५ जना सबै बालबालिका ले वर्षको २ पटक भिटामिन ए क्याप्सुल खाएका छन्।(६ महिना देखी ११ महिनाका ६४ जना र १२ महिना देखी ५९ महिनाका ६४१ जनालाई ख्वाईएको)
वडा नं. १८	१०० प्रतिशत	१००%	६ महिना देखि ५ वर्ष मूनिका ६०७ जना सबै बालबालिकाले वर्षको २ पटक भिटामिन ए क्याप्सुल खाएका छन्।
वडा नं. १९	१०० प्रतिशत	१००%	६ महिना देखि ५ वर्ष मूनिका ९६१ जना सबै बालबालिका ले वर्षको २ पटक भिटामिन ए क्याप्सुल खाएका छन्।
हेउमनपा	**१०० प्रतिशत**	**१००%**	६ महिना देखि ५ वर्ष मूनिका १७५१३ जना सबै बालबालिकाले वर्षको २ पटक भिटामिन ए क्याप्सुल खाएका छन्।

सूचक न ७.

१५ देखी २३ महिना भित्रका प्रत्येक बालबालिकाले नेपाल सरकारले तोकेका सबै र पूर्ण खोप प्राप्त गरी पूर्ण खोपयुक्त घोषणा भएको हुनेछ।

वडा नं.	घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत	हालको अवस्था	सूचकको व्याख्या
वडा नं. १	१०० प्रतिशत	१००%	१५ देखी २३ महिना भित्रका सबै ८७ जना बालबालिकाले नेपाल सरकारले तोकेका सबै र पूर्ण खोप प्राप्त गरी पूर्णखोपयुक्त वडा घोषणा भएको छ।
वडा नं. २	१०० प्रतिशत	१००%	१५ देखी २३ महिना भित्रका स्थानीय ७८ जना र अन्यत्रका बालबालिकाले नेपाल सरकारले तोकेका सबै र पूर्ण खोप प्राप्त गरी पूर्णखोपयुक्त वडा घोषणा भएको छ।
वडा नं. ३	१०० प्रतिशत	१००%	१५ देखी २३ महिना भित्रका सबै १२० जना बालबालिकाले नेपाल सरकारले तोकेका सबै र पूर्ण खोप प्राप्त गरी पूर्णखोपयुक्त वडा घोषणा भएको छ।
वडा नं. ४	१०० प्रतिशत	१००%	१५ देखी २३ महिना भित्रका सबै २३९ जना बालबालिकाले नेपाल सरकारले तोकेका सबै र पूर्ण खोप प्राप्त गरी पूर्णखोपयुक्त वडा घोषणा भएको छ।
वडा नं. ५	१०० प्रतिशत	१००%	१५ देखी २३ महिना भित्रका सबै २२३ जना बालबालिकाले नेपाल सरकारले तोकेका सबै र पूर्ण खोप प्राप्त गरी पूर्णखोपयुक्त वडा घोषणा भएको छ।
वडा नं. ६	१०० प्रतिशत	१००%	१५ देखी २३ महिना भित्रका सबै ८८ जना बालबालिकाले नेपाल सरकारले तोकेका सबै र पूर्ण खोप प्राप्त गरी पूर्णखोपयुक्त वडा घोषणा भएको छ।
वडा नं. ७	१०० प्रतिशत	१००%	१५ देखी २३ महिना भित्रका स्थानीय ६७ जना र अन्यत्रका बालबालिकाले नेपाल सरकारले तोकेका सबै र पूर्ण खोप प्राप्त गरी पूर्णखोपयुक्त वडा घोषणा भएको छ।
वडा नं. ८	१०० प्रतिशत	१००%	१५ देखी २३ महिना भित्रका सबै ८३ जना बालबालिकाले नेपाल सरकारले तोकेका सबै र पूर्ण खोप प्राप्त गरी पूर्णखोपयुक्त वडा घोषणा भएको छ।
वडा नं. ९	१०० प्रतिशत	१००%	१५ देखी २३ महिना भित्रका ९० जना बालबालिका सबैले नेपाल सरकारले तोकेका सबै र पूर्ण खोप प्राप्त गरी पूर्णखोपयुक्त वडा घोषणा भएको छ।
वडा नं. १०	१०० प्रतिशत	१००%	१५ देखी २३ महिना भित्रका सबै १८६ जना बालबालिकाले नेपाल सरकारले तोकेका सबै खोप प्राप्त गरी पूर्णखोपयुक्त वडा घोषणा भएको छ ।
वडा नं. ११	१०० प्रतिशत	१००%	१५ देखी २३ महिना भित्रका सबै १६९ जना बालबालिकाले नेपाल सरकारले तोकेका सबै र पूर्ण खोप प्राप्त गरी पूर्णखोपयुक्त वडा घोषणा भएको छ।

वडा नं. १२	१०० प्रतिशत	१००%	१५ देखी २३ महिना भित्रका सबै १५७ जना बालबालिकाले नेपाल सरकारले तोकेका सबै र पूर्ण खोप प्राप्त गरी पूर्णखोपयुक्त वडा घोषणा भएको छ।
वडा नं. १३	१०० प्रतिशत	१००%	१५ देखी २३ महिना भित्रका सबै २१८ जना बालबालिकाले नेपाल सरकारले तोकेका सबै र पूर्ण खोप प्राप्त गरी पूर्णखोपयुक्त वडा घोषणा भएको छ।
वडा नं. १४	१०० प्रतिशत	१००%	१५ देखि २३ महिना भित्रका सबै १०१ जना बालबालिकाले नेपाल सरकारले तोकेका सबै र पूर्ण खोप प्राप्त गरी पूर्ण खोपयुक्त वडा घोषणा भएका छन्।
वडा नं. १५	१०० प्रतिशत	१००%	१५ देखी २३ महिना भित्रका सबै १३६ जना बालबालिकाले नेपाल सरकारले तोकेका सबै र पूर्ण खोप प्राप्त गरी पूर्णखोपयुक्त वडा घोषणा भएको छ।
वडा नं. १६	१०० प्रतिशत	१००%	१५ देखी २३ महिना भित्रका सबै १०१ जना बालबालिकाले नेपाल सरकारले तोकेका सबै र पूर्ण खोप प्राप्त गरी पूर्णखोपयुक्त वडा घोषणा भएको छ।
वडा नं. १७	१०० प्रतिशत	१००%	१५ देखी २३ महिना भित्रका स्थानीय १०३ जना र अन्यत्रका बालबालिकाले नेपाल सरकारले तोकेका सबै र पूर्ण खोप प्राप्त गरी पूर्णखोपयुक्त वडा घोषणा भएको छ।
वडा नं. १८	१०० प्रतिशत	१००%	१५ देखी २३ महिना भित्रका सबै ११४ जना बालबालिकाले नेपाल सरकारले तोकेका सबै र पूर्ण खोप प्राप्त गरी पूर्णखोपयुक्त वडा घोषणा भएको छ।
वडा नं. १९	१०० प्रतिशत	१००%	१५ देखी २३ महिना भित्रका सबै ६५० जना बालबालिकाले नेपाल सरकारले तोकेका सबै र पूर्ण खोप प्राप्त गरी पूर्णखोपयुक्त वडा घोषणा भएको छ।
हेउमनपा	**१०० प्रतिशत**	**१००%**	१५ देखी २३ महिना भित्रका सबै ३०१० जना बालबालिकाले नेपाल सरकारले तोकेका सबै र पूर्ण खोप प्राप्त गरी पूर्णखोपयुक्त नगर घोषणा भएको छ।

<u>सूचक नं. ८</u>

एच्आईभी संक्रमित आमाबाट जन्मिएका सबै बालबालिकाले ARV prophylaxis पाएका हुनेछन्।

वडा नं.	घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत	हालको अवस्था	सूचकको व्याख्या
वडा नं. १ देखी १९	१०० प्रतिशत	१००%	एच्आईभी संक्रमित बालबालिका नभएको। (नखुलेको)
हेउमनपा	**१०० प्रतिशत**	**१००%**	एच्आईभी संक्रमित बालबालिका नभएको। (नखुलेको)

सूचक नं. ९

सबै घरपरिवारले आयोडिनयुक्त नुनको प्रयोग गरेका हुनेछन् ।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १ देखी १९	१०० प्रतिशत	१००%	सवै वडाका घरपरिवार सबैले आयोडिनयुक्त नुनको प्रयोग गरेका छन्।
हेउमनपा	**१०० प्रतिशत**	**१००%**	सवै वडाका घरपरिवार सबैले आयोडिनयुक्त नुनको प्रयोग गरेका छन्।

सूचक नं. १०

कमतौल, पुड्को र ख्याउटेपन हुने पाँचवर्ष मूनिका बालबालिकाहरुको संख्यामा कमी आएको हुनेछ ।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १ देखी १९	८० प्रतिशत	१००%	कमतौल, पुड्को र ख्याउटेपन हुने पाँचवर्ष मूनिका बालबालिकाहरु नभएको।
हेउमनपा	**१०० प्रतिशत**	**१००%**	कमतौल, पुड्को र ख्याउटेपन हुने पाँचवर्ष मूनिका बालबालिकाहरु नभएको।

सूचक नं. ११

अति कडा कुपोषण भएका बालबालिकाको संख्या शुन्य भएको हुनेछ ।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**

वडा नं. १ देखी १९	१०० प्रतिशत	१००%	अति कडा कुपोषण भएका बालबालिका नभएको।
हेउमनपा	**१०० प्रतिशत**	**१००%**	**उपमहानगरमा कडा कुपोषण भएका बालबालिका नभएको।**

<u>सूचक नं. १२</u>

सबै घरधुरीमा आधारभूत तहको खानेपानीको सुविधा उपलब्ध भएको हुनेछ ।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १ देखी १९	१०० प्रतिशत	१००%	सबै घरधुरीमा खानेपानीको सुबिधा रहेको छ।
हेउमनपा	**१०० प्रतिशत**	**१००%**	सबै घरधुरीमा खानेपानीको सुबिधा रहेको छ।

<u>सूचक नं. १३</u>

चर्पी गएपछि, बालबालिकाको दिसा धोएपछि र खाना खानु/खुवाउनु अघि साबुन पानीले हात धुने परिपाटीको विकास भएको हुनेछ ।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १ देखी १४	१०० प्रतिशत	१००%	सबै घरपरिवारमा साबुन पानीले हात धुने परिपाटीको विकास भएको छ।
हेउमनपा	**१०० प्रतिशत**	**१००%**	सबै घरपरिवारमा साबुन पानीले हात धुने परिपाटीको विकास भएको छ।

<u>सूचक नं. १४</u>

प्रत्येक घरपरिवारले शौचालयको प्रयोग भएको तथा खुला दिसामुक्त घोषणा भएको हुनेछ ।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १ देखी १९	१०० प्रतिशत	१००%	प्रत्येक घरपरिवारले शौचालयको प्रयोग गरेका छन र खुला दिसा मुक्त घोषणा भइसकेको छ।
हेउमनपा	**१०० प्रतिशत**	**१००%**	प्रत्येक घरपरिवारले शौचालयको प्रयोग गरेका छन र खुला दिसामुक्त घोषणा भइसकेको छ।

३.१.३

बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन निर्देशिका, २०७८ मा उल्लेख गरीएका बाँच्न पाउने बाल वचाऊसँग सम्बन्धित सूचकहरुको सम्पूर्ण नगरस्तरीय अवस्था यस प्रकार रहेको छ ;

क्र. स.	सूचक	आधार वर्षको अवस्था (०८० ।०८ १	हालको अवस्था (२०८१ पौष सम्म)	घोषणाको लागि आवश्यक प्रतिशत	सूचकको व्याख्या
१	गर्भवती महिलाहरुले कम्तिमा प्रसूति पूर्व ८ पटक र प्रसूति पश्चात आमा र नवजात शिशुको कम्तिमा ४ पटक स्वास्थ्य जाँच गराएको हुनुपर्ने		१००%	९५%	जम्मा १९६५ जना गर्भवति मध्ये सबैले समयानुसार जाँच गराएका छन्। १९४३ जना सुत्केरी आमा सहित नवजात शिशु सबैले समयानुसार जाँच गराएका छन्।
२	गर्भवती महिलाले टिटानस विरुद्धको २ वटा खोप लगाएका हुनेछन् ।		९९.८९%	९५%	१९६५ जना गर्भवति मध्ये समय पुगेका १९६३ जनाले टिडी विरुद्धको दुबै खोप लगाएकाछन्। २ जनाले दोश्रो थप खोप लगाएका छैनन्।
३	गर्भवती तथा सुत्केरी आमाहरुले आईरन चक्की (जम्मा २२५ वटा) खाएका हुनेछन् ।		९९.८७%	९५%	१९६५ जना गर्भवति र १९४३ सुत्केरी जना मध्ये ५ जना सुत्केरी बाहेक सबैले २२५ वटा आईरन चक्कि खाएका छन र नियमित खादैछन्।
४	दक्ष स्वास्थ्यकर्मीबाट सुत्केरी गराईएका हुनेछन् ।		९९.%	८०%	१९४३ जना सुत्केरी मध्ये स्वास्थ्य संस्थामा १८९६ जना र घरमा ४७ जना सुत्केरी भएका छन्। घरमा भएको सुत्केरी मध्ये २८ जना दक्ष स्वाथ्यकर्मिको सहयोगमा र १९ जना स्वास्थ्यकर्मीको सहयोग बिना सुत्केरी भएका छन्।
५	६ महिनासम्मको शिशुलाई आमाले अनिवार्य रुपमा पूर्ण स्तनपान गराएका हुनेछन् ।		८८.०६%	८०%	६ महिनाका १७४३ जना शिशु मध्ये १५३५ जना शिशुले पूर्ण स्तनपान पाएका छन्।
६	छ महिना देखि पाँच वर्ष मूनिका सबै बालबालिकालाई वर्षको २		१००%	१००%	६ महिना देखि ५ वर्ष मूनिका १७५१३ जना सबै

	पटक भिटामिन ए क्याप्सुल खुवाईएको हुनेछ।			बालबालिकाले वर्षको २ पटक भिटामिन ए क्याप्सुल खाएका छन्।
७	१५ देखी २३ महिना भित्रका प्रत्येक बालबालिकाले नेपाल सरकारले तोकेका सबै र पूर्ण खोप प्राप्त गरी पूर्ण खोपयुक्त घोषणा भएको हुनेछ।	१००%	१००%	१५ देखी २३ महिना भित्रका सबै ३०१० जना बालबालिकाले नेपाल सरकारले तोकेका सबै र पूर्ण खोप प्राप्त गरी पूर्णखोपयुक्त नगर घोषणा भएको छ।
८	एच्आईभी संक्रमित आमाबाट जन्मिएका सबै बालबालिकाले ARV prophylaxis पाएका हुनेछन्।	१००%	१००%	एच्आईभी संक्रमित बालबालिका नभएको।
९	सबै घरपरिवारले आयोडिनयुक्त नुनको प्रयोग गरेका हुनेछन् ।	१००%	१००%	यस नगरका १,७६,१६३ घरपरिवार सबैले आयोडिनयुक्त नुनको प्रयोग गरेका छन्।
१०	कमतौल, पुड्को र ख्याउटेपन हुने पाँचवर्ष मूनिका बालबालिकाहरुको संख्यामा कमी आएको हुनेछ ।	१००%	८०%	कमतौल, पुड्को र ख्याउटेपन हुने पाँचवर्ष मूनिका बालबालिकाहरु नभएको।
११	अति कडा कुपोषण भएका बालबालिकाको संख्या शून्य भएको हुनेछ ।	१००%	१००%	यस नगरमा अति कडा कुपोषण भएका बालबालिका नभएको।
१२	सबै घरधूरी मा आधारभूत तहको खानेपानीको सुविधा उपलब्ध भएको हुनेछ ।	१००%	१००%	सबै १,७६,१६३ घरपरिवार मा खानेपानीको सुबिधा रहेको छ।
१३	चर्पी गएपछि, बालबालिकाको दिसा धोएपछि र खाना खानु/खुवाउनु अघि साबुन पानीले हात धुने परिपाटीको विकास भएको हुनेछ ।	१००%	१००%	१,७६,१६३ घरपरिवारमा साबुन पानीले हात धुने परिपाटीको विकास भएको छ।
१४	प्रत्येक घरपरिवारले शौचालयको प्रयोग भएको तथा खुला दिसामुक्त घोषणा भएको हुनेछ।	१००%	१००%	प्रत्येक घरपरिवारले शौचालयको प्रयोग गरेका छन र खुला दिसा मुक्त घोषणा भइसकेको छ।

बाल संरक्षणः

हेटौंडा उपमहानगरपालिका बालबालिकाको संरक्षणको क्षेत्रमा बालसंरक्षण कार्ययोजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ। बालबालिका आमाबाबु तथा आफन्तिको संरक्षणमा छन्, विभिन्न समस्याको कारणले यस उपमहानगरपालिका भित्र बालगृह ९ वटा बाल गृह १ वटा सुधार गृह र १ वटा सेफ हाउस सञ्चालनमा रहेका छन ।

५ वर्ष मूनिका १८ वटा वडामा सतप्रतिशत र १ वटा वडामा १०० प्रतिशत बालबालिकाको जन्मदर्ता भएको छ भने १४ वर्ष मूनिका कुनै पनि बालवालिका निकृष्ट बालश्रममा नरहेको अवस्था छ । बालबालिका विरुद्ध हुने हिंसा, वेचविखन, शोषण, दुर्व्यवहार जस्ता हिंसा कम गर्ने र लागुपदार्थ दुर्व्यसनी न्यूनीकरण गर्न बालसंरक्षण कार्ययोजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ । वडास्तरमा बालमैत्री समिति, बालअधिकार समिति र बालसमूहहरु बालबालिकाको संरक्षणको सवालमा सक्रिय रहेका छन् । बालविवाहको संख्यामा निकै कमि आएको छ भने बालमैत्री आचारसंहिता पालनाको विषयमा घरपरिवार, समुदाय र विद्यालय सचेत भएका छन् ।

बाल संरक्षणसँग सम्बन्धित सूचक हासिल गर्न उपमहानगर तथा वडास्तरमा भएका महत्त्वपूर्ण कार्यहरू:

१. टोल विकास संस्थाहरुमा पत्राचार गरी जन्मदर्ता अभियान सञ्चालन गरिएको, खोपको बेला र विद्यालय भर्नाको बेला जन्मदर्ता अनिवार्य गरिएको छ,
२. हेटौंडा उपमहानगरपालिकाको विभिन्न वडाहरुबाट बालश्रममा संलग्न रहेका आ. व. २०८०।०८१ मा बालक ४० र बालिका २ गरि ४२ जना र आ.व. २०८१।०८२ को पौष मसान्त सम्ममा बालक २४ र बालिका ६ गरी ३० जना बालबालिकाहरुलाई हेटौंडा उपमहानगरपालिका, श्रम तथा रोजगार कार्यालय, नेपाल प्रहरी र बालहेल्पलाईन १०९८ को पहलमा उद्धार गरी बाल हेल्पलाईनको आपतकालिन आवासमा राखि परामर्श उपलब्ध गराई श्रम तथा रोजगार कार्यालयवाट जरिवाना र क्षतिपूर्ति समेत भराई पूनर्स्थापना गरिएको।
३. टोल टोलमा, विद्यालयमा बालविवाह न्यूनिकरणका लागि सचेतनामूलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन भएका छन,
४. बालमैत्री आचारसंहिता एवं बालसंरक्षणका कार्ययोजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ,
५. नगर तथा वडा बालअधिकार समितिद्धारा विशेष गरी बालसंरक्षणको क्षेत्रमा सक्रियताका साथ कार्य भइरहेको छ,
६. बिभिन्न पर्चा, पम्प्लेट, पत्राचार, सूचना वोर्डहरु राखिएको छ ,
७. सुरक्षा निकायको समन्वयमा सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन भएको छ,
८. बालश्रम, बाल विबाह, बाल कुलत विरुद्धको कानूनी व्यवस्था साथै बालअधिकार सम्वन्धी माईकिंङ कार्यक्रम गरिएको छ,
९. टोल तथा विद्यालय बालमैत्री स्थानीय शासन सम्बन्धी अभिमूखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन भएको छ,
१०. विभिन्न पसल, ग्यारेज, होटलमा बालश्रम, सूर्तिजन्य, मदिराजन्य पदार्थको बिक्रि वितरण नगराउने प्रतिबद्धता सहित फ्लेक्समा हस्ताक्षर गराई टाँस गरिएको छ,
११. समुदाय र विद्यालयमा बालविवाह, बालश्रम, बालकुलत वारेमा अभिमूखीकरण गरिएको,
१२. बालश्रममा भेटिएका बालबालिकालाई बालअधिकार समितिद्धारा उद्धार, मनोसामाजिक परामर्श गरि बालबालिकालाई पारिवारिक पुनर्स्थापना र नियमित पठनपाठनमा जोड दिईएको छ,
१३. सबै विद्यालयमा लागुपदार्थ दुर्व्यसनी, साइबर अपराध सम्बन्धी अभिमूखीकरण,
१४. सबै विद्यालयद्वारा बालबालिकालाई शारिरिक, मानसिक यातना नदिने प्रतिबद्धता गरिएको,
१५. बालविवाह, बालश्रम लगायत बालबालिका विरुद्ध हुने अन्य हिंसा सम्वन्धी सचेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन,

१६. बालसंरक्षण सम्बन्धी पर्चा, पम्प्लेट वितरण गरिएको,
१७. कुलतमा लागेका बालबालिकाका लागि नगरले गरेको सम्झौता अनुसार बालकको हकमा मामाघर नेपाल र बालिकाको हकमा माईती नेपालमा मनोपरामर्श र आवश्यक उपचार सहितको अल्पकालिन आवासिय व्यवस्थापन गरिएको,
१८. उपमहानगरपालिकाको कार्यालय, वडा कार्यालय, प्रहरी कार्यालय र विद्यालयमा बालमैत्री सम्पर्क व्यक्ति तोकिएको।

वडामा आ.व. २०८०/८१ र २०८१/०८२ को पुष मसान्त सम्म दर्ता भएको जन्मदर्ता सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	जन्मदर्ता भएका बालक संख्या	जन्मदर्ता भएका बालिका संख्या	जम्मा बालबालिका संख्या
१	४३१	३८३	८१४
२	२७६	२३५	५०२
३	७४	५६	१३०
४	४०३	३७७	७८०
५	१२७	१०४	२३१
६	२९०	२३७	५२७
७	२६२	२६३	५२५
८	४९२	४०६	८९८
९	३८२	३३७	७१९
१०	७६	८२	१५८
११	-	-	११८३
१२	-	-	६१३
१३	-	-	६३६
१४	२९६	२५५	५५१
१५	-	-	९११
१६	८४	६९	१५३

१७	३०९	२३४	५४३
१८	-	-	६०६
१९	४०३	३७७	७८०
जम्मा	३९०५	३४१५।	११२६०

वडामा आ.व. २०८०/८१ र २०८१/०८२ को पुष मसान्त सम्म दर्ता भएको विवाह सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	विवाह दर्ता भएको संख्या २०८०/१ देखि ८०/१२ सम्म			विवाह दर्ता भएको संख्या २०८१/१ देखि २०८१ पौष मसान्त सम्म			२० बर्ष भन्दा कम उमेरमा भएको विवाह
	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	
१	९१	९०	१८१	१३८	१३१	२६९	०
२	५४	४४	९८	८२	६७	१४९	०
३	६८	७७	१४५	१०४	१३२	२३६	०
४	७०	८२	१५२	११२	१४२	२५४	०
५	८६	८५	१७१	१३३	१३३	२६६	०
६	७२	६४	१३६	११०	१०१	२११	०
७	५५	४८	१०३	१००	७७	१७७	०
८	९६	६५	१६१	१५५	११८	२३७	०
९	८८	६९	१५७	२४६	१०५	२५१	०
१०	४४	४१	८५	६१	५८	११९	०
११	८१	१००	१८१	१२४	१४६	२७०	०
१२	१२२	१०६	२२८	२०३	१८६	३८९	०
१३	९६	११२	२०८	१५७	१५८	३१५	०
१४	८२	८०	१६२	१२७	१२५	२५२	०
१५	११९	१००	२१९	१९९	१६९	३६८	०
१६	१८	८२	१८०	१४९	१२४	२७३	०
१७	९४	१६	१९०	१४८	१३९	२८७	०
१८	१३२	१०६	२३८	२०३	१५६	३५१	०

१९	८९	१००	१८९	१४७	१४७	२९४	०

३.२.२ बालसंरक्षणका सूचकहरुको वडागत अवस्थाः

सूचक नं. १५

५ वर्ष मूनिका सबै बालबालिकाको जन्म दर्ता भएको हुनेछ ।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
सबै	१०० प्रतिशत	१००%	• वडाको घटना दर्ताको जन्मदर्ता अभिलेख • कानूनी अड्चन भएका बाहेकका सतप्रतिशत जन्मदर्ता भएको।

सूचक नं. १६

निकृष्ट प्रकारको बालश्रम अन्त्य गर्दै प्रभावित बालबालिकाको पुनर्स्थापना भएको हुनेछ।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १ देखी १९	१०० प्रतिशत	१००%	वडा बाल अधिकार समिति र टोल विकास बाट नियमित अनुगमन एवं निगरानी भएको, यस नगरका १४ वर्ष मूनिका बालबालिका कोहि पनि कुनै प्रकारको श्रममा नरहेको।

सूचक नं. १७

स्थानीय तह बालविवाह मुक्त भएको हुनेछ ।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १ देखि १९	१०० प्रतिशत	१००%	वडा बाल अधिकार समिति, टोल विकास र बाल समूहबाट सचेतनामुलक कार्यक्रम साथै नियमित अनुगमन एवं निगरानी भएको, २०८१ श्रावण देखि हालसम्म २० वर्ष मूनिका बालबालिकाको विबाह नभएको।

सूचक नं. १८

घरपरिवार, समुदाय, सार्वजनिक स्थान (विद्यालय, सामाजिक चाडपर्व, भेला) मा बालबालिका विरुद्ध हुने हिंसा, बेचबिखन, शोषण, बेवास्ता र दुर्व्यवहारमा कमि आएको हुनेछ ।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १	८० प्रतिशत	८५%	वडा बालअधिकार समिति, टोल विकास, आमा समूह, सुरक्षा निकाय र बाल समूहको सक्रियतामा बाल संरक्षण प्रणाली स्थापित र क्रियाशिल रहेको, सचेतनामुलक अभिमूखिकरण र अन्य कार्यक्रम सञ्चालन भई रहेको हुँदा यस्ता दुर्व्यवहारमा कमि आई रहेको छ ।
वडा नं. २	८० प्रतिशत	९५%	
वडा नं. ३	८० प्रतिशत	९८%	
वडा नं. ४	८० प्रतिशत	९५%	
वडा नं. ५	८० प्रतिशत	८०%	
वडा नं. ६	८० प्रतिशत	९०%	
वडा नं. ७	८० प्रतिशत	९५%	
वडा नं. ८	८० प्रतिशत	८५%	
वडा नं. ९	८० प्रतिशत	९०%	
वडा नं. १०	८० प्रतिशत	९५%	
वडा नं. ११	८० प्रतिशत	१००%	
वडा नं. १२	८० प्रतिशत	९९%	
वडा नं. १३	८० प्रतिशत	९५%	
वडा नं. १४	८० प्रतिशत	९५%	
वडा नं. १५	८० प्रतिशत	८१%	
वडा नं. १६	८० प्रतिशत	९५%	
वडा नं. १७	८० प्रतिशत	८१%	
वडा नं. १८	८० प्रतिशत	८०%	
वडा नं. १९	८० प्रतिशत	९५%	
पालिकाको औसत नतिजा		९१%	

सूचक नं. १९

समुदायमा आधारित बाल संरक्षण प्रणाली स्थापित भई संचालनमा ल्याईएको हुनेछ ।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १ देखी १९	१०० प्रतिशत	१००%	बालमैत्री स्थानीय शासन वडा समिति र वडा बालअधिकार समितिको वैठक नियमित, टोल विकास, आमा समूह, सुरक्षा निकाय र बाल समूहको सकृयतामा बाल संरक्षण प्रणाली स्थापित र क्रियाशिल, वडामा बालमैत्री सम्पर्क शाखा स्थापना, वडा, विद्यालय र प्रहरी चौकीमा बालमैत्री सम्पर्क व्यक्ति तोकेको र गुनासो पेटिका राखी सुनुवाईको व्यवस्था मिलाईएको छ ।

सूचक नं. २०

छाउपडि, कमलरी जस्ता सामाजिक कुप्रथा नरहेको हुनेछ।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १	९५ प्रतिशत	९६%	यस वडामा महिनावारी सम्बन्धी केही कुप्रथा रहेको भएपनि अन्य प्रकारका कुप्रथा नरहेको।
वडा नं. २	९५ प्रतिशत	१००%	यस वडामा यस्ता कुप्रथा नरहेको।
वडा नं. ३	९५ प्रतिशत	१००%	यस वडामा यस्ता कुप्रथा नरहेकोले यो सूचक पूर्ण भएको पाईयो।
वडा नं. ४	९५ प्रतिशत	१००%	यस वडामा यस्ता कुप्रथा नरहेकोले यो सूचक पूर्ण भएको पाईयो।
वडा नं. ५	९५ प्रतिशत	९५%	यस वडामा यस्ता कुप्रथा नरहे पनि महिनावारी हुदा बार्ने प्रचलन रहेको पाईयो ।
वडा नं. ६	९५ प्रतिशत	९९%	यस वडामा महिनावारी सम्बन्धी केही कुप्रथा रहेको भएपनि अन्य प्रकारका कुप्रथा नरहेको।
वडा नं. ७	९५ प्रतिशत	९९%	यस वडामा महिनावारी सम्बन्धी केही कुप्रथा रहेको भएपनि अन्य प्रकारका कुप्रथा नरहेको।
वडा नं. ८	९५ प्रतिशत	९९%	यस वडामा महिनावारी सम्बन्धी केही कुप्रथा रहेको भएपनि अन्य प्रकारका कुप्रथा नरहेको।
वडा नं. ९	९५ प्रतिशत	१००%	यस वडामा यस्ता कुप्रथा नरहेकोले यो सूचक पूर्ण भएको पाईयो।
वडा नं. १०	९५ प्रतिशत	१००%	यस वडामा यस्ता कुप्रथा नरहेकोले यो सूचक पूर्ण भएको पाईयो।
वडा नं. ११	९५ प्रतिशत	१००%	यस वडामा यस्ता कुप्रथा नरहेकोले यो सूचक पूर्ण भएको पाईयो।
वडा नं. १२	९५ प्रतिशत	९९%	यस वडामा महिनावारी सम्बन्धी केही कुप्रथा रहेको भएपनि अन्य प्रकारका कुप्रथा नरहेको।
वडा नं. १३	९५ प्रतिशत	९८%	यस वडामा यस्ता कुप्रथा नरहेको तर अझैपनि जातिय छुवाछुत र महिनावारीको समयमा हुने विभेद पूर्ण रुपमा उन्मुलन नभइसकेको पाईयो।
वडा नं. १४	९५ प्रतिशत	९८%	यस वडामा यस्ता कुप्रथा नरहेको तर अझैपनि जातिय छुवाछुत र महिनावारीको समयमा हुने विभेद पूर्ण रुपमा उन्मुलन नभइसकेको पाईयो।
वडा नं. १५	९५ प्रतिशत	१००%	यस वडामा यस्ता कुप्रथा नरहेकोले यो सूचक पूर्ण भएको पाईयो।
वडा नं. १६	९५ प्रतिशत	१००%	यस वडामा यस्ता कुप्रथा नरहेकोले यो सूचक पूर्ण भएको पाईयो।
वडा नं. १७	९५ प्रतिशत	९८%	यस वडामा यस्ता कुप्रथा नरहेको तर अझैपनि जातिय छुवाछुत र महिनावारीको समयमा हुने विभेद पूर्ण रुपमा उन्मुलन नभइसकेको पाईयो।

वडा नं. १८	९५ प्रतिशत	९५%	यस वडामा यस्ता कुप्रथा नरहेको तर अझैपनि जातिय छुवाछुत र महिनावारीको समयमा हुने विभेद पूर्ण रुपमा उन्मुलन नभइसकेको पाईयो।
वडा नं. १९	९५ प्रतिशत	९८%	यस वडामा यस्ता कुप्रथा नरहेको तर अझैपनि जातिय छुवाछुत र महिनावारीको समयमा हुने विभेद पूर्ण रुपमा उन्मुलन नभइसकेको पाईयो।
पालिकाको औसत नतिजा		९८.६३ %	यस नगरमा यस्ता कुप्रथा नरहे पनि महिना वारि हुदाँ वार्ने चलन रहेको

सूचक नं. २१

स्थानीय तह/समुदायले १४ वर्ष मूनिका असहाय बालबालिका (भएका) को संरक्षण गर्न विशेष व्यवस्था गरेका हुनेछन्।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १	१०० प्रतिशत	१००%	यस वडामा रहेका १ बालक र १ बालिका गरि २ जना असहाय बालबालिका रहेकोमा नगर मार्फत मासिक २००० शैक्षिक सहयोग उपलब्ध भईरहेको ।
वडा नं. २	१०० प्रतिशत	१००%	यस वडामा १४ वर्ष मूनिका असहाय बालबालिका नभएको र भएमा नगर मार्फत मासिक २००० शैक्षिक सहयोग उपलब्ध गर्ने व्यवस्था रहेको।
वडा नं. ३	१०० प्रतिशत	१००%	यस वडाका २ बालिका र ३ बालक गरि जम्मा ५ जना असहाय बालबालिकालाई नगर मार्फत मासिक २००० शैक्षिक सहयोग उपलब्ध गरी रहेको।
वडा नं. ४	१०० प्रतिशत	१००%	यस वडामा १४ वर्ष मूनिका असहाय बालबालिका नभएको र भएमा नगर मार्फत मासिक २००० शैक्षिक सहयोग उपलब्ध गर्ने व्यवस्था रहेको।
वडा नं. ५	१०० प्रतिशत	१००%	यस वडामा १४ वर्ष मूनिका असहाय बालबालिका नभएको र भएमा नगर मार्फत मासिक २००० शैक्षिक सहयोग उपलब्ध गर्ने व्यवस्था रहेको।
वडा नं. ६	१०० प्रतिशत	१००%	यस वडामा १४ वर्ष मूनिका असहाय बालबालिका भएमा नगर मार्फत मासिक २००० शैक्षिक सहयोग उपलब्ध गर्ने व्यवस्था रहेको।
वडा नं. ७	१०० प्रतिशत	१००%	यस वडामा १४ वर्ष मूनिका असहाय बालबालिका भएमा नगर मार्फत मासिक २००० शैक्षिक सहयोग उपलब्ध गर्ने व्यवस्था रहेको।

वडा नं. ८	१०० प्रतिशत	१००%	यस वडाका ४ जना बालक र १ बालिका गरि जम्मा ५ जना १४ वर्ष मूनिका असहाय बालक र बालिकालाई मासिक २००० शैक्षिक सहयोग उपलब्ध गराईएको।
वडा नं. ९	१०० प्रतिशत	१००%	यस वडामा १८ वर्ष मूनिका ३ बालिका र १ बालक गरि जम्मा ४ अभिभावक विहिन बालबालिकालाई नगर मार्फत मासिक २००० शैक्षिक सहयोग उपलब्ध गर्ने व्यवस्था रहेको।
वडा नं. १०	१०० प्रतिशत	१००%	यस वडामा १४ वर्ष मूनिका असहाय बालक १ जना भएको र नगर मार्फत मासिक २००० शैक्षिक सहयोग उपलब्ध गर्ने व्यवस्था रहेको।
वडा नं. ११	१०० प्रतिशत	१००%	यस वडामा १४ वर्ष मूनिका असहाय बालबालिका नभएको र भएमा नगर मार्फत मासिक २००० शैक्षिक सहयोग उपलब्ध गर्ने व्यवस्था रहेको।
वडा नं. १२	१०० प्रतिशत	१००%	यस वडामा १४ वर्ष मूनिका असहाय बालबालिका नभएको र भएमा नगर मार्फत मासिक २००० शैक्षिक सहयोग उपलब्ध गर्ने व्यवस्था रहेको।
वडा नं. १३	१०० प्रतिशत	१००%	यस वडामा १४ वर्ष मूनिका १ अभिभावक विहिन बालिकालाई नगर मार्फत मासिक २००० शैक्षिक सहयोग उपलब्ध गर्ने व्यवस्था रहेको।
वडा नं. १४	१०० प्रतिशत	१००%	यस वडामा १४ वर्ष मूनिका असहाय बालबालिका हालसम्म कुनै तथ्याङ्क नरहेको र भएमा नगर मार्फत मासिक २००० शैक्षिक सहयोग उपलब्ध गर्ने व्यवस्था रहेको।
वडा नं. १५	१०० प्रतिशत	१००%	यस वडामा १४ वर्ष मूनिका अभिभावक विहिन ३ बालिका र १ बालक रहेको र नगर मार्फत मासिक २००० शैक्षिक सहयोग उपलब्ध गर्ने व्यवस्था रहेको।
वडा नं. १६	१०० प्रतिशत	१००%	यस वडामा २ जना अभिभावक विहिन बालक भएको र नगर मार्फत मासिक २००० शैक्षिक सहयोग उपलब्ध गरी रहेको।
वडा नं. १७	१०० प्रतिशत	१००%	यस वडामा १ बालक र १ बालिका गरि २ जना अभिभावक विहिन बालबालिका भएको र नगर मार्फत मासिक २००० शैक्षिक सहयोग उपलब्ध गरी रहेको।
वडा नं. १८	१०० प्रतिशत	१००%	यस वडामा २ जना अभिभावक विहिन बालक भएको र नगर मार्फत मासिक २००० शैक्षिक सहयोग उपलब्ध गरी रहेको।
वडा नं. १९	१०० प्रतिशत	१००%	यस वडामा १ जना अभिभावक विहिन बालक भएको र नगर मार्फत मासिक २००० शैक्षिक सहयोग उपलब्ध गरी रहेको।
			१६ बालक र १३ बालिका गरि जम्मा २९ जना अभिभावक विहिन बालबालिकालाई नगर मार्फत रु. २००० शैक्षिक सहयोग उपलव्ध गराईरहेको।

सूचक नं. २२

स्थानीय तहमा सडक बालबालिकाको संख्या शुन्य भएको हुनेछ ।(सडक बालबालिकालाई (भएकोमा) बालगृहमा राखी व्वस्थापन भएको हुने।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १ देखी १९	१०० प्रतिशत	१००%	यस नगरमा सडक बालबलिका नरहेको।

<u>सूचक नं. २३</u>

स्थानीय तहमा रहेका विद्यालयहरुले बालबालिकालाई शारीरिक तथा मानसिक यातना दिने छैनन् ।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १ देखी १९	१०० प्रतिशत	१००%	सबै विद्यालयले बालबालिकालाई शारीरिक तथा मानसिक यातना दिने छैनौ भनि लिखित प्रतिवद्धता गरेका छन ।

<u>सूचक नं. २४</u>

कुलतमा लागेका बालबालिकाको लागि बाल सुधार गृहमा राख्ने व्यवस्था मिलाएको हुनेछन् ।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १ देखी १९	१०० प्रतिशत	१००%	कुलतमा लागेका बालकलाई मामाघर नेपाल र बालिकालाई माईती नेपालमा राखी परामर्श र आवश्यकता अनुसार उपचार गर्न नगरसंग सम्झौता भए अनुसार वडाले सिफारिस गरि पठाउने व्यवस्था मिलाईएको।

३.२.३ बाल संरक्षण सूचकहरुमा नगरको अन्तिम अवस्थाः

बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन निर्देशिका, २०७८ मा उल्लेख गरिएका बाल संरक्षणसँग सम्बन्धित सूचकहरुको नगरस्तरीय अवस्था यस प्रकार रहेको छ ;

क्र.स.	सूचक	आधार वर्षको अव स्था २०८०।०८१	हालको अवस्था	घोषणाको लागि आवश्यक प्रतिशत	सूचकको व्याख्या
१	५ वर्ष मूनिका सबै बालबालिकाको जन्म दर्ता भएको हुनेछ ।		१००%	१००%	कानूनी अड्चन भएका बाहेक नगरको घटना दर्ता अभिलेख अनुसार सबै बालबालिकाको जन्मदर्ता भएको।
२	निकृष्ट प्रकारको बालश्रम अन्त्य गर्दै प्रभावित बालबालिकाको पुनर्स्थापना भएको हुनेछ।		१००%	१००%	यस नगरमा वडा बाल अधिकार समिति र टोल विकास बाट नियमित अनुगमन एवं निगरानी गर्ने कार्य भईरहेको हाल यस नगरमा रहेका १४ वर्ष मूनिका सबै बालबालिका कोहि पनि कुनै प्रकारको श्रममा नरहेको।
३	स्थानीय तह बालविवाह मुक्त भएको हुनेछ ।		१००%	१००%	बालमैत्री स्थानीय शासन नगर समिति, नगर बाल अधिकार समिति, नगर बालसंजाल, वडा बालमैत्री स्थानीय शासन वडा समिति, वडा बाल अधिकार समिति, वाल संजाल, बाल समूह, टोल विकास संस्थाबाट सचेतना मूलक कार्यक्रम तथा अनुगमन गरिरहेको। बाल विवाह नरहेको।
४	घरपरिवार, समुदाय, सार्वजनिक स्थान)विद्यालय, सामाजिक चाडपर्व, भेला (मा बालबालिका विरुद्ध हुने हिंसा, बेचबिखन, शोषण, बेवास्ता र दुर्व्यवहारमा कमि आएको हुनेछ ।		९१%	८०%	नगर बालअधिकार समिति , टोल विकास, आमा समुह,सुरक्षा निकाय, बालसमूहको सक्रिय सहभागितामा बाल संरक्षण प्रणाली स्थापित र क्रियाशिल भई

					सचेतनामूलक अभिमूखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन भएको।
५	समुदायमा आधारित बाल संरक्षण प्रणाली स्थापित भई सञ्चालनमा ल्याईएको हुनेछ।		१००%	१००%	बालमैत्री स्थानीय शासन नगर समिति, बाल अधिकार समिति, नगर बाल संजाल,वडा बाल अधिकार समितिको बैठक नियमित,टोल विकास समिति, आमा समूह,सुरक्षा निकाय र बाल समूहको सक्रियतामा बाल संरक्षण प्रणाली स्थापित भएको । उपमहानगरपालिकाको कार्यालयमा सम्पर्क शाखा स्थापित भएको साथै वडामा बालमैत्री सम्पर्क शाखा स्थापना, विद्यालय र प्रहरी चौकीमा बालमैत्री सम्पर्क शिक्षक र सम्पर्क प्रहरी तोकेर गुनासो पेटिका राखि गुनासो सुनुवाईको व्यवस्था मिलाईएको। नगर तथा वडामा सहजकर्ता परिचालन गरिएको।
६	छाउपडि, कमलरी जस्ता सामाजिक कुप्रथा नरहेको हुनेछ ।		९८.६३%	९५%	यस नगरमा यस्ता कुप्रथा नरहे पनि महिनावारी हुदा बार्ने प्रचलन रहेको पाईयो ।
७	स्थानीय तह/समुदायले १४ वर्ष मूनिका असहाय बालबालिकाको (भएका) संरक्षण गर्न विशेष व्यवस्था गरेका हुनेछन् ।		१००%	१००%	उपमहानगरको १९ वटा वडामा गरी २९ जना असाहाय बालबालिका भएको र उनीहरुलाई नगर मार्फत मासिक २००० शैक्षिक सहयोग उपलब्ध गरी रहेको।
८	स्थानीय तहमा सडक बालबालिकाको संख्या शून्य भएको हुनेछ ।सडक) (भएकोमा) बालबालिकालाई		१००%	१००%	यस नगर सडक बालबलिका नरहेको।

	बालगृहमा राखी व्यवस्थापन भएको हुने				
९	स्थानीय तहमा रहेका विद्यालयहरुले बालबालिकालाई शारीरिक तथा मानसिक यातना दिने छैनन् ।		१००%	१००%	यस नगरपालिकाका ११६ विद्यालयले बालबालिकालाई शारीरिक तथा मानसिक यातना दिने छैनौ भनि लिखित प्रतिवद्धता गरेका छन ।
१०	कुलतमा लागेका बालबालिकाको लागि बाल सुधार गृहमा राख्ने व्यवस्था मिलाएको हुनेछन् ।		१००%	१००%	कुलतमा लागेका बालकलाई मामाघर नेपाल र बालिकालाई माईती नेपालमा राखी परामर्श र आवश्यकता अनुसार उपचार गर्न नगरसंग सम्झौता भए अनुसार वडाले सिफारिस गरि पठाउने व्यवस्था मिलाईएको।

बाल संरक्षण प्रणालीः

हेटौंडा उपमहानगरपालिकामा नगर बालअधिकार समिति र सवै वडामा वडा स्तरीय बालअधिकार समिति, विभिन्न महिला सहकारी समूह, युवा क्लबहरु गठन भई क्रियाशिल रहेको छ भने प्रहरी कार्यालय, बालमैत्री वडा समिति, बालसमूह, लगायतले बालसंरक्षण प्रणालीको रुपमा आफ्नो भूमिका निर्वाह गरिरहेका देखिन्छन्, स्थानीय जनपद प्रहरीमा बालबालिका सम्पर्क इकाई कक्षको समेत स्थापनाले बालसंरक्षणमा टेवा पुगेको छ।

३. बालविकास

बालशिक्षा सम्बन्धीः

हेटौंडा उपमहानगरपालिकामा विद्यालय भर्ना उमेरका १०० प्रतिशत बालबालिका विद्यालय भर्ना भएका छन् । बालमैत्री नगरपालिका निर्माणको क्रममा अभियान स्वरुप शिक्षा क्षेत्रमा समेत विशेष काम गर्दै यस उपमहानगरपालिका भित्रका सम्पूर्ण विद्यालय तथा वडा कार्यालय र सम्बन्धित संघसंस्थाको पहलमा निरन्तर विद्यालय भर्ना अभियान र आवश्यक सचेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गरिएको छ। उपमहानगरपालिकामा सामुदायिक र संस्थागत गरी ११६ ओटा विद्यालय रहेका छन् । ३ देखी ४ वर्ष सम्मका १०० प्रतिशत बालबालिकाहरु बालविकास केन्द्र तथा पूर्व प्रा. वि. तहमा भर्ना भएका छन् । ५ देखि १४ वर्ष उमेरका आधारभूत शिक्षा १०० प्रतिशतले प्राप्त गरिरहेका छन् ।हेटौडा उपमहानगरपालिकाको ११६ ओटा विद्यालयमा ११३ ओटा बालविकास केन्द तथा पूर्व प्रा. वि. संचालनमा रहेका छन्

वडा- १

विद्यालयमा भर्ना सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	कक्षा १ मा भर्ना भएका बालबालिका			छात्रबृत्ति प्राप्त गर्ने			शिक्षक विवरण			तालिम प्राप्त शि.वि.			जम्मा विद्यार्थी भर्ना विवरण		
		बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा
१	अमर मा.वि.	२०	१२	३२	३५	२२४	२५९	६	१७	२३	६	१७-	२३	३२६	३२१	६४७
२	कालिका आ.वि.	-	-	-	-	८४	८४	३	७	१०	-	-	-	१०२	९३	१९५
३	बाराही आ.वि	५	६	११	-	६९	६९	१	१०	११	१	८	९	७९	६९	१४८
४	भैरव आ.वि	६	२	८	७	९४	११	२	२	४	२	२	४	३१	१४	४५
५	स्वरस्वती प्रा.वि.	६	७	१३	१३	१२	२५	३	१	४	३	१	४	३४	२७	६१
६	यातायात ई.बो. स्क.	२०	१७	३७	१४	१४	२८	१	९	१०	-	३	३	१२८	१२४	२५२
	जम्मा	५७	३४	१०१	६७	४०७	४७४	१६	४६	६२	१२	४१	४३	७००	६४८	१३४८

विद्यालयको भौतिक संरचनाको विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	कक्षाकोठा संख्या/ वटा	डेक्स/बेन्च संख्या/ सेट	खेलमैदान क्षेत्रफल	खानेपानी उपलब्धता	अलग शौचालयको विवरण		साबुन पानीको व्यवस्था भए नभएको
						छात्रा शौचालय	छात्र शौचालय	
१	अमर मा.वि.	२२	९२	-	भएको	भएको	भएको	भएको
२	कालिका आ.वि.	८	३२	२०-३० मि.	भएको	भएको	भएको	भएको
३	बाराही आ.वि	१०	४८	४ कठ्ठा	भएको	भएको	भएको	भएको
४	भैरव आ.वि	५	२५	०-३-०/३ कठ्ठा	भएको	भएको	भएको	भएको
५	स्वरस्वती प्रा.वि.	५	४०	१रोपनी	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
६	यातायात ई.बो. स्क.	९	६०	१ कठ्ठा १० धुर	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको

विद्यालयमा अतिरिक्त क्रियाकलाप, बालमैत्री आचार संहिता,बालसमूह, कुहिने नकुहिने फोहोरव्यवस्थापन, सेनेटरी प्याड वितरण र बालबालिकालाई दिईने यातना सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	अतिरिक्त क्रियाकलाप	बालमैत्री आचार संहिता छलफल	वि.व्या.स.मा बाल सहभागीता	बालबालिकाको मागको संबोधन	फोहोर बर्गिकरण	सेनेटरी प्याड व्यवस्थापन	बालबालिकालाई शारिरिक मानसिक यातना दिने गरेको नगरेको
१	अमर मा.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको

२	कालिका आ.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
३	बाराही आ.वि	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
४	भैरव आ.वि	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
५	स्वरस्वती प्रा.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
६	यातायात ई.बो. स्क.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको

वडा नं. २

विद्यालयमा भर्ना सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	कक्षा १ मा भर्ना भएका बालबालिका			छात्रबृत्रि प्राप्त गर्ने			शिक्षक विवरण			तालिम प्राप्त शि.वि.			जम्मा विद्यार्थी भर्ना विवरण		
		बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा
१	सिद्धार्थ मा.वि.	१३५	८२	२१७	२९	३७७	४०६	१९	३७	५६	१५	२०	३५	९४२	८९७	१८३९
२	बालजागृति ई.बो.	५७	६७	१२४	४७	४४	९१	१९	३३	५२	१९	३३	५२	८७२	७०३	१५७५
३	ज्ञानोदय बाल बाटिका	५१	४२	९३	४५	३५	८०	१०	२६	३६	१०	२६	३६	४६६	३७४	८४०
	जम्मा	२४३	१९१	४३४	१२१	४५६	५७७	४८	९६	१४४	४४	७९	१२३	२२८०	१९७४	४२५४

विद्यालयको भौतिक संरचनाको विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	कक्षाकोठा संख्या	डेक्स/बेन्च संख्या/ सेट	खेलमैदान क्षेत्रफल	खानेपानी उपलब्धता	अलग शौचालयको विवरण		साबुन पानीको व्यवस्था भए नभएको
						छात्रा शौचालय	छात्र शौचालय	
१	सिद्धार्थ मा.वि.	४२	४९५	२ बि ६ क ११ धुर	भएको	भएको	भएको	भएको
२	बालजागृति ई.बो.	३७	७०६	५ कठ्ठा	भएको	भएको	भएको	भएको
३	ज्ञानोदय बाल बाटिका	३०	४००	२.७ कठ्ठा	भएको	भएको	भएको	भएको

विद्यालयमा अतिरिक्त क्रियाकलाप, बालमैत्री आचार संहिता,बालसमूह, कुहिने नकुहिने फोहोरव्यवस्थापन, सेनेटरी प्याड वितरण र बालबालिकालाई दिईने यातना सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	अतिरिक्त क्रियाकलाप	बालमैत्री आचार संहिता छलफल	वि.व्या.स.मा बाल सहभागीता	बालबालिकाको मागको संबोधन	फोहोर बर्गिकरण	सेनेटरी प्याड व्यवस्थापन	बालबालिकालाई शारिरिक मानसिक यातना दिने गरेको नगरेको
१	सिद्धार्थ मा.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
२	बालजागृति ई.बो.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
३	ज्ञानोदय बाल बाटिका	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको

वडा नं. ३

विद्यालयमा भर्ना सम्बन्धि विवरण

क्र. स.	विद्यालयको नाम	कक्षा १ मा भर्ना भएका बालबालिका			छात्रबृत्रि प्राप्त गर्ने			शिक्षक विवरण			तालिम प्राप्त शि.वि.			जम्मा विद्यार्थी भर्ना विवरण		
		बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा
१	बाल उज्जवल मा.वि	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२	सनसाईन ई.बो.	३१	२६	५७	५५	४५	११०	११	२३	३४	११	१०	२१	४८९	३४५	८३५
३	मबवानपुर एभरेष्ट नि मा वि	४५	३४	७९	२३	५९	८२	५	४१	४६	-	-	-	३५५	४२१	७७६
४	महेन्द्र किरण मा वि	१३	१८	३१	६	१५८	१६४	१०	१२	२२	१०	१२	२२	१९३	२४४	४३७
५	शिक्षा वि.शि.स. मा वि.	३०	२९	५९	४६	४०	८६	११	२२	३३	६	१५	२१	३७५	२९०	६६५
	जम्मा	११९	१०७	२१६	१३०	३०२		३७	९८	१३५	२७	३७	६४	१४१२	१३००	२७१३

विद्यालयको भौतिक संरचनाको विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	कक्षाकोठा संख्या	डेक्स/बेन्चसेट	खेलमैदान क्षेत्रफल	खानेपानी उपलब्धता	अलग शौचालयको विवरण		साबुन पानीको व्यवस्था भए नभएको
						छात्रा शौचालय	छात्र शौचालय	
१	बाल उज्जवल मा.वि	-	-	-	भएको	भएको	भएको	भएको

२	सनसाईन ई.बो.	२७	५२०	६ कठ्ठा	भएको	भएको	भएको	भएको
३	मबवानपुर एभरेष्ट नि मा वि	२७	२६९	२ कठ्ठा	भएको	भएको	भएको	भएको
४	महेन्द्र किरण मा वि	१६	फा. ५६ कुट २२५	-	भएको	भएको	भएको	भएको
५	शिक्षा वि.शि.स. मा वि.	३२	२८५	०-२-५०कठ्ठा	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको

विद्यालयमा अतिरिक्त क्रियाकलाप, बालमैत्री आचार संहिता,बालसमूह, कुहिने नकुहिने फोहोरव्यवस्थापन, सेनेटरी प्याड वितरण र बालबालिकालाई दिईने यातना सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	**विद्यालयको नाम**	**अतिरिक्त क्रियाकलाप**	**बालमैत्री आचार संहिता छलफल**	**वि.व्या.स.मा बाल सहभागीता**	**बालबालिकाको मागको संबोधन**	**फोहोर बर्गिकरण**	**सेनेटरी प्याड व्यवस्थापन**	**बालबालिकालाई शारिरिक मानसिक यातना दिने गरेको नगरेको**
१	बाल उज्जवल मा.वि	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
२	सनसाईन ई.बो.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
३	मबवानपुर एभरेष्ट नि मा वि	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
४	महेन्द्र किरण मा वि	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
५	शिक्षा वि.शि.स. मा वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको

वडा नं. ४

विद्यालयमा भर्ना सम्बन्धि विवरण

क्र. स.	विद्यालयको नाम	कक्षा १ मा भर्ना भएका बालबालिका			छात्रबृत्ति प्राप्त गर्ने			शिक्षक विवरण			तालिम प्राप्त शि.वि.			जम्मा विद्यार्थी भर्ना विवरण		
		बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा
१	श्रमिक विद्यालय	४२	२४	६६	१५	४	१९	१२	२२	२४	१२	२२	३४	२८९	२५७	५४६
२	आमसाई विद्यालय	३	८	११	७	६	१३	५	८	१३	५	८	१३	३९	२७	६६

३	सत्यम जेभियर्स वि.	३१	२१	५२	२४	२७	५१	९	१०	१९	९	१०	१९	२०२	१४९	३१५
४	ब्राम्हदिक विद्यालय	४४	४७	९१	५४	४५	९९	१९	३७	५६	१९	६३	५६	५६१	३८६	९४७
५	नबोदय शिशु सदन	६४	४६	११०	-	-	-	१६	६६	७९	१६	६३	७९	७४१	५३३	१२७४
६	आधुनिक विद्यालय	७०	५०	१२०	१६९	२०४	३७३	२६	३५	६१	२६	३५	६१	१५१०	९९८	२५०८
७	भुटनदेवी विद्यालय	३०	२९	५९	४३	३४२	३८५	३२	२८	६०	३२	२८	६०	१४०३	७२१	२१२३
८	रोज एकेडेमि	१३	१६	२९	१४	१७	३१	१	११	१२	१	११	१२	१४४	११८	२६२
	जम्मा	२९७	२४१	५३८	१०५४	११८८	२२४२	१२०	२१४	३३४	१२०	२१४	३३४	४८८८	३१८९	८०७७

विद्यालयको भौतिक संरचनाको विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	कक्षाकोठा संख्या/ वटा	डेक्स/बेन्च संख्या/ सेट	खेलमैदान क्षेत्रफल	खानेपानी उपलब्धता	अलग शौचालयको विवरण		साबुन पानीको व्यवस्था भए नभएको
						छात्रा शौचालय	छात्र शौचालय	
१	श्रमिक विद्यालय	२५	१४६	-	भएको	भएको	भएको	भएको
२	आमसाई विद्यालय	१२	७०	१२६९.९ msq	भएको	भएको	भएको	भएको
३	सत्यम जेभियर्स वि.	१५	१६१	-	भएको	भएको	भएको	भएको
४	ब्राम्हदिक विद्यालय	२६	३०६	-	भएको	भएको	भएको	भएको
५	नबोदय शिशु सदन	३७	६०७	२७०९.१२ msq	भएको	भएको	भएको	भएको
६	आधुनिक विद्यालय	५०	८००	५०९७ msq	भएको	भएको	भएको	भएको
७	भुटनदेवी विद्यालय	३३	४१९	२०३१६ msq	भएको	भएको	भएको	भएको
८	रोज एकेडेमि	१०	७३	६७.३*४१.७	भएको	भएको	भएको	भएको

				ft				

विद्यालयमा अतिरिक्त क्रियाकलाप, बालमैत्री आचार संहिता,बालसमूह, कुहिने नकुहिने फोहोरव्यवस्थापन, सेनेटरी प्याड वितरण र बालबालिकालाई दिईने यातना सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	अतिरिक्त क्रियाकलाप	बालमैत्री आचार संहिता छलफल	वि.व्या.स.मा बाल सहभागीता	बालबालिकाको मागको संबोधन	फोहोर बर्गिकरण	सेनेटरी प्याड व्यवस्थापन	बालबालिकालाई शारिरिक मानसिक यातना दिने गरेको नगरेको
१	श्रमिक विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
२	आमसाई विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
३	सत्यम जेभियर्स वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
४	ब्राम्हदिक विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
५	नबोदय शिशु सदन	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
६	आधुनिक विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
७	भुटनदेवी विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
८	रोज एकेडेमि	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको

वडा नं. ५

विद्यालयमा भर्ना सम्बन्धि विवरण

क्र. स.	विद्यालयको नाम	कक्षा १ मा भर्ना भएका बालबालिका			छात्रबृत्रि प्राप्त गर्ने			शिक्षक विवरण			तालिम प्राप्त शि.वि.			जम्मा विद्यार्थी भर्ना विवरण		
		बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा
१	लक्ष्मि आ.वि.	१३	२८	४१	-	-	-	२	११	१३	२	६	८	१६५	१४५	३१०
२	सेमिनरी एकेडेमि का.ई.बो.स्कुल	२३	१२	३५	१४	१२	२६	६	१२	१८	-	४	४	१२९	१०६	२३५
३	बालज्योति मा.वि	४५	४७	९२	२५	३६०	३८५	१९	४९	६८	१९	४९	६८	६२७	६६२	१२८९
४	उज्ववल शिशु निकेतन मा.वि.	११	७	१८	६३	२०	५३	८	११	१९	५	८	१३	१३२	१०८	२४०
५	जि.एस.निकेतन मा वि	६३	५२	११५	१७१	१३९	३११	१८	३४	५२	१२	३०	४२	८७४	६८५	१५२९
६	सिद्धार्थ शि.स.मा.वि.	५४	३४	८८	६०	४०	१००	८	३४	४२	८	३४	४२	५४१	३६२	९०३

७	जेनिथ ईन्टरनेशनल उ.मा.वि.	२६	२७	५३	६८	६३	१३१	११	२०	३१	८	१०	१८	३३१	२८०	६११
८	रिलायन्स ई बो मा वि	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
९	ज्ञानोदय बा.बा.आ.मा.वि	२१	२१	४२	१३	२६		११	१७	२८	११	१५	२६	२१३	१६०	३७३
	जम्मा	२५३	२२८	४८४	३८४	५५७	९३१	८३	१८८	२४१	६५	१५६	२२१	३०१२	१८४६	५४९०

विद्यालयको भौतिक संरचनाको विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	कक्षाकोठा संख्या/	डेक्स/बेन्च संख्या	खेलमैदान क्षेत्रफल	खानेपानी उपलब्धता	अलग शौचालयको विवरण		साबुन पानीको व्यवस्था भए नभएको
						छात्रा शौचालय	छात्र शौचालय	
१	लक्ष्मि आ.वि.	१४	७५	-	भएको	भएको	भएको	भएको
२	सेमिनरी एकेडेमि का.ई.बो.स्कुल	१४	८०	२ क.	भएको	भएको	भएको	भएको
३	बालज्योति मा.वि	५१	५३२	१ बि.५ क. १५.५ धुर	भएको	भएको	भएको	भएको
४	उज्ववल शिशु निकेतन मा.वि.	१२	९५	५००० sqm	भएको	भएको	भएको	भएको
५	जि.एस.निकेतन मा वि	३८	५२२	८ क.	भएको	भएको	भएको	भएको
६	सिद्धार्थ शि.स.मा.वि.	२९	३८३	४०*५०/ ४०*२० फिट	भएको	भएको	भएको	भएको
७	जेनिथ ईन्टरनेशनल उ.मा.वि.	३०	४००	६ क.	भएको	भएको	भएको	भएको
८	रिलायन्स ई बो मा वि	-	-	-	भएको	भएको	भएको	भएको
९	ज्ञानोदय बा.बा.आ.मा.वि	१९	१३०	२४०० sqf २१६sqf	भएको	भएको	भएको	भएको

विद्यालयमा अतिरिक्त क्रियाकलाप, बालमैत्री आचार संहिता,बालसमूह, कुहिने नकुहिने फोहोरव्यवस्थापन, सेनेटरी प्याड वितरण र बालबालिकालाई दिईने यातना सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	अतिरिक्त क्रियाकलाप	बालमैत्री आचार संहिता छलफल	वि.व्या.स.मा बाल सहभागीता	बालबालिकाको मागको संबोधन	फोहोर बर्गिकरण	सेनेटरी प्याड व्यवस्थापन	बालबालिकालाई शारिरिक मानसिक यातना दिने गरेको नगरेको
१	लक्ष्मि आ.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
२	सेमिनरी एकेडेमिका.ई.बो.स्कुल	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
३	बालज्योति मा.वि	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
४	उज्ववल शिशु निकेतन मा.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
५	जि.एस.निकेतन मा वि	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
६	सिद्धार्थ शि.स.मा.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
७	जेनिथ ईन्टरनेशनल उ.मा.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
८	रिलायन्स ई बो मा वि	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
९	ज्ञानोदय बा.बा.आ.मा.वि	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको

वडा नं. ६

विद्यालयमा भर्ना सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	कक्षा १ मा भर्ना भएका बालबालिका			छात्रबृत्रि प्राप्त गर्ने			शिक्षक विवरण			तालिम प्राप्त शि.वि.			जम्मा विद्यार्थी भर्ना विवरण		
		बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा
१	वंश गोपाल मा.वि.	१२	२२	३४	२१	२९	५०	१५	१३	२८	१२	११	२३	३२७	४८९	८१६
२	बाल जागृति यु.ब.मा.वि.	१०	११	२१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	११६	१२७	२४३
३	शान्ती बहिरा सुस्त श्रवण आ.वि.	५	२	७	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२३	१३	३६

४	कृष्ण प्रा.वि.	१८	१२	३०	१६	८	२४	-	-	-	-	-	-	११२	९४	२०६
५	प्रज्जवल शि.स.ई.स्कु	१२	१२	२४	३७	३३	७०	-	-	-	-	-	-	९०	६२	१५२
६	सुनगाभा शिक्षा निकेतन	२९	२६	५५	-	-	-	६	२८	३४	२	११	१३	३१०	२९०	६००
७	मुनलाईट ई.स्क.	२०	२७	४७	१	१	२	-	-	-	-	-	-	१२१	१५४	२७५
८	बालबाटिका म.स्कु.	-	-	-	१	१	२	-	५	५	-	४	-	२०	३२	५२
	जम्मा	१०६	११२	२१८	७६	७२	९८	२१	४६	६७	१४	२६	३६	११११९	१२६१	२३८०

विद्यालयको भौतिक संरचनाको विवरण

क.स.	विद्यालयको नाम	कक्षाकोठा संख्या/ वटा	डेक्स/बेन्च संख्या	खेलमैदान क्षेत्रफल	खानेपानी उपलब्धता	अलग शौचालयको विवरण		साबुन पानीको व्यवस्था भए नभएको
						छात्रा शौचालय	छात्र शौचालय	
१	बंश गोपाल मा.वि.	-	-	-	भएको	भएको	भएको	भएको
२	बाल जागृति यु.ब.मा.वि.	-	-	-	भएको	भएको	भएको	भएको
३	शान्ती बहिरा सुस्त श्रवण आ.वि.	-	-	-	भएको	भएको	भएको	भएको
४	कृष्ण प्रा.वि.	-	-	-	भएको	भएको	भएको	भएको
५	प्रज्जवल शि.स.ई.स्कु	-	-	-	भएको	भएको	भएको	भएको
६	सुनगाभा शिक्षा निकेतन	-	-	-	भएको	भएको	भएको	भएको
७	मुनलाईट ई.स्क.	-	-	-	भएको	भएको	भएको	भएको
८	बालबाटिका म.स्कु.	-	-	-	भएको	भएको	भएको	भएको

विद्यालयमा अतिरिक्त क्रियाकलाप, बालमैत्री आचार संहिता,बालसमूह, कुहिने नकुहिने फोहोरव्यवस्थापन, सेनेटरी प्याड वितरण र बालबालिकालाई दिईने यातना सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	अतिरिक्त क्रियाकलाप	बालमैत्री आचार संहिता छलफल	वि.व्या.स.मा बाल सहभागीता	बालबालिकाको मागको संबोधन	फोहोर बर्गिकरण	सेनेटरी प्याड व्यवस्थापन	बालबालिकालाई शारिरिक मानसिक यातना दिने गरेको नगरेको
१	बंश गोपाल मा.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
२	बाल जागृति यु.ब.मा.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
३	शान्ती बहिरा सुस्त श्रवण आ.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
४	कृष्ण प्रा.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
५	प्रज्जवल शि.स.ई.स्कु	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
६	सुनगाभा शिक्षा निकेतन	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
७	मुनलाईट ई.स्क.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
८	बालबाटिका म.स्कु.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको

वडा नं. ७

विद्यालयमा भर्ना सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	कक्षा १ मा भर्ना भएका बालबालिका			छात्रबृत्ति प्राप्त गर्ने			शिक्षक विवरण			तालिम प्राप्त शि.वि.			जम्मा विद्यार्थी भर्ना विवरण		
		बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा
१	नवज्योति मा.वि.	८	९	१७	-	-	९६	११	९	२०	११	९	२०	६४	८५	१४९
२	तासिर ई.बो. स्कुल	७३	३९	१२२	-	-	८६	१६	४९	६५	१६	४९	६५	४८५	७३७	१२२२
	जम्मा	८१	४८	१३९	-	-	१८२	२७	५८	८५	२७	५८	८५	५४९	८२२	१३७१

विद्यालयको भौतिक संरचनाको विवरण

क.स.	विद्यालयको नाम	कक्षाकोठा संख्या/ वटा	डेक्स/बेन्च संख्या/ सेट	खेलमैदान क्षेत्रफल	खानेपानी उपलब्धता	अलग शौचालयको विवरण		साबुन पानीको व्यवस्था भए नभएको
						छात्रा शौचालय	छात्र शौचालय	
१	नवज्योति मा.वि.				भएको	भएको	भएको	भएको
२	तासिर ई.बो. स्कुल				भएको	भएको	भएको	भएको

विद्यालयमा अतिरिक्त क्रियाकलाप, बालमैत्री आचार संहिता,बालसमूह, कुहिने नकुहिने फोहोरव्यवस्थापन, सेनेटरी प्याड वितरण र बालबालिकालाई दिईने याताना सम्बन्धि विवरण

क.स.	विद्यालयको नाम	अतिरिक्त क्रियाकलाप	बालमैत्री आचार संहिता छलफल	वि.व्या.स.मा बाल सहभागीता	बालबालिकाको मागको संबोधन	फोहोर बर्गिकरण	सेनेटरी प्याड व्यवस्थापन	बालबालिकालाई शारिरिक मानसिक यातना दिने गरेको नगरेको
१	नवज्योति मा.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
२	तासिर ई.बो. स्कुल	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको

वडा नं. ८

विद्यालयमा भर्ना सम्बन्धि विवरण

क्र. स.	विद्यालयको नाम	कक्षा १ मा भर्ना भएका बालबालिका			छात्रबृत्रि प्राप्त गर्ने			शिक्षक विवरण			तालिम प्राप्त शि.वि.			जम्मा विद्यार्थी भर्ना विवरण		
		बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा
१	कमाने एकेडेमि	३१	२०	५१	३२	३४	६६	१०	२२	३२	१०	२२	३२	२५७	३१९	५७६
२	हिम गंगा प्रा.वि.	१२	१०	२२	३	१०४	१०७	१	५	६	१	५	६	५२	८३	१३५
३	चन्द्रोदय मा.वि.	३५	१९	५४	२	१७७	१७९	१७	१६	३३	१७	१६	३३	४६२	५४५	१००७
४	माउन्ट एभरेष्ट ई.बो.	४७	३९	८६	-	-	-	१०	२६	३६	१०	२६	३६	४३५	३८६	८२१

५	पशुपति विद्या सदन	१०	३	१३	-	-	-	१	४	५	१	४	५	४०	३०	७०
	जम्मा	१३५	९१	२२६	३७	३१५	३५२	३९	७३	११२	३९	७३	११२	१२४६	१३६३	२६०९

विद्यालयको भौतिक संरचनाको विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	कक्षाकोठा संख्या/ वटा	डेक्स/बेन्च संख्या/ सेट	खेलमैदान क्षेत्रफल ब.कि.मि	खानेपानी उपलब्धता	अलग शौचालयको विवरण		साबुन पानीको व्यवस्था भए नभएको
						छात्रा शौचालय	छात्र शौचालय	
१	कमाने एकेडेमि	३१	२०९	४२५६	भएको	भएको	भएको	भएको
२	हिम गंगा प्रा.वि.	१२	४०	३०	भएको	भएको	भएको	भएको
३	चन्द्रोदय मा.वि.	३७	३१९	४ विघा	भएको	भएको	भएको	भएको
४	माउन्ट एभरेष्ट ई.बो.	२३	२५०	५२४५	भएको	भएको	भएको	भएको
५	पशुपति विद्या सदन	८	२५	२५	भएको	भएको	भएको	भएको

विद्यालयमा अतिरिक्त क्रियाकलाप, बालमैत्री आचार संहिता,बालसमूह, कुहिने नकुहिने फोहोरव्यवस्थापन, सेनेटरी प्याड वितरण र बालबालिकालाई दिईने याताना सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	अतिरिक्त क्रियाकलाप	बालमैत्री आचार संहिता छलफल	वि.व्या.स.मा बाल सहभागीता	बालबालिकाको मागको संबोधन	फोहोर बर्गिकरण	सेनेटरी प्याड व्यवस्थापन	बालबालिकालाई शारिरिक मानसिक याताना दिने गरेको नगरेको
१	कमाने एकेडेमि	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
२	हिम गंगा प्रा.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
३	चन्द्रोदय मा.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
४	माउन्ट एभरेष्ट ई.बो.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
५	पशुपति विद्या सदन	भएको	भएको	नभएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको

वडा नं. ९

विद्यालयमा भर्ना सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	कक्षा १ मा भर्ना भएका बालबालिका			छात्रबृत्ति प्राप्त गर्ने			शिक्षक विवरण			तालिम प्राप्त शि.वि.			जम्मा विद्यार्थी भर्ना विवरण		
		बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा
१	दिव्यज्योति आ.वि.	५	१४	१९	३	१४	१७	०	७	७	०	७	७	६४	८५	१४९
२	त्रिवेणी आ.वि.	७	१०	१७	११	६८	७९	२	९	११	२	९	११	१०१	१००	२०१
३	प्रगती मा.वि.	३२	३१	६३	११	३२	४३	१६	२२	३८	१६	२२	३८	६६६	६०१	१२६७
४	कृष्ण आदर्श ई बो	३०	२१	५१	३०	३४	६४	६	२४	३०	६	२४	३०	-	-	-
५	रस्सल एकेडेमी	३३	२८	६१	२५	४७	७२	५	१४	१९	५	१४	१९	-	-	-
६	हेटौडा मोर्डन ई बो	२२	१३	३५	३०	३८	६८	३	१७	२०	३	१७	२०	-	-	-
	जम्मा	१२९	११७	२४६	११०	२३३	३४३	३२	९३	१२५	३२	९३	१२५	८३१	७८६	१६१७

विद्यालयको भौतिक संरचनाको विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	कक्षाकोठा संख्या/ वटा	डेक्स/बेन्च संख्या/ सेट	खेलमैदान क्षेत्रफल कठ्ठा	खानेपानी उपलब्धता	अलग शौचालयको विवरण		साबुन पानीको व्यवस्था भए नभएको
						छात्रा शौचालय	छात्र शौचालय	
१	दिव्यज्योति आ.वि.	१०	४३	६	भएको	भएको	भएको	भएको
२	त्रिवेणी आ.वि.	१२	६०	८	भएको	भएको	भएको	भएको
३	प्रगती मा.वि.	२९	३७०	६	भएको	भएको	भएको	भएको
४	कृष्ण आदर्श ई बो	३२	२४२	४	भएको	भएको	भएको	भएको
५	रस्सल एकेडेमी	२४	१५०	३० धुर	भएको	भएको	भएको	भएको
६	हेटौडा मोर्डन ई बो	३४	२००	१ क.१० धुर	भएको	भएको	भएको	भएको

विद्यालयमा अतिरिक्त क्रियाकलाप, बालमैत्री आचार संहिता,बालसमूह, कुहिने नकुहिने फोहोरव्यवस्थापन, सेनेटरी प्याड वितरण र बालबालिकालाई दिईने यातना सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	अतिरिक्त क्रियाकलाप	बालमैत्री आचार संहिता छलफल	वि.व्या.स.मा बाल सहभागीता	बालबालिकाको मागको संबोधन	फोहोर बर्गिकरण	सेनेटरी प्याड व्यवस्थापन	बालबालिकालाई शारिरिक मानसिक याताना दिने गरेको नगरेको
१	दिव्यज्योति आ.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
२	त्रिवेणी आ.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
३	प्रगती मा.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
४	कृष्ण आदर्श ई बो	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
५	रस्सल एकेडेमी	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
६	हेटौडा मोर्डन ई बो	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको

वडा नं. १०

विद्यालयमा भर्ना सम्बन्धि विवरण

क्र. स.	विद्यालयको नाम	कक्षा १ मा भर्ना भएका बालबालिका			छात्रबृत्ति प्रास गर्ने			शिक्षक विवरण			तालिम प्रास शि.वि.			जम्मा विद्यार्थी भर्ना विवरण		
		बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा
१	सोलिडयारिटि ईन्टरनेशनल ए.	६०	६६	१२६	१०१	९६	१९७	९	३१	४०	-	-	-	८५८	६९२	१५५८
२	तुलसी मेहेर मेमोरियल ई.से.स्क.	५८	४८	१०६	६८	५२	१२०	१२	४०	५२	-	-	-	७४१	४२६	११६७
३	ज्ञानदा मा.वि.	१५	११	२६	-	-	-	५	११	१६	-	-	-	१५८	१४५	३०३
४	संस्कृत बेद वि.	०	०	०	३७	०	३७	५	०	५	-	-	-	३७	०	३७
	जम्मा	१०३	१२५	२५८	२०७	१४८	३५४	३१	८२	११३	-	-	-	१७९४	१२६३	३०६५

विद्यालयको भौतिक संरचनाको विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	कक्षाकोठा संख्या/ वटा	डेक्स/बेन्च संख्या/ सेट	खेलमैदान क्षेत्रफल कठ्ठा	खानेपानी उपलब्धता	अलग शौचालयको विवरण		साबुन पानीको व्यवस्था भए नभएको
						छात्रा शौचालय	छात्र शौचालय	

१	सोलिडचारिटि ईन्टरनेशनल ए.	४५	३८५९	१५	भएको	भएको	भएको	भएको
२	तुलसी मेहेर मेमोरियल ई.से.स्क.	६५	२७५	३	भएको	भएको	भएको	भएको
३	ज्ञानदा मा.वि.	२२	१७५	२	भएको	भएको	भएको	भएको
४	संस्कृत बेद वि.	४	१६	३	भएको	-	भएको	भएको

विद्यालयमा अतिरिक्त क्रियाकलाप, बालमैत्री आचार संहिता,बालसमूह, कुहिने नकुहिने फोहोरव्यवस्थापन, सेनेटरी प्याड वितरण र बालबालिकालाई दिईने यातना सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	अतिरिक्त क्रियाकलाप	बालमैत्री आचार संहिता छलफल	वि.व्या.स.मा बाल सहभागीता	बालबालिकाको मागको संबोधन	फोहोर बर्गिकरण	सेनेटरी प्याड व्यवस्थापन	बालबालिकालाई शारिरिक मानसिक यातना दिने गरेको नगरेको
१	सोलिडचारिटि ईन्टरनेशनल ए.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
२	तुलसी मेहेर मेमोरियल ई.से.स्क.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
३	ज्ञानदा मा.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
४	संस्कृत बेद वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको

वडा नं. ११

विद्यालयमा भर्ना सम्बन्धि विवरण

क्र. स.	विद्यालयको नाम	कक्षा १ मा भर्ना भएका बालबालिका			छात्रबृत्रि प्राप्त गर्ने			शिक्षक विवरण			तालिम प्राप्त शि.वि.			जम्मा विद्यार्थी भर्ना विवरण		
		बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा
१	जेम्स बोस्कूल.	३५	२१	५६	५	७०	७५	५	३०	३५	५	३०	३५	४०३	२०६	६०९
२	शंकरज्योति आधारभुत विद्यालय	२१	२२	४३	१५	२८५	३००	५	१५	२०	-	-	-	२३०	२९०	५२०
३	आनन्द भैरव आधारभूत विद्यालय	११	११	२२	७	५८	६५	३	८	११	३	८	११	६७	८०	१४७
४	त्रिभुवन मावि नवलपुर	१२	१७	२९	१०	४८	५८	१९	२०	३९	१९	२०	३९	२५८	३४४	६०२

५	हेटौंडा एकेडेमी वि.मा.	२९	२२	५१	१९४	१०९	३०३	१६	२८	४४	१६	२८	४४	३८०	३२२	७०२
६	दिव्यज्योति ई.बो.वि.	१४	६	२०	१०	१०	२०	१३	-	१३	१३	-	१३	९०	११०	२००
	जम्मा	१२२	९९	२२१	२४१	५८०	८२१	६१	१०१	१६२	५६	८६	१४२	१४२८	१३५२	२७८०

विद्यालयको भौतिक संरचनाको विवरण

क.स.	विद्यालयको नाम	कक्षाकोठा संख्या/ वटा	डेक्स/बेन्च संख्या/ सेट	खेलमैदान क्षेत्रफल कठ्ठा	खानेपानी उपलब्धता	अलग शौचालयको विवरण		साबुन पानीको व्यवस्था भए नभएको
						छात्रा शौचालय	छात्र शौचालय	
१	जेम्स बोस्कूल.	२१	२७५	-	भएको	भएको	भएको	भएको
२	शंकरज्योति आधारभुत विद्यालय	११	१८४	-	भएको	भएको	भएको	भएको
३	आनन्द भैरव आधारभूत विद्यालय	१०	९५	-	भएको	भएको	भएको	भएको
४	त्रिभुवन मावि नवलपुर	२३	४००	-	भएको	भएको	भएको	भएको
५	हेटौंडा एकेडेमी वि.मा.	३०	४००	-	भएको	भएको	भएको	भएको
६	दिव्यज्योति ई.बो.वि.	११	१८४	-	भएको	भएको	भएको	भएको

विद्यालयमा अतिरिक्त क्रियाकलाप, बालमैत्री आचार संहिता,बालसमूह, कुहिने नकुहिने फोहोरव्यवस्थापन, सेनेटरी प्याड वितरण र बालबालिकालाई दिईने यातना सम्बन्धि विवरण

क.स.	विद्यालयको नाम	अतिरिक्त क्रियाकलाप	बालमैत्री आचार संहिता छलफल	वि.व्या.स. मा बाल सहभागीता	बालबालिकाको मागको संबोधन	फोहोर बर्गिकरण	सेनेटरी प्याड व्यवस्थापन	बालबालिकालाई शारिरिक मानसिक यातना दिने गरेको नगरेको
१	जेम्स बोस्कूल.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
२	शंकरज्योति आधारभुत विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
३	आनन्द भैरव आधारभूत विद्यालय	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
४	त्रिभुवन मावि नवलपुर	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
५	हेटौंडा एकेडेमी वि.मा.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको

६	दिव्यज्योति ई.बो.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको

वडा नं. १२

विद्यालयमा भर्ना सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	कक्षा १ मा भर्ना भएका बालबालिका			छात्रबृत्रि प्राप्त गर्ने			शिक्षक विवरण			तालिम प्राप्त शि.वि.			जम्मा विद्यार्थी भर्ना विवरण		
		बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा
१	ब्राम्हदेवी प्रा.वि.	१३	७	२०	१	५९	६०	२	२	४	२	२	४	५३	५९	११२
२	प्रतिभा आ.वि.	७	१२	१९	७	७९	८६	१	९	१०	१	९	१०	८८	९२	१८०
३	विष्णुज्योति आ.वि.	१२	११	२३	०	१४०	१४०	२	१४	१६	२	१४	१६	१३३	१७७	३१०
४	बुद्ध मा.वि.	१४	१४	२८	१८	२७	४५	१०	११	२१	८	१०	१८	२३१	२११	४४९
५	सनराईज ई बो	६१	५४	११५	७३	७६	१४९	१६	२६	४२	०	०	०	५२२	४५१	९७३
	जम्मा	१०७	९८	२०५	१०२	३८१	४८०	४१	६२	९३	१३	३५	४८	१०२७	९९०	२०१७

विद्यालयको भौतिक संरचनाको विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	कक्षाकोठा संख्या/ वटा	डेक्स/बेन्च संख्या/ सेट	खेलमैदान क्षेत्रफल ब.कि.मि.	खानेपानी उपलब्धता	अलग शौचालयको विवरण		साबुन पानीको व्यवस्था भए नभएको
						छात्रा शौचालय	छात्र शौचालय	
१	ब्राम्हदेवी प्रा.वि.	७	३५	४८.८१	भएको	भएको	भएको	भएको
२	प्रतिभा आ.वि.	१२	१००	०-७-१६	भएको	भएको	भएको	भएको
३	विष्णुज्योति आ.वि.	१६	९५	२९७६msq	भएको	भएको	भएको	भएको
४	बुद्ध मा.वि.	१३	१४१	७३८१	भएको	भएको	भएको	भएको
५	सनराईज ई बो	४५	२७०	-	भएको	भएको	भएको	भएको

विद्यालयमा अतिरिक्त क्रियाकलाप, बालमैत्री आचार संहिता,बालसमूह, कुहिने नकुहिने फोहोरव्यवस्थापन, सेनेटरी प्याड वितरण र बालबालिकालाई दिईने यातना सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	अतिरिक्त क्रियाकलाप	बालमैत्री आचार संहिता छलफल	वि.व्या.स. मा बाल सहभागीता	बालबालिकाको मागको संबोधन	फोहोर बर्गिकरण	सेनेटरी प्याड व्यवस्थापन	बालबालिकालाई शारिरिक मानसिक यातना दिने गरेको नगरेको
१	ब्राम्हदेवी प्रा.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
२	प्रतिभा आ.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
३	विष्णुज्योति आ.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
४	बुद्ध मा.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
५	सनराईज ई बो	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको

वडा नं. १३

विद्यालयमा भर्ना सम्बन्धि विवरण

क्र. स.	विद्यालयको नाम	कक्षा १ मा भर्ना भएका बालबालिका			छात्रबृत्रि प्राप्त गर्ने			शिक्षक विवरण			तालिम प्राप्त शि.वि.			जम्मा विद्यार्थी भर्ना विवरण		
		बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा
१	महेन्द्र मा.वि.	१६	१७	३३	१५	२१८	२३३	१३	१८	३१	१३	१८	३१	-	-	-
२	युग चेतना मा.वि.	९	१३	२२	१५	७८	९३	१	८	९	१	६	७	१६१	१६०	३२१
३	कालिका आ.वि.	८	१४	२२	४	९६	१००	६	७	१३	४	४	८	११७	१२०	२३७
४	चन्द्रोदय आ.वि.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५	फेमकल एकेडेमि	३४	२८	६२	५५	६५	१२०	१३	२०	३३	१३	२०	३३	२४९	३८५	६३४
	जम्मा	६७	७२	१३९	८९	४५७	५४६	३३	५३	८६	३१	४९	७९	५२७	६६५	११९२

विद्यालयको भौतिक संरचनाको विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम		डेक्स/बेन्च		खानेपानी	अलग शौचालयको विवरण	

		कक्षाकोठा संख्या/ वटा	संख्या/ सेट	खेलमैदान क्षेत्रफल ब.कि.मि.	उपलब्धता	छात्रा शौचालय	छात्र शौचालय	साबुन पानीको व्यवस्था भए नभएको
१	महेन्द्र मा.वि.	४८	३६०	१० क.	भएको	भएको	भएको	भएको
२	युग चेतना मा.वि.	९	८०	१ बिघाह	भएको	भएको	भएको	भएको
३	कालिका आ.वि.	१०	६५	१०००	भएको	भएको	भएको	भएको
४	चन्द्रोदय आ.वि.	-	-	-	भएको	भएको	भएको	भएको
५	फेमकल एकेडेमि	२३	१७८	३००	भएको	भएको	भएको	भएको

विद्यालयमा अतिरिक्त क्रियाकलाप, बालमैत्री आचार संहिता,बालसमूह, कुहिने नकुहिने फोहोरव्यवस्थापन, सेनेटरी प्याड वितरण र बालबालिकालाई दिईने यातना सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	अतिरिक्त क्रियाकलाप	बालमैत्री आचार संहिता छलफल	वि.व्या.स.मा बाल सहभागीता	बालबालिकाको मागको संबोधन	फोहोर बर्गिकरण	सेनेटरी प्याड व्यवस्थापन	बालबालिकालाई शारिरिक मानसिक यातना दिने गरेको नगरेको
१	महेन्द्र मा.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
२	युग चेतना मा.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
३	कालिका आ.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
४	चन्द्रोदय आ.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
५	फेमकल एकेडेमि	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको

वडा नं. १४

विद्यालयमा भर्ना सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	कक्षा १ मा भर्ना भएका बालबालिका			छात्रबृत्ति प्राप्त गर्ने			शिक्षक विवरण			तालिम प्राप्त शि.वि.			जम्मा विद्यार्थी भर्ना विवरण		
		बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा
१	भृकुटि मा.वि.	१३	११	२४	२	९५	९७	५	११	१६	५	११	१६	१५६	१२५	२८१
२	जनज्योति मा.वि.	१९	१७	३६	२४९	२६७	५१६	१०	१६	२६	१०	१६	२६	३०५	२८८	५९३
३	दिपज्योति आ.वि.	८	१६	२४	-	१०२	१०२	६	१०	१६	-	१४	१४	११६	११२	२२८

४	सुप्रभात आ.वि	७	३	१०	-	४१	४१	१	६	७	१	५	६	५०	४७	९७
५	आदर्श शि.नि.ई.बो.	१९	१७	३६	७	११	१८	२	९	११	२	९	११	८०	९२	१६२
६	हिमाली ई.मि.स्कु.	७	६	१३	११	८	१९	-	९	९	-	२	२	७६	७६	१५२
	जम्मा	७३	७०	१४३	२६९	५२४	७९३	२४	६१	८५	१८	५७	७५	७८०	७४०	१५२३

विद्यालयको भौतिक संरचनाको विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	कक्षाकोठा संख्या/ वटा	डेक्स/बेन्च संख्या/ सेट	खेलमैदान क्षेत्रफल	खानेपानी उपलब्धता	अलग शौचालयको विवरण		साबुन पानीको व्यवस्था भए नभएको
						छात्रा शौचालय	छात्र शौचालय	
१	भूकुटि मा.वि.	५४	१७४	-	भएको	भएको	भएको	भएको
२	जनज्योति मा.वि.	२१	६००	१ विघाह	भएको	भएको	भएको	भएको
३	दिपज्योति आ.वि.	९	९०	१५ ब.फि.	भएको	भएको	भएको	भएको
४	सुप्रभात आ.वि	९	५९	३ क.	भएको	भएको	भएको	भएको
५	आदर्श शि.नि.ई.बो.	९	५०	३ क.५ धुर	भएको	भएको	भएको	भएको
६	हिमाली ई.मि.स्कु.	९	८५	२ क.५ धुर	भएको	भएको	भएको	भएको

विद्यालयमा अतिरिक्त क्रियाकलाप, बालमैत्री आचार संहिता,बालसमूह, कुहिने नकुहिने फोहोरव्यवस्थापन, सेनेटरी प्याड वितरण र बालबालिकालाई दिईने यातना सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	अतिरिक्त क्रियाकलाप	बालमैत्री आचार संहिता छलफल	वि.व्या.स.मा बाल सहभागीता	बालबालिकाको मागको संबोधन	फोहोर बर्गिकरण	सेनेटरी प्याड व्यवस्थापन	बालबालिकालाई शारिरिक मानसिक यातना दिने गरेको नगरेको
१	भूकुटि मा.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको

२	जनज्योति मा.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
३	दिपज्योति आ.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
४	सुप्रभात आ.वि	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
५	आदर्श शि.नि.ई.बो.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
६	हिमाली ई.मि.स्कु.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको

वडा-१५

विद्यालयमा भर्ना सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	कक्षा १ मा भर्ना भएका बालबालिका			छात्रबृत्रि प्राप्त गर्ने			शिक्षक विवरण			तालिम प्राप्त शि.वि.			जम्मा विद्यार्थी भर्ना विवरण		
		बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा
१	बनदेवी आ.वि.	१५	१०	२५	५	११०	११५	३	११	१४	३	११	१४	१५०	१४५	२९५
२	श्री आ.वि.	९	८	१७	४	८२	८६	४	७	११	४	७	११	५७	८२	२३९
३	विश्वज्योति आ.वि.	१३	११	२४	-	३६	३६	६	७	१३	२	०	२	९९	११२	२११
४	ज्ञानज्योति आ.वि.	१०	३	१३	-	१८	१८	१	२	३	१	२	३	१९	१८	३७
५	पारिजात आ.वि.	७	५	१२	-	२६	२६	१	५	६	१	५	६	४०	३८	७८
६	शुभकामना आ.वि.	१	२	३	-	११	११	२	१	३	२	०	२	१६	१५	३१
७	जनजागृति मा.वि.	४	५	९	८	९२	१००	१३	१०	२३	१३	१०	२३	१४२	१४८	२९०
८	चुरियामाई मा.वि.	११	१३	२४	१२	१३०	१४२	८	१०	१८	८	१०	१८	१३३	१३१	२६४
९	गौरि शिखर ई.बो. स्कुल	११	१४	२५	१४	२२	३६	११	१४	२५	२	११	१३	९५	१२८	२२३
१०	लिटिल फ्लावर ई.बो. स्कुल	१४	१६	३३	१०	१५	२५	३	९	१२	३	९	१२	११६	१३४	२५०
	जम्मा	९८	८७	१८५	५३	५४२	५९५	५२	७६	१२८	३९	६५	१०४	८६७	९५१	१८१८

विद्यालयको भौतिक संरचनाको विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	कक्षाकोठा संख्या/ वटा	डेक्स/बेन्च संख्या/ सेट	खेलमैदान क्षेत्रफल	खानेपानी उपलब्धता	अलग शौचालयको विवरण		साबुन पानीको व्यवस्था भए नभएको
						छात्रा शौचालय	छात्र शौचालय	
१	बनदेवी आ.वि.	१०	१२५	३३८.६ ब.कि.मि.	भएको	भएको	भएको	भएको
२	श्री आ.वि.	१०	६५	१२ कठ्ठा	भएको	भएको	भएको	भएको
३	विश्वज्योति आ.वि.	१०	७२	२ कठ्ठा	भएको	भएको	भएको	भएको
४	ज्ञानज्योति आ.वि.	५	२३	३ कठ्ठा	भएको	भएको	भएको	भएको
५	पारिजात आ.वि.	५	३२	१ कठ्ठा	भएको	भएको	भएको	भएको
६	शुभकामना आ.वि.	५	४०	२.५ कठ्ठा	भएको	भएको	भएको	भएको
७	जनजागृति मा.वि.	१५	१३२	२ कठ्ठा	भएको	भएको	भएको	भएको
८	चुरियामाई मा.वि.	११	१७०	९० m sq	भएको	भएको	भएको	भएको
९	गौरि शिखर ई.बो. स्कुल	१३	९०	३५ कठ्ठा	भएको	भएको	भएको	भएको
१०	लिटिल फ्लावर ई.बो. स्कुल	१२	१००	३ कठ्ठा	भएको	भएको	भएको	भएको

विद्यालयमा अतिरिक्त क्रियाकलाप, बालमैत्री आचार संहिता,बालसमूह, कुहिने नकुहिने फोहोरव्यवस्थापन, सेनेटरी प्याड वितरण र बालबालिकालाई दिईने यातना सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	अतिरिक्त क्रियाकलाप	बालमैत्री आचार संहिता छलफल	वि.व्या.स.मा बाल सहभागीता	बालबालिकाको मागको संबोधन	फोहोर बर्गिकरण	सेनेटरी प्याड व्यवस्थापन	बालबालिकालाई शारिरिक मानसिक यातना दिने गरेको नगरेको
१	बनदेवी आ.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
२	श्री आ.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
३	विश्वज्योति आ.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
४	ज्ञानज्योति आ.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
५	पारिजात आ.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको

६	शुभकामना आ.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
७	जनजागृति मा.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
८	चुरियामाई मा.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
९	गौरि शिखर ई.बो. स्कुल	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
१०	लिटिल फ्लावर ई.बो. स्कुल	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको

१६ नं. वडा

विद्यालयमा भर्ना सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	कक्षा १ मा भर्ना भएका बालबालिका			छात्रबृत्ति प्राप्त गर्ने			शिक्षक विवरण			तालिम प्राप्त शि.वि.			जम्मा विद्यार्थी भर्ना विवरण		
		बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा
१	जनप्रिय उ मा वि	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२	रेडरोज ई.बो.स्कु.	४०	३४	७४	४	४	८	-	३	३	-	-	-	४०	३४	७४
३	हटिया एकेडेमि	१६	२०	३६	१७	११	२८	३	१६	१९	-	१३	१३	१४०	१२१	२६०
४	त्रिभुवन मा.वि.	११	१	१२	४	३२	३६	५	५	१०	५	५	१०	५६	४५	१०१
५	आकाशधारा पानीश्वरा आ.वि.	३	१२	१५	०	३१	३१	२	३	५	२	३	५	-	-	-
६	वि.पि.आ.वि.	४	७	११	०	२७	२७	२	४	६	१	४	५	३४	२७	६१
	जम्मा	५८	५४	११२	२५	९४	१०२	१२	३१	४३	८	२५	३३	२७०	२२७	४९६

विद्यालयको भौतिक संरचनाको विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	कक्षाकोठा संख्या/ वटा	डेक्स/बेन्च संख्या/ सेट	खेलमैदान क्षेत्रफल	खानेपानी उपलब्धता	अलग शौचालयको विवरण		साबुन पानीको व्यवस्था भए नभएको
						छात्रा शौचालय	छात्र शौचालय	

१	जनप्रिय उ मा वि	-	-	-	भएको	भएको	भएको	भएको
२	रेडरोज ई.बो.स्कु.	२५	२१३	६ कठ्ठा	भएको	भएको	भएको	भएको
३	हटिया एकेडेमि	१३	८८	४ कठ्ठा	भएको	भएको	भएको	भएको
४	त्रिभुवन मा.वि.	१८	१००	०-१०-०	भएको	भएको	भएको	भएको
५	आकाशधारा पानीश्वरा आ.वि.	५	४२	०-०-१०	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
६	वि.पि.आ.वि.	१०	-	०-६-०	भएको	भएको	भएको	भएको

विद्यालयमा अतिरिक्त क्रियाकलाप, बालमैत्री आचार संहिता,बालसमूह, कुहिने नकुहिने फोहोरव्यवस्थापन, सेनेटरी प्याड वितरण र बालबालिकालाई दिईने यातानाा सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	**विद्यालयको नाम**	**अतिरिक्त क्रियाकलाप**	**बालमैत्री आचार संहिता छलफल**	**वि.व्या.स.मा बाल सहभागीता**	**बालबालिकाको मागको संबोधन**	**फोहोर बर्गिकरण**	**सेनेटरी प्याड व्यवस्थापन**	**बालबालिकालाई शारिरिक मानसिक यातानाा दिने गरेको नगरेको**
१	जनप्रिय उ मा वि	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
२	रेडरोज ई.बो.स्कु.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
३	हटिया एकेडेमि	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
४	त्रिभुवन मा.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
५	आकाशधारा पानीश्वरा आ.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
६	वि.पि.आ.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको

१७ नं. वडा

विद्यालयमा भर्ना सम्बन्धि विवरण

क्र. स.	विद्यालयको नाम	कक्षा १ मा भर्ना भएका बालबालिका			छात्रबृत्ति प्राप्त गर्ने			शिक्षक विवरण			तालिम प्राप्त शि.वि.			जम्मा विद्यार्थी भर्ना विवरण		
		बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा
१	लक्ष्मिपुर आ.वि.	२४	२१	४६	-	-	९६	११	९	२०	११	९	२०	६४	८५	१४९

२	बालबोध मा.वि.	७	६	१३	-	-	८६	१६	४९	६५	१६	४९	६५	४८५	७३७	११२२
३	राजदेवि मा.वि.	६	६	१२	-	-	५६	८	१०	१८	८	१०	१८	११७	९९	२१६
४	दिव्यज्योति आ.वि.	४	६	१०	-	-	१९	१	४	५	१	४	५	३५	२६	६१
५	नोवेल ई.बो.स्कु.	६	५	११	-	-	४	१	६	७	१	६	७	३८	२८	६६
६	माहादेव आ.वि.	२	४	६	-	-	१९	२	२	४	२	२	४	१८	२२	४०
	जम्मा	४९	४९	९८	-	-	२८०	३९	८०	११९	३९	८०	११९	७५७	९९७	१७५४

विद्यालयको भौतिक संरचनाको विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	कक्षाकोठा संख्या/ वटा	डेक्स/बेन्च संख्या/ सेट	खेलमैदान क्षेत्रफल	खानेपानी उपलब्धता	अलग शौचालयको विवरण		साबुन पानीको व्यवस्था भए नभएको
						छात्रा शौचालय	छात्र शौचालय	
१	लक्ष्मिपुर आ.वि.	१७	२२५	२ विघा ८ क.१५ धुर	भएको	भएको	भएको	भएको
२	बालबोध मा.वि.	४७	३७०	१६ क.	भएको	भएको	भएको	भएको
३	राजदेवि मा.वि.	१४	७४	५ क.	भएको	भएको	भएको	भएको
४	दिव्यज्योति आ.वि.	९	२२	५ क. ४ धुर	भएको	भएको	भएको	भएको
५	नोवेल ई.बो.स्कु.	८	१९	३ क.	भएको	भएको	भएको	भएको
६	माहादेव आ.वि.	६	१४	१ क.	भएको	भएको	भएको	भएको

विद्यालयमा अतिरिक्त क्रियाकलाप, बालमैत्री आचार संहिता,बालसमूह, कुहिने नकुहिने फोहोरव्यवस्थापन, सेनेटरी प्याड वितरण र बालबालिकालाई दिईने यातना सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	अतिरिक्त क्रियाकलाप	बालमैत्री आचार संहिता छलफल	वि.व्या.स.मा बाल सहभागीता	बालबालिकाको मागको संबोधन	फोहोर बर्गिकरण	सेनेटरी प्याड व्यवस्थापन	बालबालिकालाई शारिरिक मानसिक यातना दिने गरेको नगरेको
१	लक्ष्मिपुर आ.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको

२	बालबोध मा.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
३	राजदेवि मा.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
४	दिव्यज्योति आ.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
५	नोवेल ई.बो.स्कु.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
६	माहादेव आ.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको

१८ नं. वडा

विद्यालयमा भर्ना सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	कक्षा १ मा भर्ना भएका बालबालिका			छात्रबृत्रि प्राप्त गर्ने			शिक्षक विवरण			तालिम प्राप्त शि.वि.			जम्मा विद्यार्थी भर्ना विवरण		
		बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा
१	ज्योति मा.वि.	७८	६४	१४२	४५	२७९	३२४	१५	२४	३९	२	१२	१४	५७६	५२९	११०५
२	गोरक्षनाथ मा.वि.	१२	१२	२४	२०	१००	१२०	६	११	१७	६	११	१७	१६०	१६६	२३६
३	कमला आ.वि.	४०	४१	८१	१२	९६	१०९	६	१०	१६	६	१०	१६	१५०	१५३	३०३
४	कालिदेवि आ.वि.	७	१	८	०	६	६	१	२	३	०	१	१	१३	१०	२३
५	मकवानपुर बाल.वि.सदन	३२	२०	५२	२४	२६	५०	९	३०	३९	५	७	१२	२६५	२४८	५१३
६	लोटस एकेडेमि	१३	१०	२३	१८	२४	४२	४	१४	१८	४	१४	१८	४९	५३	१०२
		१८२	१४८	३३०	११९	५३१	६५०	४१	९१	१३२	२३	५५	७८	१२१३	११५९	२२८२

विद्यालयको भौतिक संरचनाको विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	कक्षाकोठा संख्या/ वटा	डेक्स/बेन्च संख्या/ सेट	खेलमैदान क्षेत्रफल	खानेपानी उपलब्धता	अलग शौचालयको विवरण		साबुन पानीको व्यवस्था भए नभएको
						छात्रा शौचालय	छात्र शौचालय	
१	ज्योति मा.वि.	३५	७००	५ बिगाह	भएको	भएको	भएको	भएको
२	गोरक्षनाथ मा.वि.	१२	१५०	६०*१०० sqf	भएको	भएको	भएको	भएको
३	कमला आ.वि.	१०	८०	१ बिगाह	भएको	भएको	भएको	भएको

४	कालिदेवि आ.वि.	३	१६	१ क.१० धु.	भएको	भएको	भएको	भएको
५	मकवानपुर बाल.वि.सदन	२०	१५०	५ क.	भएको	भएको	भएको	भएको
६	लोटस एकेडेमि	२०	२५	३ क.	भएको	भएको	भएको	भएको

विद्यालयमा अतिरिक्त क्रियाकलाप, बालमैत्री आचार संहिता,बालसमूह, कुहिने नकुहिने फोहोरव्यवस्थापन, सेनेटरी प्याड वितरण र बालबालिकालाई दिईने यातना सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	अतिरिक्त क्रियाकलाप	बालमैत्री आचार संहिता छलफल	वि.व्या.स.मा बाल सहभागीता	बालबालिकाको मागको संबोधन	फोहोर बर्गिकरण	सेनेटरी प्याड व्यवस्थापन	बालबालिकालाई शारिरिक मानसिक यातना दिने गरेको नगरेको
१	ज्योति मा.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
२	गोरक्षनाथ मा.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
३	कमला आ.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
४	कालिदेवि आ.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
५	मकवानपुर बाल.वि.सदन	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
६	लोटस एकेडेमि	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको

१९ नं. वडा

विद्यालयमा भर्ना सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	कक्षा १ मा भर्ना भएका बालबालिका			छात्रबृत्ति प्राप्त गर्ने			शिक्षक विवरण			तालिम प्राप्त शि.वि.			जम्मा विद्यार्थी भर्ना विवरण		
		बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा
१	निर्मल मा.वि.	५९१	७३६	१३२७	७३	३२३	६९६	१७	१७	३४	१२	४	१६	५९१	७३६	१३२७

२	अरनिको मा.वि.	२५२	२९३	५४५	५०	२७४	३२४	३	७	१०	३	७	१०	२५२	२९३	५४५
३	अरनिको आ.वि	११८	१०८	२२६	-	१०९	१०९	१	३	४	-	-	-	११८	१०८	२२६
४	गणेश आ.वि.	२८	२२	५०	-	१८	१८	२	१	३	३	-	३	२८	२२	५०
५	कालिका आ.वि.	४७	३८	८५	-	३८	३८	१	३	४	-	-	-	४७	३८	८५
६	नीवनज्यवोति आ.वि.	२२	१८	४०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२२	१८	४०
७	ज्वालादेवि आ.वि.	०	०	०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
८	भैरुङ्गदेवि आ.वि.	१२	१६	२८	-	१०	१०	-	-	-	३	२	५	१२	१६	२८
९	सृजनशिल अनाथ बौद्ध वि.	५	६	११	-	२४	२४	१	१	२	-	१	१	२७	३२	५९
१०	एपिकल एकेडेमि ई. वि.	१२	१०	२२	५	१०	१५	३	१०	१३	३	१०	१०	५०	२२	७२
	जम्मा	१०८७	१२४७	२३३४	१२८	८०६	१२२६	२८	४२	७०	२४	२४	४५	११४७	१२८५	२४३२

विद्यालयको भौतिक संरचनाको विवरण

क.स.	विद्यालयको नाम	कक्षाकोठा संख्या/ वटा	डेक्स/बेन्च संख्या/ सेट	खेलमैदान क्षेत्रफल	खानेपानी उपलब्धता	अलग शौचालयको विवरण		साबुन पानीको व्यवस्था भए नभएको
						छात्रा शौचालय	छात्र शौचालय	
१	निर्मल मा.वि.	२२	२५८	००५-१५	भएको	भएको	भएको	भएको
२	अरनिको मा.वि.	१६	१५०	००-४/००-१५	भएको	भएको	भएको	भएको

३	अरनिको आ.वि	११	५०	७५० ब.मि.	भएको	भएको	भएको	भएको
४	गणेश आ.वि.	४	५०	-	भएको	भएको	भएको	भएको
५	कालिका आ.वि.	६	३६	३५० ब.मि.	भएको	भएको	भएको	भएको
६	नीवनज्यवोति आ.वि.	५	११	२०० ब.मि.	भएको	भएको	भएको	भएको
७	ज्वालादेवि आ.वि.	३	६	-	भएको	भएको	भएको	भएको
८	भैरुङ्गदेवि आ.वि.	३	६	-	भएको	भएको	भएको	भएको
९	सृजनशिल अनाथ बौद्ध वि.	९	१४	-	भएको	भएको	भएको	भएको
१०	एपिकल एकेडेमि ई. वि.	१२	८०	५ क.	भएको	भएको	भएको	भएको

विद्यालयमा अतिरिक्त क्रियाकलाप, बालमैत्री आचार संहिता,बालसमूह, कुहिने नकुहिने फोहोरव्यवस्थापन, सेनेटरी प्याड वितरण र बालबालिकालाई दिईने याताना सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	अतिरिक्त क्रियाकलाप	बालमैत्री आचार संहिता छलफल	वि.व्या.स.मा बाल सहभागीता	बालबालिकाको मागको संबोधन	फोहोर बर्गिकरण	सेनेटरी प्याड व्यवस्थापन	बालबालिकालाई शारिरिक मानसिक यातना दिने गरेको नगरेको
१	निर्मल मा.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
२	अरनिको मा.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
३	अरनिको आ.वि	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
४	गणेश आ.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
५	कालिका आ.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको

६	नीवनज्यवोति आ.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
७	ज्वालादेवि आ.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
८	भैरुङ्गदेवि आ.वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
९	सृजनशिल अनाथ बौद्ध वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको
१०	एपिकल एकेडेमि ई. वि.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नगरेको

बालविकासको क्षेत्रमा गरिएका कार्यहरु :

बाल विकाससँग सम्बन्धित सूचक हासिल गर्न नगर तथा वडाले गरेका महत्त्वपूर्ण कार्यहरू

१. हरेक विद्यालयमा छात्र छात्राको अलग अलग शौचालयको व्यवस्था,
२. सेनेटरी प्याड वितरण र ईन्सिनेटर च्याम्बरको व्यवस्था,
३. विद्यालयका प्र.अ.हरु, बि.ब्य.स. सम्पर्क शिक्षकसंग बालविकासका सूचकहरुमा विशेष छलफल,
४. बालमैत्री सम्पर्क शिक्षकहरुलाई बालमैत्री स्थानीय शासन सम्बन्धी अभिमूखीकरण,
५. सामुदायिक र संस्थागत दुवै विद्यालयलाई खेलकुद सामाग्री वितरण,
६. विद्यालयमा बालमैत्री आचारसंहिता र बालअधिकार सम्बन्धी फ्लेक्स ब्यानर, पर्चा वितरण,
७. अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन भए नभएको अनुगमन,
८. विद्यालयमा कुहिने र नकुहिने फोहोर वर्गीकरण सम्वन्धी अतिरिक्त कक्षा सञ्चालन, लेवल अनुसार डस्विनमा फोहोर सङ्कलन र उचित विसर्जन,
९. घरदैलो गरी विद्यालय भर्ना अभियान,
१०. लगातार विद्यालय अनुपस्थित हुने बालबालिकाको अभिभावक तथा विद्यार्थीसंग छलफल कार्यक्रम,
११. विद्यालयमा कक्षा कोठा र शौचालयमा जान न्यामको व्यवस्था,
१२. बालविकास केन्द्रका विद्यार्थीको सिकाई उपलब्धी सहितको व्यक्तिगत फाइल व्यवस्थापन,
१३. सामुदायीक विद्यालयमा १ देखि ५ कक्षासम्मको बालबालिकाको लागि दिवा खाजा व्यवस्था,
१४. विद्यालय तथा समुदायमा बालअधिकार, बालमैत्री स्थानीय शासन, बालमैत्री आचार संहिता लगायत अन्य सूचनामूलक भित्ते लेखन (चित्र सहित),
१५. विद्यालयमा नियमित अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन,
१६. गरिब तथा जेहेन्दार विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति।

३.३.२ बाल विकासका सूचकहरूको वडागत अवस्थाः

बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन निर्देशिका, २०७८ मा उल्लिखित बाल विकाससँग सम्बन्धित सूचकहरुको वडागत अन्तिम अवस्था यस प्रकार रहेको छः

सूचक नं. २५

३ वर्ष देखि ४ वर्ष उमेर पुगेका सबै बालबबालिका प्रारम्भिक बालविकास कक्षामा भर्ना भै टिकाउदर सतप्रतिशत रहेको हुनेछ (फरक क्षमता भएका बालबालिकाको हकमा विशेष व्यवस्था गर्नुपर्ने)			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १ देखी १९	१०० प्रतिशत	१००%	• यस नगरका ३ वर्ष देखि ४ वर्ष उमेर पुगेका सबै बालबालिका प्रारम्भिक बालविकास कक्षामा भर्ना भै टिकाउदर सतप्रतिशत रहेको । • बहिरा तथा दृष्टिविहीन बालबालिकाको लागि स्रोत कक्षा र बौद्धिक र अटिज्म भएका बालबालिकाको लागि संस्थागत रुपमा अध्ययन/थेरापीको व्यवस्था

सूचक नं. २६

५ देखि १४ वर्ष उमेर समूहका सतप्रतिशत बालबालिकाले आधारभूत (कक्षा १ देखि ८) कक्षासम्म पास गरेका हुनेछन् ।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १ देखी १९	१०० प्रतिशत	१००%	नगरका ५ देखि १४ वर्ष उमेर समूहका सबै बालबालिकाले आधारभूत शिक्षा प्राप्त गरेको।

सूचक नं. २७

प्रत्येक विद्यालयमा खानेपानीको सुविधा सहित छात्रछात्राको लागि अलग अलग शौचालयको व्यवस्था भै यसको प्रयोग भएको हुनेछ ।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**

वडा नं. १ देखी १९ (वडा न १८ वाहेक)	१०० प्रतिशत	१००%	५ देखि १४ वर्ष उमेर समूहका सबै बालबालिकाले आधारभूत शिक्षा प्राप्त गरेको।
वडा नं. १८	९५ प्रतिशत	९९%	यस वडाका ५ देखि १४ वर्ष उमेर समूहका सबै बालबालिकाले आधारभूत शिक्षामा प्रवेश गरेता पनि केहि बालबालिकाले बिचैमा विद्यालय छोडेको पाईएको ।
पालिकाको औसत नतिजा		९९.९४%	

<u>सूचक नं. २८</u>

सबै विद्यालयका पूर्वाधार कक्षाकोठा, फर्निचर, खेलमैदान, खानेपानी धारा बालमैत्री, अपाङ्गतामैत्री र सुरक्षित भएका हुनेछन् ।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १ देखी १९	१०० प्रतिशत	१००%	यस नगरका सबै विद्यालयका पूर्वाधार, कक्षाकोठा, फर्निचर, खेलमैदान, खानेपानी धारा (सुधार पश्चात बालमैत्री, अपाङ्गतामैत्री र सुरक्षित भएको)।

<u>सूचक नं. २९</u>

प्रत्येक विद्यालयमा अतिरिक्त क्रियाकलाप सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन भएको हुनेछ			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १ देखी १९	१०० प्रतिशत	१००%	यस नगरका सबै विद्यालयका विद्यार्थीहरुलाई नियमित अतिरिक्त क्रियाकलापमा सहभागी गराई सोको अभिलेखिकरण गरिएको।

<u>सूचक नं. ३०</u>

सबै विद्यालयहरुले कुहिने र नकुहिने फोहोर अलग अलग बिर्सजन गर्ने व्यवस्था हुनेछन्।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**

वडा नं. १ देखी १९	१०० प्रतिशत	१००%	नगरका सबै विद्यालयले कुहिने र नकुहिने फोहोर लेवल अनुसारको डस्टबिनमा वर्गिकरण गरि उचित विसर्जन गर्ने गरेको।

३.३.३ बाल विकासका सूचकहरूमा नगरको विद्यमान अवस्थाः

बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन निर्देशिका, २०७८ मा उल्लेख गरिएका बाल विकाससँग सम्बन्धित सूचकहरुको नगरस्तरीय अवस्था यस प्रकार रहेको छ ;

क्र.स.	सूचक	आधार वर्षको अवस्था ०८०। ०८१	हालको अवस्था	घोषणा को लागि आवश्यक प्रतिशत	सूचकको व्याख्या
१	३ वर्ष देखि ४ वर्ष उमेर पुगेका सबै बालबबालिका प्रारम्भिक बालविकास कक्षामा भर्ना भई टिकाउदर सतप्रतिशत रहेको हुनेछ) फरक क्षमता भएका बालबालिकाको हकमा विशेष व्यवस्था गर्नुपर्ने (		१००%	१००%	यस नगरका ३ वर्ष देखि ४ वर्ष उमेर पुगेका सबै बालबालिका प्रारम्भिक बालविकास कक्षामा भर्ना भई टिकाउदर सतप्रतिशत रहेको ।
२	५ देखि १४ वर्ष उमेर समूहका सतप्रतिशत बालबालिकाले आधारभूत शिक्षा१ देखि) (कक्षा ८ सम्मपूरा गरेका हुनेछन् ।		१००%	१००%	यस वडाका ५ देखि १४ वर्ष उमेर समूहका सबै बालबालिकाले आधारभूत शिक्षा प्राप्त गरेको।
३	प्रत्येक विद्यालयमा खानेपानीको सुविधा सहित छात्रछात्राको लागि अलग अलग शौचालयको व्यवस्था भई यसको प्रयोग भएको हुनेछ ।		९९.९४%	९५%	सामुदायिक र संस्थागत विद्यालय ११६ सबैमा खानेपानीको सुविधा सहित छात्रछात्राको लागि अलग अलग शौचालय प्याड र ईन्सिनेटर च्याम्बरको व्यवस्था भई यसको प्रयोग भएको।

४	सबै विद्यालयका पूर्वाधार) कक्षाकोठा, फर्निचर, खेलमैदान, खानेपानी धारा बालमैत्री (, अपाङ्गतामैत्री र सुरक्षित भएका हुनेछन् ।		१००%	१००%	यस नगरका ११६ वटै विद्यालयमा पूर्वाधार ,कक्षाकोठा)फर्निचर, खेलमैदान, खानेपानी धारा(सुधार पश्चात बालमैत्री, अपाङ्गतामैत्री र सुरक्षित हुँदै गरेको।
५	प्रत्येक विद्यालयमा अतिरिक्त क्रियाकलाप सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन भएको हुनेछ।		१००%	१००%	यस वडाका ११६ विद्यालयका विद्यार्थीलाई नियमित अतिरिक्त क्रियाकलापमा सहभागी गराई सोको अभिलेखीकरण गरिएको।
६	सबै विद्यालयहरुले कुहिने र नकुहिने फोहोर अलग अलग बिर्सजन गर्ने व्यवस्था हुनेछन्।		१००%	१००%	सवै विद्यालयले कुहिने र नकुहिने फोहोर लेवल अनुसारको डस्टबिनमा वर्गिकरण गरि उचित विसर्जन गर्ने गरेको।

बालसहभागिता

बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयनको महत्वपूर्ण क्षेत्र अर्थपूर्ण बालसहभागिता हो । हेटौंडा उपमहानगरपालिकाको नगर तथा वडा स्तरीय समितिहरुमा बालसंजालको तर्फबाट एक बालक र एक बालिकालाई सहभागिता गराई उनिहरुको आवाज सुनुवायी गरिएको छ । हरेक वर्ष बालबालिकाको भेलाबाट माग हुने योजनाहरुमा बजेट विनियोजन गरिएको छ । बालवालिकासँग सम्बन्धित विभिन्न समितिमा बालसहभागिता गराइएको छ । बालसमूहहरु गठन, पुर्नगठन गर्नुका साथै बालसमूहलाई सक्रिय बनाउनका लागि तालिम प्रदान गरिएको छ र बालसमूहको आफ्नै आयोजनामा बैठक तथा कार्यक्रमहरु संचालन हुने गरेका छन् । जसको परिणामस्वरुप वालबालिकाको नेतृत्व क्षमताको विकासको शुरवात भएको छ र बालबालिकाहरु बालअधिकारको विषयमा सचेत भएका छन्।

बालसहभागिताका उपलब्धिहरु

- बालबालिकाले आफ्ना योजना आँफै छनौट गर्न सक्ने सिपको बिकास हुन थालेको छ
- विभिन्न बालसमूह, बालसमूह संजालको गठन, परिचालन भएको छ ।
- बालभेला द्वारा योजना छनौटको अभ्यास भएको छ ।
- बिभिन्न संरचनाहरुमा अर्थपूर्ण बाल सहभागिताको सुरुवात भएको छ।

- बालबालिका र वयस्कले एउटै मञ्चमा बसेर कार्यसम्पादनको अभ्यास गरिएको छ
- बालबालिकामा जिवन उपयोगि सिप र क्षमताको विकास भएको छ ।
- आफ्नो सवाललाई ढुक्कसंग राख्न सक्ने क्षमताको बिकास भएको छ ।
- सेवाको सुनिश्चितता र गुणस्तरमा सुधार भएको छ ।
- जसको सवाल उसैको नेतृत्व स्थापित भएको छ ।
- बालसमूहको सदस्यले आफ्नै नेतृत्वमा कार्यक्रमहरुको आयोजना तथा संचालन गर्ने गरेका छन्
- निकृष्ट बालश्रम, बालबिबाह को निगरानी, अनुगमन गरिरहेका छन ।
- बालसमूह संजालको प्रतिनिधित्व नगर बालसंजालमा भएको छ ।

बालबालिकाले उठान गरेका सवालहरु :

- सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक सुधारको सम्बन्धमा,
- बालबालिकाको लागि खेलकुद सामाग्री र अतिरिक्त क्रियाकलापको सम्बन्धमा,
- सोसल मिडियाहरुले बालबालिकामा पारेको असर र त्यसलाई न्युनीकरण सम्बन्धमा,
- किशोर अवस्थामा किशोर किशोरीहरुलाई दिनुपर्ने शिक्षाको सम्बन्धमा ।
- बासमूहका सदस्यहरुलाई थप क्षमता विकास तालिम दिनुपर्ने । बालमैत्रीको आचारसंहिताको प्रचार प्रसार अनुगमन गर्नुपर्ने ।
- मध्यपान, धुम्रपान,सुर्ति जन्य वस्तुहरुको बिक्री वितरणमा रोक लगाउने ।
- अभिभावकमा बालमैत्री आचार संहिता बारे सचेतना दिनु पर्ने
- नगर र वडा बालसंजालको वैठकमा थप सहयोग गर्नुपर्ने,
- पिछडिएका बस्तीमा थप सचेतना दिनु पर्ने,
- विद्यालयमा बालबालिकालाई पिटने प्रबृति,
- बालमैत्री सूचक प्राप्तिका र निरन्तरताका लागि घरदैलौ अभियान सहित सचेतना गर्नुपर्ने,
- विद्यालय भर्ना अभियान गर्दा बिद्यार्थीको स्वागत गर्नुपर्ने,
- बालसमूहहरुलाई खेलकुद सामाग्री वितरण गर्नुपर्ने,
- बालउद्यान निर्माण व्यवस्थित गराउनु पर्ने,
- बालश्रमिकको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउनुपर्ने,
- बालविवाह, बालदुर्व्यवहार र बालश्रम विरुद्धको सडक नाटक र अन्य आवश्यक सचेतना कार्यक्रमहरु नियमित संचालन गर्नु पर्ने ।

बालसहभागिताका कारण भएका सकारात्मक कार्यहरु :

- बालबालिकाको आवश्यकता र मागको पहिचान भएको।
- विद्यायल व्यवस्थापन समिति, स्वास्थ्य व्यवस्थापन समितिमा समेत बालबालिकाको कुराहरु सुनुवाई हुन थालेको ।
- बालबालिकाहरुलाई समूदायमा हुन लागेको गतिविधि सम्बन्धमा पुर्व जानकारी प्राप्त भएको र आफ्नो धारणा राख्ने अवसर प्राप्त भएको ।

- सामुदायिक स्थान् तथा भवन, खानेपानीको धारो लगायत अन्य विकास निर्माणको कार्यमा बालमैत्री अवधारणा लागु हुन थालेको ।
- बालबालिकाहरुमा सकारात्मक सोच र व्यवहारिकता वृद्धि भएको ।
- सामुहिक जिम्मेवारी वोध हुनु।

३.४.२ बाल सहभागिता सूचकहरुको वडागत अवस्थाः

सूचक नं. ३१

स्थानीय तहमा समावेशी आधारमा बाल संजाल गठन भई क्रियाशिल (न्युनतम वार्षिक ३ वटा बैठक, ३ वटा कार्यक्रम संचालन) रहेका हुनेछन्।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १	१०० प्रतिशत	१००%	मिति २०८०/१/३० गते गठन भएको वडास्तरीय बालसंजालको बैठक र अतिरिक्त क्रियाकलाप नियमित र नगरमा सूचीकृत।
वडा नं. २	१०० प्रतिशत	१००%	मिति २०८० वैशाख २८ गते गठन भएको वडास्तरीय बालसंजालको बैठक र अतिरिक्त कृयाकलाप नियमित र नगरमा सुचिकृत।
वडा नं. ३	१०० प्रतिशत	१००%	मिति २०८० बैशाख २६ गते गठन भएको वडास्तरीय बालसंजालको बैठक र अतिरिक्त क्रियाकलाप नियमित र नगरमा सुचिकृत।
वडा नं. ४	१०० प्रतिशत	१००%	मिति २०८० जेठ ८ गते गठन भएको वडास्तरीय बालसंजालको बैठक र अतिरिक्त कृयाकलाप नियमित र नगरमा सुचिकृत।
वडा नं. ५	१०० प्रतिशत	१००%	मिति २०८० बैशाख ३० गते गठन भएको वडास्तरीय बालसंजालको बैठक र अतिरिक्त क्रियाकलाप नियमित र नगरमा सुचिकृत।
वडा नं. ६	१०० प्रतिशत	१००%	मिति २०८० वैशाख १७ गते गठन भएको वडास्तरीय बालसंजालको बैठक र अतिरिक्त क्रियाकलाप नियमित र नगरमा सूचीकृत।

वडा नं. ७	१०० प्रतिशत	१००%	मिति २०८० वैशाख २२ गते गठन भएको वडास्तरीय बालसंजालको बैठक र अतिरिक्त कृयाकलाप नियमित र नगरमा सुचिकृत।
वडा नं. ८	१०० प्रतिशत	१००%	मिति २०८० वैशाख ५ गते गठन भएको वडास्तरीय बालसंजालको बैठक र अतिरिक्त कृयाकलाप नियमित र नगरमा सुचिकृत, २०८० को नगर स्थापना दिबसमा उत्कृष्ट बाल संजालको रुपमा पुरस्कृत।
वडा नं. ९	१०० प्रतिशत	१००%	मिति २०८० वैशाख १६ गते गठन भएको वडास्तरीय बालसंजालको बैठक र अतिरिक्त कृयाकलाप नियमित र नगरमा सुचिकृत।
वडा नं. १०	१०० प्रतिशत	१००%	मिति २०८० वैशाख १७ गते गठन भएको वडास्तरीय बालसंजालको बैठक र अतिरिक्त कृयाकलाप नियमित र नगरमा सुचिकृत।
वडा नं. ११	१०० प्रतिशत	१००%	मिति २०८० वैशाख ९ गते गठन भएको वडास्तरीय बालसंजालको बैठक र अतिरिक्त कृयाकलाप नियमित र नगरमा सुचिकृत।
वडा नं. १२	१०० प्रतिशत	१००%	मिति २०८० बैशाख १८ गते गठन भएको वडास्तरीय बालसंजालको बैठक र अतिरिक्त क्रियाकलाप नियमित र नगरमा सुचिकृत।
वडा नं. १३	१०० प्रतिशत	१००%	मिति २०८० वैशाख २२ गते गठन भएको वडास्तरीय बालसंजालको बैठक र अतिरिक्त कृयाकलाप नियमित र नगरमा सुचिकृत।
वडा नं. १४	१०० प्रतिशत	१००%	मिति २०८० वैशाख २५ गते गठन भएको वडास्तरीय बालसंजालको बैठक र अतिरिक्त कृयाकलाप नियमित र नगरमा सुचिकृत।
वडा नं. १५	१०० प्रतिशत	१००%	मिति २०८० जेष्ठ १७ गते गठन भएको वडास्तरीय बालसंजालको बैठक र अतिरिक्त कृयाकलाप नियमित र नगरमा सुचिकृत।
वडा नं. १६	१०० प्रतिशत	१००%	मिति २०८० बैशाख ३१ गते गठन भएको वडास्तरीय बालसंजालको बैठक र अतिरिक्त क्रियाकलाप नियमित र नगरमा सुचिकृत।
वडा नं. १७	१०० प्रतिशत	१००%	मिति २०८० वैशाख १३ गते गठन भएको वडास्तरीय बालसंजालको बैठक र अतिरिक्त कृयाकलाप नियमित र नगरमा सुचिकृत।

वडा नं. १८	१०० प्रतिशत	१००%	मिति २०८० वैशाख ८ गते गठन भएको वडास्तरीय बालसंजालको बैठक र अतिरिक्त कृयाकलाप नियमित र नगरमा सुचिकृत।
वडा नं. १९	१०० प्रतिशत	१००%	मिति २०८० बैशाख २९ गते गठन भएको वडास्तरीय बालसंजालको बैठक र अतिरिक्त कृयाकलाप नियमित र नगरमा सुचिकृत।
उपमहानगर	१०० प्रतिशत	१००%	मिति २०८० जेष्ठ १९ गते गठन भएको नगर बाल समूह संजालको नियमित वैठक र अतिरिक्त कृयाकलाप सञ्चालन

सूचक नं. ३२

स्थानीय तहमा वस्ति वा टोल र विद्यालयहरुमा समावेशी आधारमा बालक्लव गठन भई क्रियाशिल (न्यूनतम वार्षिक ३ वटा वैठक, ३ वटा कार्यक्रम सञ्चालन भईरहेका हुनेछन्।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १	१०० प्रतिशत	१००%	टोलस्तरीय १२ र विद्यालयस्तरीय ६ वटा गरि १८ बाल समूहको बैठक र अतिरिक्त क्रियाकलाप नियमितसबै , बालसमूह वडामा सूचीकृत।
वडा नं. २	१०० प्रतिशत	१००%	टोलस्तरीय १६ र विद्यालयस्तरीय ३ वटा गरि १९ बाल समुहको बैठक र अतिरिक्त कृयाकलाप नियमित, सबै बाल समुह वडामा सुचिकृत।
वडा नं. ३	१०० प्रतिशत	१००%	टोलस्तरीय ७ र विद्यालयस्तरीय ५ वटा गरी १२ बाल समूहको बैठक र अतिरिक्त क्रियाकलाप नियमित सबै , बालसमूह वडामा सूचीकृत।
वडा नं. ४	१०० प्रतिशत	१००%	टोलस्तरीय ११ र विद्यालयस्तरीय ८ वटा गरी १९ बाल समूहको बैठक र अतिरिक्त कृयाकलाप नियमित सबै , बालसमूह वडामा सूचीकृत।
वडा नं. ५	१०० प्रतिशत	१००%	टोलस्तरीय १६ र विद्यालयस्तरीय ८ वटा गरी २४ बाल समूहको बैठक र अतिरिक्त क्रियाकलाप नियमित , बाल सबैसमूह वडामा सूचीकृत।

वडा नं. ६	१०० प्रतिशत	१००%	टोलस्तरीय ११ र विद्यालयस्तरीय ७ वटा गरी १८ बाल समूहको बैठक र अतिरिक्त क्रियाकलाप नियमितसबै , बालसमूह वडामा सूचीकृत।
वडा नं. ७	१०० प्रतिशत	१००%	टोलस्तरीय ८ र विद्यालयस्तरीय २ वटा गरि १० बाल समुहको बैठक र अतिरिक्त कृयाकलाप नियमित, सबै बाल समुह वडामा सुचिकृत।
वडा नं. ८	१०० प्रतिशत	१००%	टोलस्तरीय १७ र विद्यालयस्तरीय ४ वटा गरि २१ बाल समुहको बैठक र अतिरिक्त कृयाकलाप नियमित, सबै बाल समुह वडामा सुचिकृत।
वडा नं. ९	१०० प्रतिशत	१००%	टोलस्तरीय १९ र विद्यालयस्तरीय ६ वटा गरि २५ वटा बाल समुहको बैठक र अतिरिक्त कृयाकलाप नियमित, सबै बाल समुह वडामा सुचिकृत।
वडा नं. १०	१०० प्रतिशत	१००%	टोलस्तरीय ६ र विद्यालयस्तरीय ४ वटा गरि १० बाल समुहको बैठक र अतिरिक्त कृयाकलाप नियमितसबै बाल , समुह वडामा सुचिकृत।
वडा नं. ११	१०० प्रतिशत	१००%	टोलस्तरीय १९ र विद्यालयस्तरीय ६ वटा गरी २५ बाल समूहको बैठक र अतिरिक्त क्रियाकलाप नियमित, सबै बाल समूह वडामा सुचिकृत।
वडा नं. १२	१०० प्रतिशत	१००%	टोलस्तरीय १७ र विद्यालयस्तरीय ५ वटा गरी २२ बाल समूहको बैठक र अतिरिक्त क्रियाकलाप नियमित सबै , बालसमूह वडामा सूचीकृत।
वडा नं. १३	१०० प्रतिशत	१००%	टोलस्तरीय १५ र विद्यालयस्तरीय ५ वटा गरी २० बाल समूहको बैठक र अतिरिक्त कृयाकलाप नियमित, सबै बाल समूहहरु वडामा सुचिकृत।
वडा नं. १४	१०० प्रतिशत	१००%	टोलस्तरीय १७ र विद्यालयस्तरीय ५ वटा गरि २२ बाल समुहको बैठक र अतिरिक्त कृयाकलाप नियमितसबै बाल , समुह वडामा सुचिकृत।
वडा नं. १५	१०० प्रतिशत	१००%	टोलस्तरीय १७ र विद्यालयस्तरीय ७ वटा गरी २४ बाल समूहको बैठक र अतिरिक्त कृयाकलाप नियमित, सबै बाल समूहहरु वडामा सुचिकृत।
वडा नं. १६	१०० प्रतिशत	१००%	टोलस्तरीय १५ र विद्यालयस्तरीय ६ वटा गरी २१ बाल समूहको बैठक र अतिरिक्त क्रियाकलाप नियमित सबै , बालसमूह वडामा सूचीकृत।

वडा नं. १७	१०० प्रतिशत	१००%	टोलस्तरीय १६ र विद्यालयस्तरीय ६ वटा गरि २२ वटा बाल समुहको बैठक र अतिरिक्त कृयाकलाप नियमित, सबै बाल समुह वडामा सुचिकृत।
वडा नं. १८	१०० प्रतिशत	१००%	टोलस्तरीय १२ र विद्यालयस्तरीय ६ वटा गरी १८ बाल समूहको बैठक र अतिरिक्त कृयाकलाप नियमित, सबै बाल समूहहरु वडामा सुचिकृत।
वडा नं. १९	१०० प्रतिशत	१००%	टोलस्तरीय १२ र विद्यालयस्तरीय ७ वटा गरी १९ बाल समूहको बैठक र अतिरिक्त कृयाकलाप नियमित सबै , बालसमूह वडामा सूचीकृत।
उपमहानगर	१०० प्रतिशत	१००%	टोलस्तरीय २६४, विद्यालयस्तरीय १०६, वडास्तरीय संजाल १९ र नगरस्तरीय संजाल १ गरि जम्मा ३९१ बालसमूह संजाल क्रियाशिल रहेका छन्।

सूचक नं. ३३

५ कक्षा भन्दा माथि अध्ययन अध्यापन हुने विद्यालयका व्यवस्थापन समितिमा बालक्लबको प्रतिनिधित्व रहनेछ।

वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १	१०० प्रतिशत	१००%	पाँच कक्षाभन्दा माथी अध्ययन हुने ५ वटा विद्यालयका ब्यवस्थापन समितिमा बालसमूहको आमन्त्रित सहभागिता रहेको।
वडा नं. २	१०० प्रतिशत	१००%	पाँच कक्षाभन्दा माथी अध्ययन हुने ३ वटा विद्यालयका ब्यवस्थापन समितिमा बालसमूहको आमन्त्रित सहभागिता रहेको।
वडा नं. ३	१०० प्रतिशत	१००%	पाँच कक्षाभन्दा माथि अध्ययन हुने ५ वटा विद्यालयका ब्यवस्थापन समितिमा बालसमूहको आमन्त्रित सहभागिता रहेको।
वडा नं. ४	१०० प्रतिशत	१००%	पाँच कक्षाभन्दा माथि अध्ययन हुने ७ वटा विद्यालयका ब्यवस्थापन समितिमा बालसमूहको आमन्त्रित सहभागिता रहेको।
वडा नं. ५	१०० प्रतिशत	१००%	पाँच कक्षाभन्दा माथि अध्ययन हुने ९ वटा विद्यालयका ब्यवस्थापन समितिमा बालसमूहको आमन्त्रित सहभागिता रहेको।

वडा नं. ६	१०० प्रतिशत	१००%	पाँच कक्षाभन्दा माथी अध्ययन हुने ६ वटा विद्यालयका ब्यवस्थापन समितिमा बालसमूहको आमन्त्रित सहभागिता रहेको।
वडा नं. ७	१०० प्रतिशत	१००%	पाँच कक्षाभन्दा माथी अध्ययन हुने २ वटा विद्यालयका ब्यवस्थापन समितिमा बालसमूहको आमन्त्रित सहभागिता रहेको।
वडा नं. ८	१०० प्रतिशत	१००%	पाँच कक्षाभन्दा माथी अध्ययन हुने ३ वटा र ५ सम्म अध्ययन हुने १ गरि ४ वटा विद्यालयका ब्यवस्थापन समितिमा बालसमूहको आमन्त्रित सहभागिता रहेको।
वडा नं. ९	१०० प्रतिशत	१००%	पाँच कक्षाभन्दा माथी अध्ययन हुने ६ वटा विद्यालयका ब्यवस्थापन समितिमा बालसमूहको आमन्त्रित सहभागिता रहेको।
वडा नं. १०	१०० प्रतिशत	१००%	पाँच कक्षाभन्दा माथी अध्ययन हुने ४ वटा विद्यालयका ब्यवस्थापन समितिमा बालसमूहको आमन्त्रित सहभागिता रहेको।
वडा नं. ११	१०० प्रतिशत	१००%	पाँच कक्षाभन्दा माथि अध्ययन हुने ६ वटा विद्यालयका ब्यवस्थापन समितिमा बालसमूहको आमन्त्रित सहभागिता रहेको।
वडा नं. १२	१०० प्रतिशत	१००%	पाँच कक्षाभन्दा माथि अध्ययन हुने ४ वटा विद्यालयका ब्यवस्थापन समितिमा बालसमूहको आमन्त्रित सहभागिता रहेको।
वडा नं. १३	१०० प्रतिशत	१००%	वडाका ५ वटा विद्यालयका व्यवस्थापन समितिमा बालसमूहको आमन्त्रित सहभागिता रहेको।
वडा नं. १४	१०० प्रतिशत	१००%	पाँच कक्षाभन्दा माथी अध्ययन हुने ५ वटा विद्यालयका ब्यवस्थापन समितिमा बालसमूहको आमन्त्रित सहभागिता रहेको।
वडा नं. १५	१०० प्रतिशत	१००%	वडाका ७ वटा विद्यालयका व्यवस्थापन समितिमा बालसमूहको आमन्त्रित सहभागिता रहेको।
वडा नं. १६	१०० प्रतिशत	१००%	पाँच कक्षाभन्दा माथि अध्ययन हुने ४ वटा विद्यालयका ब्यवस्थापन समितिमा बालसमूहको आमन्त्रित सहभागिता रहेको।
वडा नं. १७	१०० प्रतिशत	१००%	पाँच कक्षा भन्दा माथी अध्ययन हुने ६ वटा विद्यालयका ब्यवस्थापन समितिमा बालसमूहको आमन्त्रित सहभागिता रहेको।

वडा नं. १८	१०० प्रतिशत	१००%	पाँच कक्षाभन्दा माथि अध्ययन हुने ६ वटा विद्यालयका व्यवस्थापन समितिमा बालसमूहको आमन्त्रित सहभागिता रहेको।
वडा नं. १९	१०० प्रतिशत	१००%	पाँच कक्षाभन्दा माथि अध्ययन हुने ५ वटा विद्यालयका ब्यवस्थापन समितिमा बालसमूहको आमन्त्रित सहभागिता रहेको।
उपमहानगर	१०० प्रतिशत	१००%	पाँच कक्षाभन्दा माथि अध्ययन हुने ९८ वटा विद्यालयका ब्यवस्थापन समितिमा बालसमूहको आमन्त्रित सहभागिता रहेको।

सूचक नं. ३४

स्वास्थ्य व्यवस्थापन समितिमा बालसमूह संजालको प्रतिनिधित्व रहनेछ।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १ देखी १९	१०० प्रतिशत	१००%	सवै वडाका स्वास्थ्य व्यवस्थापन समितिमा वडा बाल संजालका १ बालक १ बालिकाको आमन्त्रित प्रतिनिधित्व रहेको।
उपमहानगर	१०० प्रतिशत	१००%	नगरस्तरीय स्वास्थ्य व्यवस्थापन समितिमा नगर तथा वडाका बाल संजालका २० बालक २० बालिकाको आमन्त्रित प्रतिनिधित्व रहेको।

सूचक नं. ३५

स्थानीय तहमा रहेका बालबालिका सम्बन्धी सरोकारका संरचना /समितिहरुमा १२ देखि १८ वर्षका बालबालिकाको संस्थागत सहभागिता सुनिश्चित गरिएको हुनेछ ।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १ देखी १९	१०० प्रतिशत	१००%	नगर तथा वडामा रहेको विभिन्न सरोकारवाला समिति (बालमैत्री स्थानीय शासन वडा समिति, वडा बाल अधिकार समिति, विपद् व्यवस्थापन समिति लगयात अन्य)हरु प्रत्येकमा १ बालक र १ बालिकाको अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चित गरिएको।

उपमहानगर	१०० प्रतिशत	१००%	बालमैत्री स्थानीय शासन नगर समिति, नगर बाल अधिकार समिति, नगरस्तरीय बालमैत्री कार्यान्वयन सहजिकरण समिति, नगरस्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति लगायतका समितिहरुमा नगर बाल संजालका १ बालक १ बालिकाको आमन्त्रित प्रतिनिधित्व सुनिश्चचित गरिएको।

सूचक नं. ३६

बालभेलाबाट माग भई आएका योजनाहरु स्थानीय तहको योजनामा समावेश भएका हुनेछन्।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १ देखी १९	१०० प्रतिशत	१००%	वार्षिक रुपमा आयोजित बालभेलाबाट प्राथमिकिकरण गरि माग भै आएका योजना वडाको वार्षिक बजेटमा समावेश गरिएको , पञ्चवर्षिय लगानी योजना नगर कार्यपालिकाबाट स्विकृत भएको।
उपमहानगर	१०० प्रतिशत	१००%	मिति २०८१/०२/१५ गते आयोजित नगरस्तरीय बालभेलाबाट प्राथमिकिकरण गरि माग भई आएका योजना नगरको वार्षिक बजेटमा समावेश गरिएको

३.४.३ बाल सहभागिताका सूचकहरूको विद्यमान अवस्था

बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन निर्देशिका, २०७८ मा उल्लेख गरीएका बाल सहभागितासँग सम्बन्धित सूचकहरुको नगरस्तरीय अवस्था यस प्रकार रहेको छ ;

क्र.स.	सूचक	आधार वर्षको अवस्था २०८०/८१	हालको अवस्था	घोषणाको लागि आवश्यक प्रतिशत	सूचकको व्याख्या
१	स्थानीय तहमा समावेशी आधारमा बाल संजाल गठन भई क्रियाशिल)न्यूनतम वार्षिक ३ वटा बैठक, ३ वटा कार्यक्रम संचालन रहेका (हुनेछन् ।		१००%	९५%	मिति २०८० जेष्ठ १९ गते गठन भएको नगरस्तरीय बालसंजालको बैठक र अतिरिक्त क्रियाकलाप नियमित र नगरमा सुचिकृत।

२	स्थानीय तहमा वस्ती वा टोल र विद्यालयहरुमा समावेशी आधारमा बाल क्लब गठन भै क्रियाशील) न्यूनतम वार्षिक ३ वटा बैठक, ३ वटा कार्यक्रम सञ्चालनरहेका (हुनेछन्		१००%	९५%	२६५टोलस्तरीय र१०६ विद्यालयस्तरीय गरी ३७१ बाल समूहको बैठक र अतिरिक्त क्रियाकलाप नियमित बाल सबै , समूह वडामा सूचीकृत।
३	५ कक्षा भन्दा माथि अध्ययन अध्यापन हुने विद्यालयका व्यवस्थापन समितिमा बालक्लबको प्रतिनिधित्व रहनेछ		१००%	१००%	पाँच कक्षाभन्दा माथि अध्ययन हुने 98वटा विद्यालयका व्यवस्थापन समितिमा बालसमूहको आमन्त्रित सहभागिता रहेको।
४	स्वास्थ्य व्यवस्थापन समितिमा बाल क्लब/संजालको प्रतिनिधित्व रहनेछ।		१००%	१००%	स्वास्थ्य व्यवस्थापन समितिमा वडा बाल संजालका २० बालक २० बालिकाको आमन्त्रित प्रतिनिधित्व रहेको।
५	स्थानीय तहमा रहेका बालबालिका सम्बन्धी सरोकारका संरचना / समितिहरुमा १२ देखि १८ वर्षका बालबालिकाको संस्थागत सहभागिता सुनिश्चित गरिएको हुनेछ ।		१००%	९०%	वडामा रहेको विभिन्न सरोकारवाला समितिमा २० बालक र २० बालिकाको अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चित गरिएको।
६	बालभेलाबाट माग भई आएका योजनाहरु स्थानीय तहको योजनामा समाबेश भएका हुनेछन्।		१००%	१००%	मिति २०८१/02/१५ गते आयोजित नगर बालभेलाबाट प्राथमिकिकरण गरि माग भई आएका योजना नगरको वार्षिक बजेटमा समावेश गरिएको , पञ्चवर्षिय लगानी योजना नगर कार्यपालिकाबाट स्विकृत भएको।

नगरस्तरीय बाल समूह संजाल

क्र.स.	नाम	पद	प्रतिनिधित्व गरेको बाल समूह
१	स्मृति अधिकारी	अध्यक्ष	
२	हामिद अलि	उपाध्यक्ष	
३	सिमा शिलवाल	सचिव	
४	करुणा श्रेष्ठ	सहसचिव	
५	आदित्य पराजुली	कोषाध्यक्ष	
६	सस्मित ढकाल	सदस्य	
७	भावना घिमिरे	सदस्य	
८	विविका गौतम	सदस्य	
९	उज्जवल कोईराला	सदस्य	

१०	रोशन लामिछाने	सदस्य	
११	रिया विष्ट	सदस्य	
१२	अभिषेक हुमागाई	सदस्य	
१३	राधा विश्वकर्मा	सदस्य	
१४	सम्पुर्ण नेपाली	सदस्य	
१५	एलिजा बस्नेत	सदस्य	
१६	प्रिति लोप्चन	सदस्य	
१७	आकृति वि.क.	सदस्य	
	बालक -७, बालिका-१०		

वडास्तरीय बाल संजाल

क्र.स	वडास्तरीय बाल समूह संजाल	बालक	बालिका	जम्मा	अध्यक्षको नाम
१	वडास्तरीय बाल समूह संजाल, वडा नं. १	११	१४	२५	आयुष्मा अर्जेल
२	वडास्तरीय बाल समूह संजाल, वडा नं. २	१२	१३	२५	कृषाङ्गी अर्याल
३	वडास्तरीय बाल समूह संजाल, वडा नं. ३	११	१४	२५	विनिशा चिमोरीया
४	वडास्तरीय बाल समूह संजाल, वडा नं. ४	१०	१५	२५	दर्शना सापकोटा
५	वडास्तरीय बाल समूह संजाल, वडा नं. ५	७	१५	२२	सताब्दी खरेल
६	वडास्तरीय बाल समूह संजाल, वडा नं. ६	१२	१३	२५	रोजी सुबेदी
७	वडास्तरीय बाल समूह संजाल, वडा नं. ७	१०	१५	२५	प्रिन्सप गौतम
८	वडास्तरीय बाल समूह संजाल, वडा नं. ८	१३	१२	२५	प्रकृति भण्डारी
९	वडास्तरीय बाल समूह संजाल, वडा नं. ९	१२	१३	२५	अभिप्सा पौडेल
१०	वडास्तरीय बाल समूह संजाल, वडा नं. १०	१२	१३	२५	संस्कार ज्ञवाली
११	वडास्तरीय बाल समूह संजाल, वडा नं. ११	८	१७	२५	आँचल सुवेदी,
१२	वडास्तरीय बाल समूह संजाल, वडा नं. १२	११	१४	२५	अंकित मिजार
१३	वडास्तरीय बाल समूह संजाल, वडा नं. १३	८	१७	२५	सुजल रिसाल
१४	वडास्तरीय बाल समूह संजाल, वडा नं. १४	५	२०	२५	सस्मित ढकाल
१५	वडास्तरीय बाल समूह संजाल, वडा नं. १५	११	१४	२५	आकृति विश्वकर्मा
१६	वडास्तरीय बाल समूह संजाल, वडा नं. १६	१४	११	२५	उज्जवल कोईराला
१७	वडास्तरीय बाल समूह संजाल, वडा नं. १७	११	१४	२५	संयोग श्रेष्ठ
१८	वडास्तरीय बाल समूह संजाल, वडा नं. १८	७	१८	२५	राधा विश्वकर्मा
१९	वडास्तरीय बाल समूह संजाल, वडा नं. १९	९	१६	२५	भावना घिमिरे
	जम्मा	१९४	२७८	४७२	

वडास्तरीय बाल समूह

क्र.स	जम्मा बाल समूह	वडा	बालक	बालिका	जम्मा	विद्यालयस्तरीय/ टोल स्तरीय
१	१८ बाल समूह	१	१५८	१९६	३६४	विद्यालय-६, टोल-१२
२	१९ बाल समूह	२	२३१	२०२	४३६	विद्यालय-३, टोल-१६
३	१२ बाल समूह	३	१२७	१७३	३००	विद्यालय-५, टोल-७
४	१९ बाल समूह	४	२०४	२०५	४३४	विद्यालय-८, टोल-११
५	२४ बाल समूह	५	२४८	२७३	५३०	विद्यालय-८, टोल-१६
६	१८ बाल समूह	६	२१७	२०२	४२१	विद्यालय-७, टोल-११
७	१० बाल समूह	७	११८	१३२	२५०	विद्यालय-२, टोल-८
८	२१ बाल समूह	८	२६९	२५६	५२५	विद्यालय-४, टोल-१७
९	२५ बाल समूह	९	२९७	३२४	६२१	विद्यालय-६, टोल-१९
१०	११ बाल समूह	१०	१३४	१४१	२७५	विद्यालय-४, टोल-७
११	२६ बाल समूह	११	३१७	३२७	६४४	विद्यालय-६, टोल-२०
१२	२२ बाल समूह	१२	२२०	३०५	५२५	विद्यालय-५, टोल-१७
१३	२० बाल समूह	१३	२२०	२७५	४९७	विद्यालय-५, टोल-१५
१४	२२ बाल समूह	१४	२२८	३१०	५३८	विद्यालय-५, टोल-१७
१५	२४ बाल समूह	१५	२५४	३४६	६००	विद्यालय-७, टोल-१७
१६	२१ बाल समूह	१६	२३६	२५९	५२०	विद्यालय-६, टोल-१५
१७	२२ बाल समूह	१७	२६८	२८७	५५०	विद्यालय-६, टोल-१६
१८	१८ बाल समूह	१८	२०३	२३७	४४०	विद्यालय-६, टोल-१२
१९	१९ बाल समूह	१९	-	-	-	विद्यालय-७, टोल-१२
जम्मा			३,९४९	४,४५०	८,३९९	विद्यालयस्तरीय =१०६ टोलस्तरीय =२६५ जम्मा बाल समूह = ३७१ नगरस्तरीय बाल संजाल =१ वडास्तरीय बाल संजाल =१९ जम्मा =३९१

स्थानीय तहको विविध संरचनामा बाल सहभागिता

बालमैत्री स्थानीय शासन अवलम्बन गरे देखि नै हेटौडा उपमहानगरपालिकाले बालबालिकाको नेतृत्व विकास र बाल सहभागितालाई विशेष प्राथमिकतामा राखेको छ ।

स्थानीय तहको शासकीय संरचनामा बालबालिकाको सहभागीताको स्थिति

क्र.स.	सहभागिता भएको निकाय	बालक	बालिका	जम्मा
१	बालमैत्री स्थानीय शासन नगर समिति	१	१	२
२	बालमैत्री स्थानीय शासन वडा समितिहरुमा	१९	१९	३८

३	नगर बाल अधिकार समिति	१	१	२
४	वडा बाल अधिकार समिति	१२	१२	२४
५	विद्यालय व्यवस्थान समिति	१०६	१०६	२१२
६	स्वास्थ्य व्यवस्थापन समिति	२२	२२	४४
७	नगरस्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति	१	१	२
८	वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति	१९	१९	३८
९	सबै वडाका बाल समूह	३९४९	४४५०	८३९९
१०	नगरस्तरीय बाल संजाल र वडास्तरीय बाल संजाल	२०१	२८८	४८९
	जम्मा प्रत्यक्ष सहभागिता	४३३१	४९१९	९२५०

संस्थागत विकास

हेटौंडा उपमहानगरपालिकामा मिति २०७९।०५।०५ गते देखि बालमैत्री स्थानीय शासन पद्धति अवलम्वन गर्ने तथा सूचक प्राप्ति सहित बालमैत्री वातावरण निर्माणका लागि निरन्तर कार्य गर्दै आएको छ। उपमहानगरपालिकाले विगतका दिन देखि नै बालमैत्री स्थानीय शासनको संस्थागत विकासका लागि वडा तथा नगरमा बालमैत्री सम्पर्क शाखा स्थापना गरी बालमैत्री गतिविधि संचालनका लागि प्रत्येक वडामा बालमैत्री सहजकर्ता परिचालन गरेको छ । बालबालिकाको आवधिक लगानी योजना बमोजिम बालमैत्री स्थानीय शासनका गतिविधिहरु संचालन भइरहेका छन् । संस्थागत विकासको लागि बालसमूह गठन, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, स्वास्थ्य व्यवस्थापन समितिमा बालसहभागिता सुनिश्चित, बालमैत्री स्थानीय शासन वडा समिति गठन गरी उक्त समितिहरुको क्षमता विकासका लागि सचेतनामुलक कार्यहरु गर्दै आइरहेको छ । विषयगत सरोकारवालाहरुको समन्वयमा नियमित अनुगमन र समीक्षा हुनेगरेको छ । बालमैत्री आचारसंहिता बनि कार्यान्वयनमा आएको छ । बालबालिकाको लागि आवधिक लगानी योजना तयार भइ कार्यान्वयनमा आएको छ भने बालभेलाबाट आउने गरेका मागलाई समावेश गरी बालबालिकाको वार्षिक कार्ययोजना बनी कार्यान्वयन हुने गरेको छ । बालमैत्री स्थानीय शासन नगर समिति, वडा समिति, नपा र वडा स्तरीय बालसमूह संजाल लगायतको नियमित वैठक बस्ने गरको छ । बालसंरक्षण कार्ययोजना तयार गरेको छ भने बालमैत्री वडा घोषणा र निरन्तर रुपमा संस्थागत विकासको लागि हेटौंडा उपमहानगरपालिकाले बालमैत्री स्थानीय शासन घोषणा पश्चात दिगोपनाका लागि पञ्च बर्षीय रणनीतिक योजना समेत तयार गरेको छ ।

संस्थागत विकासकै सन्दर्भमा बालमैत्री स्थानीय तह घोषणा, बालअधिकार र बालसहभागिताको सुनिश्चितता र बालमैत्री घोषणा पश्चातको दिगोपनाका लागि बालबालिका सम्बन्धी नीतिगत निर्णयहरु भएका छन् :

- बालविवाह, निकृष्ट बालश्रम र बाल शोषण हुन दिईने छैन ।
- बालमैत्री आचारसंहिता, बालबालिकाको लागि आवधिक लगानी योजना, बालबालिकाको स्थिति प्रतिवेदन अद्यावधिक गर्दै बालमैत्री स्थानीय शासन घोषणा पश्चातको रणनीतिक योजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
- उपमहानगरस्तरीय प्रतिवद्धता अनुरुप सम्पूर्ण सूचकहरु पूरा गरी बालमैत्री स्थानीय शासन प्रवर्द्धन गर्दै २०७८ फागुन महिना भित्र बालमैत्री स्थानीय शासनयुक्त हेटौंडा उपमहानगरपालिका घोषणा गरिनेछ।

- ❖ लैङ्गिक तथा बालअधिकारको विकेन्द्रित मूलप्रवाहीकरणका समस्त प्रक्रियामा स्थानीय तहको नेतृत्व रहने गरी सहजीकरण गरिनेछ ।
- ❖ सामाजिक परिचालनको माध्यमबाट सामाजिक सचेतना बढाउँदै नागरिकहरुलाई विकासमा आवद्ध गराइनेछ ।
- ❖ आयआर्जन विकास, बालमैत्री, सरसफाई र वातावरणमैत्री टोल बनाउने कार्यमा स्वतःस्फूर्त सहभागी गराइनेछ ।
- ❖ विद्यालयहरुमा बालबालिकाको सहभागिता र विकास सम्बन्धी अधिकारको सुनिश्चितता गर्दै बालबालिका प्रति हुने हिंसा र दुर्व्यवहारलाई निरुत्साहित एवं निषेध गर्न विभिन्न प्रवर्द्धधनात्मक कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- ❖ विद्यालय नियमितता कायम गर्न नगरपालिका क्षेत्रिभित्रका बालविकास केन्द्रमा अध्ययन गर्ने बालबालिकाका लागि बालविकास केन्द्रहरुलाई बालबालिकाको संख्याको आधारमा बालबालिका पोषण तथा खाजा निरन्तर उपलब्ध गराइनेछ ।
- ❖ सभ्य, स्वावलम्बी, सुसंस्कृत, क्षमतावान, योग्य र दक्ष नागरिक उत्पादनका लागि किशोर किशोरी शिक्षा लागू गरिनेछ ।
- ❖ स्वास्थ्य सेवा अन्तर्गत उपचारको क्रममा नगरपालिका भित्रका अशक्त, अपाङ्ग, विरामी, वेवारिसे, असहाय, गर्भवती महिला तथा बालबालिकाहरुलाई प्रोत्साहनमा प्राथमिकता दिइने छ।
- ❖ उपमहानगरपालिकामा पूर्णखोप सुनिश्चित नगर घोषणा भईसकेको छ। पूर्णखोप सुनिश्चित र दिगोपनाका लागि आवश्यक प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्दै लगिनेछ।

संस्थागत विकासका सूचक सम्बन्धमा उपमहानगरपालिकाले सञ्चालन गरेका महत्त्वपूर्ण कार्यहरू:

१. उपमहानगरपालिकामा स्थानीय नगर समिति र बाल अधिकार समिति गठन भएको साथै प्रत्येक वडामा बालमैत्री स्थानीय शासन वडा समिति र वडा बालअधिकार समिति, नगर बाल सञ्जाल र वडास्तरीय बाल समूह गठन भई क्रियाशील रहेका,

२. प्रत्येक वडामा बालमैत्री शाखा स्थापना भई एक जनप्रतिनिधीलाई बालमैत्री सम्पर्क व्यक्तिको जिम्मेवारी दिईएको र बालमैत्री वडा सहजकर्ता परिचालन,

३. बालमैत्री आचारसंहिता र नीति नियम तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा रहेको,

४. बाल वस्तुगत विवरण र सेवा प्रदायकको तथ्याङ्क विश्लेषणको आधारमा बालबालिकाको लागि पञ्चवर्षिय लगानी योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वन भईरहेको,

५. वडागत रुपमा बालभेलाबाट माग भई आएका योजनाको आधारमा स्थानीय तहको विकास योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा रहेको।

६. बालबालिका सम्बन्धी स्थिति प्रतिवेदन तयारी,

७. प्रारम्भिक बाल शिक्षा केन्द्र एवं शिशु विकास केन्द्र व्यवस्थापन कार्यविधि तथा विद्यालय बस सञ्चालन निर्देशिका प्रकाशन, वितरण एवं कार्यान्वयन भएको,

८. बालमैत्री, वातावरण मैत्री र विपत ब्यवस्थापन सम्बन्धी अतिरिक्त कक्षा सत्र सञ्चालन भईरहेको,

९. स्थानीय प्रहरी कार्यालयमा बालमैत्री सम्पर्क शाखा स्थापना गरी सञ्चालनमा रहेको र बालमैत्री सम्पर्क व्यक्ति तोकिएको,

१०. सबै वडामा रहेको स्वास्थ्य संस्थामा स्तनपान कक्षको ब्यवस्थापन भएको,

११. बाल संरक्षण प्रणाली अन्तर्गत नगरस्तरीय बालकोषको व्यवस्थापन गरिएको,
१२. विपन्न छात्र छात्रालाई छात्रवृत्ति सहयोग,
१३. अभिभावक विहिन बालबालिकालाई मासिक २,०००।— (दुई हजार) आर्थिक सहयोगको व्यवस्था,
१४. विद्यालय तथा सार्वजनिक भवनमा बालमैत्री, अपाङ्गमैत्री संरचना,
१५. विपद् व्यवस्थापन समिति मार्फत विपद्को समयमा बालबालिका केन्द्रित बजेट विनियोजन र संस्थागत व्यवस्थापन।

३.५.२ संस्थागत विकास सूचकहरुको वडागत अवस्थाः

सूचक नं. ३७

वडा/गाउँ/नगरपालिकामा बालमैत्री स्थानीय शासनका समितिहरु गठन भई क्रियाशिल रहेका हुनेछन्।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १ देखी १९	१०० प्रतिशत	१००%	सबै वडामा बालमैत्री स्थानीय शासन वडा समिति र वडा बाल अधिकार समिति गठन र सक्रिय रहेको।

सूचक नं. ३८

स्थानीय तहहरुले आफ्नो लागि बालमैत्री आचार संहिता र नीति नियम तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याएका हुनेछन्।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १ देखी १९	१०० प्रतिशत	१००%	निम्न नीतिकार्यविधि र निर्देशिका , :कार्यान्वयनमा ल्याईएको • हेटौंडा उपमहानगरपालिकाको बालअधिकार संरक्षण नीति २०७९ (बालमैत्री आचारसंहिता समावेश गरिएको) • हेटौंडा उपमहानगरपालिका बालबालिका सम्वन्धी ऐन२०७७, • बाल समूह संजाल गठन तथा सहजिकरण निर्देशिका,२०७६, • बालकोष स्थापना र सञ्चालन कार्यविधि , २०७९

			• बालमैत्री स्थानिय शासन सहजकर्ता नियुक्ति सम्वन्धी कार्यविधि२०७७ , • प्रारम्भिक बालशिक्षा केन्द्र एवं शिशु विकास केन्द्र व्यवस्थापन कार्यविधि २०८० , • विद्यालय बस सञ्चालन निर्देशिका२०८० ,

सूचक नं. ३९

गाउँपालिका/नगरपालिकामा कम्तिमा एक बाल उद्यान सहितको बालमैत्री सिकाई स्रोत केन्द्र संचालनमा रहेको हुनेछ।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १ देखी १९	८० प्रतिशत	१००%	• नगरस्तरीय बाल उद्यानमा सिकाई स्रोत हेटौडा -५ पुष्पलाल पार्कमा बालमैत्री स्थापना भई सञ्चालनमा ल्याईएको।

सूचक नं. ४०

बालबालिकाको वस्तुगत विवरण (प्रोफाईल)को आधारमा स्थानीय तहको विकास योजना र बालबालिकाको लागि लगानी योजना तर्जुमा भै कार्यान्वयन भएको हुनेछ।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १ देखी १९	१०० प्रतिशत	१००%	सवै वडा र नगरको समेत बाल बस्तुगत विवरण तयार भए पश्चात सवै वडाको पञ्चबर्षीय लगानी योजना तयार गरी नगरकार्यपालिका बाट स्वीकृत भएको ।

सूचक नं. ४१

स्थानीय तहको योजना तर्जुमा पूर्व वार्षिक रुपमा वडा र गाउँ /नगरपालिका तहमा बालभेला आयोजना गरी बालभेलाले प्राथमिकता तोकेको विषयलाई स्थानीय तहको योजना तर्जुमा प्रक्रियामा समावेश गरिएको हुनेछन्।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**

	आवश्यक प्रतिशत		
वडा नं. १ देखी १९	१०० प्रतिशत	१००%	वार्षिक योजना तर्जुमा पूर्व वडा र नगरस्तरीय बालभेलाबाट प्राथमिकीरकण गर्ी माग भई आएका योजना वडा र नगरको वार्षिक बजेटमा समाबेश गरि कार्यान्वयन भएको।

सूचक नं. ४२

स्थानीय तहमा बालबालिका सम्बन्धी स्थितिपत्र तयारी तथा प्रकाशन र अद्यावधिक भएको हुनेछ ।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १ देखी १९	१०० प्रतिशत	१००%	सबै वडाको अन्तिम स्थिति पत्र,२०८१ जारी भएको र नगरको हुदै गरेको।

सूचक नं. ४३

प्रारम्भिक बालविकास केन्द्रहरुले स्थानिय तहले तोकेको न्युनतम मापदण्ड पूरा गरेका हुनेछन् ।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १ देखी १९	१०० प्रतिशत	१००%	यस नगरका सबै बाल विकास केन्द्र प्रारम्भिक बालशिक्षा केन्द्र एवं शिशु विकास केन्द्र व्यवस्थापन कार्यविधि२०८० , को मापदण्ड अनुसार सञ्चालन भइरहेको।

सूचक नं. ४४

विद्यालयले कक्षा ६ देखि १० सम्मका विद्यार्थीहरुको लागि बालमैत्री, वातावरणमैत्री र विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी अतिरीक्त कक्षा संचालन गरेका हुनेछन् ।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १ देखी १९	१०० प्रतिशत	१००%	नगरका सबै विद्यालयले अतिरिक्त क्रियाकलाप अन्तर्गत बालमैत्री वातावरणमैत्री र विपद् व्यवस्थापन सम्वन्धी , प्रयोगात्मक कक्षा सञ्चालन गरेको।

सूचक न ४५

आधारभूत शिक्षा पश्चात विद्यालयका शिक्षाबाट वञ्चित भएका बालबालिकाहरुले जीवन उपयोगी शिक्षा (व्यावसायिक तथा सीपमूलक तालिम) प्राप्त गरेका हुनेछन् ।

वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं १ र ५ को	८०%	९०	यस वडामा आधारभूत विद्यालय शिक्षावाट वंन्चित भएका बालबालिकाहरु अत्यन्त न्यून रहेको र बालसमूहमा आवद्ध बालबालिकालाई नियमित रुपमा व्यवहारिक ज्ञान, बोली व्यवहार, पारिवारिक संस्कार बारे जीवन उपयोगी शिक्षा दिने गरिएको ।
२,३,४,६,७,८,९,१०,११,१३,१४,१५,१७,१८	८०%	१००	
१२	८०%	८५	
१६	८०%	९५	
१९	८०%	८०	
उपमहानगर	८०%	९६.८४	यस नगरमा आधारभूत विद्यालय शिक्षावाट वन्चित भएका बालबालिकाहरु अत्यन्त न्यून रहेको र बालसमूहमा आवद्ध बालबालिकालाई नियमित रुपमा व्यवहारिक ज्ञान, बोली व्यवहार, पारिवारिक संस्कार बारे जीवन उपयोगी शिक्षा दिने गरिएको।

सूचक नं. ४६

स्थानीय तहमा रहेका प्रहरी चौकीहरुमा बालमैत्री कक्ष वा बालमैत्री सम्पर्क एकाई (कार्यालय) रहेका हुनेछन्।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १ देखी १९	१०० प्रतिशत	१००%	नगरका सवै स्थानीय ईलाका प्रहरी कार्यालयमा बालमैत्री सम्पर्क शाखा स्थापना गरि बालमैत्री सम्पर्क व्यक्ति समेत तोकिएको।

सूचक नं. ४७

विद्यार्थी सवार हुने शैक्षिक संस्थाका सवारी साधनहरु स्थानीय तहले तोकेको न्युनतम मापदण्ड अनुसार बालमैत्री र अपाङ्गमैत्री हुनेछन् ।

वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १ देखी १९	१०० प्रतिशत	१००%	नगरमा रहेका र बिद्यालय बस भएका विद्यालयले सञ्चालन गरिरहेको स्कुल बस विद्यालय बस सञ्चालन निर्देशिका, २०८० को मापदण्ड अनुरुप सञ्चालन हुदै गरेको।

सूचक नं. ४८

स्थानीय तहको प्रशासकीय कार्यालयमा स्तनपान कक्षको व्यवस्था भएको हुनेछ ।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १ देखी १९	१०० प्रतिशत	१००%	नगर कार्यपालिकाको भवनमा र वडामा रहेको वडा कार्यालय वा स्वास्थ्य संस्थामा स्तनपान कक्षको व्यवस्था रहेको

सूचक नं. ४९

बसपार्क, सिनेमा हल, हाट बजार, खेल मैदान जस्ता सार्वजनिक स्थलहरुमा बालमैत्री शौचालय र खानेपानी धाराको व्यवस्था भएको हुनेछ।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १ देखी १९	१०० प्रतिशत	१००	यस नगरमा रहेको सार्बजनिक स्थानमा खानेपानी धारा र शौचालय बालमैत्री रहेको छ।

सूचक न ५०

स्थानीय तहको विपद् व्यवस्थापन योजनामा विपद्को समयमा बालबालिकाको आवश्यकता सम्बोधन गर्ने प्रावधान समावेश भएको हुनेछ।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १ देखी १९	१०० प्रतिशत	१००%	आमन्त्रित बाल सहभागिता सहित विपद् व्यवस्थापन समिति गठन भई बैठक बसेको।

सूचक नं. ५१

विपद्को समयमा बालबालिका तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको विशेष सहयोगको लागि संस्थागत व्यवस्था भएको हुनेछ ।			
वडा नं.	**घोषणाका लागि आवश्यक प्रतिशत**	**हालको अवस्था**	**सूचकको व्याख्या**
वडा नं. १ देखी १९	१०० प्रतिशत	१००%	विपद् व्यवस्थापन कोषको व्यवस्था गरि विपद् व्यवस्थापन सामाग्री जगेडा राख्ने व्यवस्था हुदैं गरेको।

३.५.३ संस्थागत विकासका सूचकको विद्यमान अवस्थाः

बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन निर्देशिका, २०७८ मा उल्लेख गरिएका संस्थागत सूचकसँग सम्बन्धित सूचकहरुको नगरस्तरीय अवस्था यस प्रकार रहेको छ ;

क्र स	सूचक	आधार वर्षको अवस्था ०८०।०८१	हालको अवस्था	घोषणाको लागि आवश्यक प्रतिशत	सूचकको व्याख्या
१	वडा, नगरपालिका तहमा बालमैत्री स्थानीय शासन समितिहरु गठन भई क्रियाशिल रहेका हुनेछन् ।		१००%	१००%	समितिहरुको नियमित बैठक गरी क्रियाशिल रहेको।
२	स्थानीय तहहरुले आफ्नो लागि बालमैत्री आचार संहिता र नीति नियम तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याएका हुनेछन्।		१००%	१००%	निम्न नीतिकार्यविधि र , निर्देशिका कार्यान्वयनमा :ल्याईएको • हेटौंडा उपमहानगरपालिकाको बालअधिकार संरक्षण नीति , २०७९

					बालमैत्री आचारसंहिता समावेश) (गरिएको • हेटौंडा उपमहानगरपालिका बालबालिका सम्वन्धी ऐन , २०७७ • बाल समूह संजाल गठन तथा सहजिकरण निर्देशिका२०७६, • बालकोष स्थापना र सञ्चालन कार्यविधि२०७९ , • बालमैत्री स्थानीय शासन सहजकर्ता नियुक्ति सम्वन्धी कार्यविधि२०७७ , • प्रारम्भिक बालशिक्षा केन्द्र एवं शिशु विकास केन्द्र व्यवस्थापन कार्यविधि२०८० , विद्यालय बस सञ्चालन निर्देशिका , २०८०
३	गाउँपालिका/नगरपालिकामा कम्तिमा एक बाल उद्यान सहितको बालमैत्री सिकाई स्रोत केन्द्र सञ्चालनमा रहेको हुनेछ।		१००%	८०%	• नगरमा रहेको बाल उद्यान पुष्पलाल पार्क व्यवस्थित रुपमा सिकाई स्रोत केन्द्र सहित संचालनमा रहेको । • नगरस्तरीय बाल उद्यानमा सिकाई स्रोत केन्द्र स्थापना भई सञ्चालनमा ल्याईएको।
४	बालबालिकाको वस्तुगत विवरण (प्रोफाईल)को आधारमा स्थानीय तहको विकास योजना र बालबालिकाको लागि लगानी योजना तर्जुमा भई कार्यान्वयन भएको हुनेछ।		१००%	१००%	बाल वस्तुगत विवरण तयार भए पश्चात पञ्चवर्षिय लगानी योजना निर्माण गरि नगर कार्यपालिकाबाट स्विकृत भएको ।
५	स्थानीय तहको योजना तर्जुमा पूर्व वार्षिक रुपमा वडा र गाउँ नगरपालिका तहमा बालभेला आयोजना गरी बालभेलाले प्राथमिकता तोकेको		१००%	१००%	मिति २०८०/२/१५ गते आयोजित बालभेलाबाट प्राथमिकिकरण गरि माग भई आएका योजना नगरको वार्षिक

	विषयलाई स्थानीय तहको योजना तर्जुमा प्रक्रियामा समावेश गरिएको हुनेछन्।				बजेटमा समाबेश गरि कार्यान्वयन भएको।
६	स्थानीय तहमा बालबालिका सम्बन्धी स्थितिपत्र तयारी तथा प्रकाशन र अद्यावधिक भएको हुनेछ ।		१००%	१००%	स्थिति पत्र तयार भएको।
७	प्रारम्भिक बालविकास केन्द्रहरुले स्थानिय तहले तोकेको न्युनतम मापदण्ड पूरा गरेका हुनेछन् ।		१००%	१००%	यस नगरको ११३ बाल विकास केन्द्र नगरको प्रारम्भिक बालशिक्षा केन्द्र एवं शिशु विकास केन्द्र व्यवस्थापन कार्यविधि २०८० अनुसार सञ्चालन भइरहेको।
८	विद्यालयले कक्षा ६ देखि १० सम्मका विद्यार्थीहरुको लागि बालमैत्री, वातावरणमैत्री र विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अतिरीक्त कक्षा सञ्चालन गरेका हुनेछन् ।		१००%	१००%	सबै विद्यालयले अतिरिक्त क्रियाकलाप अन्तर्गत बालमैत्री वातावरणमैत्री र विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अतिरीक्त कक्षा सञ्चालन सञ्चालन गरिएको छ ।
९	आधारभूत शिक्षा पश्चात विद्यालयका शिक्षाबाट वञ्चित भएका बालबालिकाहरुले जीवन उपयोगी शिक्षा (व्यावसायिक तथा सीपमूलक) तालिम प्राप्त गरेका हुनेछन्।		९६.८४ %	८०%	यस नगरमा आधारभूत विद्यालय शिक्षावाट कोहि बालबालिका बञ्चित रहेका भए पनि उनिहरुको पहिचान गरि सिपमुलक तथा व्यावसायिक शिक्षा दिन वडा तथा नगरले पहल गरिरहेको छ । र बालसमूहमा आवद्ध बालबालिकालाई नियमित रुपमा व्यावहारिक ज्ञान ,बोली व्यवहार , पारिवारिक संस्कार बारे जीवन उपयोगी शिक्षा दिने गरिएको ।
१०	स्थानीय तहमा रहेका प्रहरी चौकीहरुमा (कार्यालय)		१००%	१००%	स्थानीय ईलाका प्रहरी कार्यालयमा बालमैत्री सम्पर्क शाखा स्थापना

	बालमैत्री कक्ष वा बालमैत्री सम्पर्क एकाई रहेको हुनेछ ।				गरि बालमैत्री सम्पर्क व्यक्ति समेत तोकिएको।
११	विद्यार्थी सवार हुने शैक्षिक संस्थाका सवारी साधनहरु स्थानीय तहले तोकेको न्युनतम मापदण्ड अनुसार बालमैत्री र अपाङ्गमैत्री हुनेछन् ।		१००%	१००%	यस नगरमा रहेका ११६ वटा विद्यालयल मध्ये ५४ वटामा विद्यालय बस रहेको छ। विद्यालय बस सञ्चालन निर्देशिका, २०८० को मापदण्ड अनुरुप सञ्चालन हुँदै गरेको।
१२	स्थानीय तहको प्रशासकीय कार्यालयमा स्तनपान कक्षको व्यवस्था भएको हुनेछ		१००%	१००%	नगर तथा वडामा रहेको स्वास्थ्य संस्थामा स्तनपान कक्षको व्यवस्था भएको।
१३	बसपार्क, सिनेमा हल, हाट बजार, खेल मैदान जस्ता सार्वजनिक स्थलहरुमा बालमैत्री शौचालय र खानेपानी धाराको व्यवस्था भएको हुनेछ।		१००	१००%	यस नगरमा रहेको सार्बजनिक स्थानमा खानेपानी धारा र शौचालय बालमैत्री रहेको।
१४	स्थानीय तहको विपद् व्यवस्थापन योजनामा विपद्को समयमा बालबालिकाको आवश्यकता सम्बोधन गर्ने प्रावधान समावेश भएको हुनेछ।		१००%	१००%	बाल सहभागिता सहित विपद् व्यवस्थापन समिति गठन भई बैठक बसेको।
१५	विपद्को समयमा बालबालिका तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको विशेष सहयोगको लागि संस्थागत व्यवस्था भएको हुनेछ ।		१००%	१००%	नगरमा विपद् व्यवस्थापन कोषको व्यवस्था गरि विपद् व्यवस्थापन सामाग्री जगेडा राख्ने व्यवस्था हुदैं गरेको।

बालमैत्री स्थानीय शासन नगर समितिको नामावली

क्र.स.	**नाम**	**पद**	**प्रतिनिधित्व गर्ने निकाय**
१	मिना कुमारी लामा	अध्यक्ष	नगर प्रमुख, हे.उ.म.न.पा
२	राजेश बानियाँ	उपाध्यक्ष	नगर उप प्रमुख, हे.उ.म.न.पा
३	सुर्य प्रसाद गौतम	सदस्य	प्र.प्र.अ., हे.उ.म.न.पा
४	सविन न्यौपाने	सदस्य	अध्यक्ष वडा नं. १
५	विष्णु गोपाल महर्जन	सदस्य	अध्यक्ष वडा नं. २

६	ढलक बहादुर थापा	सदस्य	अध्यक्ष वडा नं. ३
७	नविन सिग्देल	सदस्य	अध्यक्ष वडा नं. ४
७	सुशील घिमिरे	सदस्य	अध्यक्ष वडा नं. ५
८	विष्णु बहादुर दाहाल	सदस्य	अध्यक्ष वडा नं. ६
९	दामोदर गौतम	सदस्य	अध्यक्ष वडा नं. ७
१०	रामकृष्ण थापा	सदस्य	अध्यक्ष वडा नं. ८
११	सुकराम के.सि.	सदस्य	अध्यक्ष वडा नं. ९
१२	फुर्वा दोर्जे तमाङ्ग	सदस्य	अध्यक्ष वडा नं. १०
१३	जुना दाहाल	सदस्य	अध्यक्ष वडा नं. ११
१४	अर्जुन तिवारी	सदस्य	अध्यक्ष वडा नं. १२
१५	पेम्बा लामा	सदस्य	अध्यक्ष वडा नं. १३
१६	दिपक खड्का	सदस्य	अध्यक्ष वडा नं. १४
१७	सुनिल मोक्तान	सदस्य	अध्यक्ष वडा नं. १५
१८	रामकृष्ण कोईराला	सदस्य	अध्यक्ष वडा नं. १६
१९	उद्धव सत्याल	सदस्य	अध्यक्ष वडा नं. १७
२०	अनिल कुमार बानियाँ	सदस्य	अध्यक्ष वडा नं. १८
२१	नरनाथ सुवेदी	सदस्य	अध्यक्ष वडा नं. १९
२२	अर्जुन बहादुर राई	सदस्य	कार्यपालिका सदस्य
२३	विर बहादुर वि.क.	सदस्य	कार्यपालिका सदस्य
२४	शंकर राई	सदस्य	कार्यपालिका सदस्य
२५	पातली माया गोङ्वा	सदस्य	कार्यपालिका सदस्य
२६	रुक्मिणी गोङ्वा	सदस्य	कार्यपालिका सदस्य
२७	साधना श्रेष्ठ	सदस्य	कार्यपालिका सदस्य
२८	ईश्वरी वि.क.	सदस्य	कार्यपालिका सदस्य
२९	मन्जु भुर्तेल	सदस्य	कार्यपालिका सदस्य
३०	सुर्य प्रसाद तिवारी	सदस्य	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख
३१	सिताराम कोईराला	सदस्य	शिक्षा महाशाखा प्रमुख
३२	गोपाल प्रसाद पोखरेल	सदस्य	प्रशासन महाशाखा प्रमुख
३३	चन्दा खड्का	सदस्य	वातावरण शाखा प्रमुख
३४	गंगा कुमारी चौलागाई	सदस्य	समाज कल्याण शाखा प्रमुख
३५	झविन्द्र ज्ञवाली	सदस्य	सिविन बाल हेल्पलाईन
३६	माया लामा	सदस्य	माईती नेपाल
३७	दिपकलाल खतिवडा	सदस्य	प्र.अ. जनजागृति मा.वि.
३८	विनोद प्रसाद सुबेदी	सदस्य	प्र.अ.वा.ज.मा.वि.
३९	सम्झना अधिकारी	सदस्य	प्र.अ. वा.बु.मा.वि.
४०	राधा खतिवडा	सदस्य	महिला स्व.से.
४१	सिमा शिलवाल	सदस्य	नगर बाल संजाल बालिका

४२	सस्मित ढकाल	सदस्य	नगर बाल संजाल बालक
४३	निशा लामा	सदस्य	महिला जागरण समूह
४४	संगिता लामा	सदस्य	जिल्ला प्रहरी कार्यालय
४५	विष्णु कुमारी लामिछाने	सदस्य-सचिव	प्रमुख,म.बा.तथा स.महाशाखा

बालमैत्री स्थानीय शासन नगरस्तरीय बाल अधिकार समिति

क्र.स.	नाम	पद	प्रतिनिधित्व गर्ने निकाय
१	राजेश बानियाँ	संयोजक	नगर उप प्रमुख, हे.उ.म.न.पा
२	सुरज बर्तौला	सदस्य	वडा सदस्य, वडा नं. २
३	विना कुमारी लामा	सदस्य	वडा सदस्य, वडा नं. १४
४	अधिकृतस्तरको प्रतिनिधि	सदस्य	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
५	अधिकृतस्तरको प्रतिनिधि	सदस्य	जिल्ला अदालत
६	संगिता लामा	सदस्य	जिल्ला प्रहरी कार्यालय
७	झविन्द्र ज्ञवाली	सदस्य	सिविन बाल हेल्पलाईन
७	अरती पाठक	सदस्य	अस्मिता नेपाल
८	राधा विश्वकर्मा	सदस्य	नगर बाल संजाल बालिका
९	हामिद अलि	सदस्य	नगर बाल संजाल बालक
१०	विष्णु कुमारी लामिछाने	सदस्य-सचिव	प्रमुख,म.बा.तथा.स.महाशाखा

बालबालिका सम्बन्धि कार्यरत संघसंस्थाहरुको विस्तृत विवरण

क्र स	सेवाका प्रकार	सेवा प्रदायक संस्थाका नाम	ठेगाना	प्रषण गरिने सेवा	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	पद	सम्पर्क नम्बर
१.	बालबालिकाको आपतकालिन उद्धार, संरक्षण, परामर्श, कानुनी सहयोग, स्वास्थ्य उपचार, पारिवारिक पुर्नस्थापनाको लागि निशुल्क फोन न १०९८	बालहेल्पलाइन नेपाल १०९८ (सिविन नेपालद्धारा संचालित)	हेटौंडा २		झबिन्द्र ज्ञवाली	प्रवन्धक	९८५५०२९६३०
२.	यौन दुर्व्यवहारबाट प्रभावित बालबालिकाहरुलाई संरक्षण, मनोविमर्श सेवा, शैक्षिक सहयोग, कानुनी, सहायता, सीपमूलक तालिम र पुनर्स्थापना	हिरण्य नेपाल	हेटौंडा- २, मनकामना चोक		कल्पना शर्मा	अध्यक्ष	९८५५०७१९२८
३	अनाथ, असहाय, तथा समस्यामा परेका बालबालिकाहरुलाई संरक्षण, मनोविमर्श, शिक्षा स्वास्थ्य	ग्रामिण असहाय बालबालिका सामुदायिक	हेटौडा -११ सरस्वती		देवेन्द्र राई	व्यवस्थापक	९८४५८५५१४७

	उपचार, सीपमुलक तालिम र पारिवारिक सहयोग तथा पुनर्मिलन ।	पुनर्स्थापना केन्द्र (**शान्त घर**)					
४	गरिब तथा असहाय, द्वन्द्वपीडित, अत्यन्त संकट ग्रस्त अवस्थामा रहेका बालबालिकाहरुलाई शिक्षा, खानपान, बसोबास, ा संरक्षण गर्ने, सिपमूलक तालिम प्रदान गर्ने, पुर्नस्थापना गराउने	ग्रामीण जीवनस्तर सुधार मञ्चद्वारा संचालित **हाम्रो घर** बालगृह	हेटौंडा - ५		इन्दिरा न्यौपाने	अध्यक्ष	९८४५७७५५७७
५	सडक बालकहरुको संरक्षण तथा पुनर्स्थापना	मामाघर नेपाल मकवानपुर	हेटौंडा-११		ऋर्पण अर्पण पराजुली	अक्ष्यक्ष	९८५५०७१९७४
६	अनाथ, असहाय, तथा समस्यामा परेका बालबालिकाहरुलाई संरक्षण, मनोविमर्श, शिक्षा स्वास्थ्य उपचार, सीपमुलक तालिम र पारिवारिक सहयोग तथा पुनर्मिलन	आषिशमय बाल गृह	, हेटौंडा-९		थोमस चौधरी	कर्मचारी	९८२११४१२६६
७	विशेष गरि बुबा आमा जेलमा परेका बालबालिकाहरुको लागि संरक्षण	**आशा नेपाल**	**हेटौंडा** - १६		दिलिप थापा	संयोजक	९८४५२८७८९८
८	अभिवावकविहिन, एच. आई. भी. एड्सबाट प्रभावित अभिभावकको छोराछोरी, सर्कसबाट फर्किएका महिला तथा बालबालिका तथा निकै दयनिय आर्थिक अवस्था भएर शिक्षा हासिल गर्नबाट बञ्चित भएका बालबालिकाहरुको लागि पहिचान गरी सुरक्षित आवासिय गृह तथा शैक्षिक छात्रवृत्ती साथै विभिन्न सचेतनामूलक कार्यक्रमको संचालन गर्दै आइरहेको	**नारी संरक्षण केन्द्र**	**हेटौंडा - ४**		जेरोम घले	संयोजक	९८६०४९०३०
९	• अप्ठेरामा परेका, टुहुरा तथा अपाङ्ता भएका बालबालिकाहरुलाइ संरक्षण, परामर्श, शैक्षिक सहयोग तथा पुनर्स्थापना	अनाथ, अपाङ्ग बाल पुनर्स्थापना केन्द्र,	हेटौंडा - १६		रामहरी कोइराला	अध्यक्ष	९८४५२९७२५९

आ.व. २०७९।८० र २०८०।८१ देखि हालसम्ममा नगरबाट विनियोजित रकमबाट बालमैत्री स्थानीय शासन अभियान सञ्चालनको क्रममा भएका क्रियाकलापहरु र अन्य आर्थिक श्रोत साधनबाट सम्पन्न क्रियाकलापहरुः

आ.व. २०७९।०८० को बालमैत्रीसँग अभियानसँग सम्बन्धित स्वीकृत कार्यक्रम तथा खर्च रकमः

कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च
बालमैत्री स्थानीय शासन अवलोकन तथा सिकाई भ्रमण	२,७१,८४०.००
बालमैत्री नगर घोषणा विविध कार्यक्रम (बालश्रम मुक्त नगर घोषणा)	६,८५,७३३.००
बालमैत्री नगर घोषणा विविध कार्यक्रम (बालश्रम मुक्त नगर घोषणा)	९,८०,८१४.००
बालमैत्री नगर घोषणा विविध कार्यक्रम (बालश्रम मुक्त नगर घोषणा)	९,४९,४००.००
बाल विवाह विरुद्धका कार्यक्रम	१,२९,२५०.००
बाल समुह, बाल समुह संजालका पधाधिकारीलाई क्षमता विकास कार्यक्रम(वडा स्तरीय ५ र नगरस्तरीय १)	१,५६,८७५.००
बालमैत्री नगर घोषणा विविध कार्यक्रम(बालश्रम मुक्त घोषणा)	१,००,०००.००

आ.व. २०८०।०८१ मा बालमैत्री अभियानसँग सम्बन्धित स्वीकत कार्यक्रम तथा खर्च रकमः

कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च
पर्चा / पम्प्लेट/ फ्लेक्स, सूचना मुलक सामग्री छपाई, प्रकाशन, प्रशारण (बालमैत्री लगायत)	१,०४,३९८.००
वडा/ नगर बाल समूह सञ्जाल बैठक व्यवस्थापन तथा अन्य खर्च	१,५०,०००.००
मनोपरामर्श सम्बन्धित कार्यक्रम (बालबालिका लगायत अन्य)	१,३४,२९०.००
बालकैत्री स्थानीय शासन अबलम्बन तथा घोषणा सम्बन्धी बिबिध कार्यक्रम	८,४७,२००.००
बालमैत्री स्थानीय शासन अवलम्बन तथा घोषणा सम्बन्धी विविध कार्यक्रम	३,७४,४४५.००
बालविवाह, बाल कुलत र बालश्रम विरुद्ध विभिन्न सचेतना तथा उद्धार कार्यक्रम	१,२८,४१०.००
अतिरिक्त क्रियाकलाप (नगर बाल समूह सञ्जाल मार्फत)	१,७९,३२५.००
नगर बाल भेलाबाट छनौट भएका कार्यक्रम (बाल श्रमिक पुर्नस्थापना, बालबालिकालाई बाल अधिकारको क्षमता विकास, बाल विवाह, बालश्रम, बाल हिंसा, बाल कुलत विरुद्ध सडक नाटक, ¥याली र पम्प्लेट टाँस गर्ने लगायत)	१,००,०००.००
उत्कृष्ट बाल समूह सञ्जाल पुरस्कार	२१,२२०.००
बालकोषमा रकम विनियोजन	१,००,०००.००
सिविन बाल हेल्पलाईन अनुदान	१,४९,९८०.००
आमा बाबु बिहिन बालबालिका ९ जना बालबालिकाको लागि मासिक भत्ता वितरण	२,०८,०००.००

आ.व. २०८१।०८२ मा बालमैत्री अभियानसँग सम्बन्धित स्वीकृत कार्यक्रम तथा खर्च भएको रकमः

कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च
बाल समूह संजाल पुर्नगठन तथा परिचालन, नगर बालभेलाबाट छनौट भएका कार्यक्रम संचालन	०.००
उत्कृष्ट बाल समूह/संजाल पुरस्कार कार्यक्रम	०.००
बाल दिवस सम्बन्धी कार्यक्रम	३,०३,१०२.००
बालमैत्री स्थानीय शासनयुक्त वडा तथा नगर घोषणा तथा दिगोपना	१०,००,०००.००

बालमैत्री स्थानीय शासनयुक्त वडा तथा नगर घोषणा तथा दिगोपना	०.००
बालमैत्री सहजकर्ता तथा बालसंजाल बैठक व्यवस्थापन तथा अन्य खर्च	०.००
बालमैत्री सहजकर्ता तथा बालसंजाल बैठक व्यवस्थापन तथा अन्य खर्च	०.००
बालमैत्री सूचकमा आधारित अनुगमन(जि.स.स, मकवानपुरलाई अनुदान)	२,००,०००.००
सिविन बालहेल्पलाईन अनुदान	०.००

हेटौडा उपमहानगरपालिका

……… न. वडा कार्यालय…..

बालमैत्री स्थानीयशासन अवलम्बन तथा घोषणा र दिगोपनाका लागि विद्यालय स्तरको स्थलगत अनुगमन चेकलिष्ट

विद्यालय र बालविकास केन्द्रको अनुगमन फारम

शैक्षिक सत्र २०८०/८१

१.विद्यालयको नाम :

२.विद्यार्थी संख्या : जम्मा……… छात्राः…………..छात्र……………….

(क)५ वर्षउमेर पुगेकाकुलविद्यार्थी संख्या

बालक संख्या	बालिका संख्या

(ख)कक्षा १माभर्ना भएका ५ वर्ष उमेर पुगेकाविद्यार्थी संख्या

बालक संख्या	बालिका संख्या

(क)५ देखि १२ वर्ष उमेर समुहकाकुलविद्यार्थी संख्या

बालक संख्या	बालिका संख्या

(ख)कक्षा १ देखि ८ सम्मअध्ययनगर्ने ५ देखि १२ वर्ष उमेर समुहकाविद्यार्थी संख्या

बालक संख्या	बालिका संख्या

३.शिक्षक संख्या:जम्मा…………शिक्षक…………….शिक्षिका…………..

४.बालविकास केन्द्रको नाम :

५.सहयोगीकार्यकर्ताको नाम :

६.बालविकास केन्द्रको विद्यार्थी संख्या : जम्मा…….. छात्राः…………..छात्र……………….

३-४ वर्षको विद्यार्थी संख्या

छात्र संख्या	छात्रा संख्या

बालविकास केन्द्र व्यवस्थापन समिति गठन भए/नभएको

भएको	नभएको

१.बैठक बसेको संख्या :

२.बैठकमाभएको मूख्य निर्णयहरु :

क.

ख.

७.विद्यालयमाव्यवस्थापन समिति गठन भए/नभएको

भएको	नभएको

८.वि.व्य.स.को पदाधिकारीको संख्या:जम्मा……महिला …….पुरुष……….बालक……बालिका……

९.विद्यालयमाबालसमूहगठन भए/नभएको

भएको	नभएको

(क)भएको भए: बालसमूहमाभएकापदाधिकारीको संख्या:जम्मा……..बालक…….बालिका………

१०.वि.व्य.स.बैठकमा बालसमूहप्रतिनिधिको सहभागिताभए/नभएको

भएको	नभएको

(क)वि.व्य.स.को बैठकमाबालसमूहबाट आएको मुख्य प्रस्तावहरु :

क.

ख.

ग.

(ख)बालसमुहको प्रस्तावमाथीभएकामूख्यनिर्णयहरु :

क.

ख.

ग.

११.विद्यालयमा छात्र र छात्राको लागिअलगअलगशौचालयभए/नभएको

भएको	नभएको

(क).कम्तिमा ६० जना विद्यार्थी बराबर १ का दरले शौचालय भए/नभएको :

छात्र शौचालय संख्या	छात्रा शौचालय संख्या

(ख).शौचालयमा साबुनपानीको व्यवस्थाभए/नभएको

भएको	नभएको

(ग).छात्रामैत्री शौचालय भए/नभएको

भएको	नभएको

(घ)विद्यालयमा सेनेटरी प्याडको व्यवस्था भए/नभएको

भएको	नभएको

१२.विद्यालयमा बालमैत्री धारा भए/नभएको

भएको	नभएको

१३.विद्यालयमा लैङ्गिक सम्पर्क शिक्षिका भए/नभएको

भएको	नभएको

१४.विद्यालयमा शुद्ध पिउने पानीको व्यवस्था भए/नभएको

भएको	नभएको

१५.अतिरिक्तक्रियाकलापकालागिवार्षिक क्यालेण्डर बनाएको/नबनाएको

बनाएको	नबनाएको

१६.विद्यालयमाअतिरिक्तक्रियाकलाप संचालनभए/नभएको

भएको	नभएको

(क).भएको भएकति पटक ? ....

१७.विद्यालयमावालविवाह, बालश्रम, बालयौनदुर्व्यवहार तथाबालअधिकारको विषयवस्तुमाअतिरिक्तकक्षा संचालनहुने गरेको/नगरेको

भएको	नभएको

(क).भएको भएकति पटक ? ....

१८.विद्यालयमाबालआचारसंहिताको प्रयोग भए/नभएको

भएको	नभएको

१९.विद्यालयमा खेल्ने चौर भए/नभएको ?

भएको	नभएको

चौकको क्षेत्रफल : ....वर्ग कि.मि.

२०.विद्यालय क्षेत्रभित्रकाविद्यालयउमेर पुगेका सम्पूर्ण बालबालिकाविद्यालयमाभर्ना भएको/नभएको

भएको	नभएको

नभएको भएकतिजना?.........

प्रमाणित गर्ने

अनुगमनकर्ताः **सूचनादाता :**नाम ,पद,निकाय

हस्ताक्षरः हस्ताक्षर हस्ताक्षर

विद्यालय भित्रको स्थलगत अनुगमन चेकलिष्ट

हेटौंडा उपमहानगरपालिका,... नं. वडा

विद्यालयको नामः

मितिः

१. शौचालयको अवस्था

बिषय	राम्रो पक्ष	सुधार गर्नु पर्ने पक्ष
सरसफाई		
पानी, साबुन		
भित्तामा केरमेट		
छात्र/छात्रा मैत्री शौचालय		
छात्रा शौचालय, प्याडको वितरण, उचित विसर्जन		

विद्यालय भित्रको स्थलगत अनुगमन चेकलिष्ट

हेटौंडा उपमहानगरपालिका, ... नं. वडा कार्यालय

विद्यालयको नामः

मितिः

१. कक्षाको अवलोकन

बिषय	राम्रो पक्ष	सुधार गर्नु पर्ने पक्ष
पोषाक		
सिकाईको मापन, बोर्ड सम्म पहुचँ		
सरसफाई		
बाल अधिकार, बाल समुह, वि. व्य. स. बैठकमा सहभागिता		
भित्तामा केरमेट		

विद्यालय भित्रको स्थलगत अनुगमन चेकलिष्ट

हेटौंडा उपमहानगरपालिका, ... नं. वडा

विद्यालयको नामः

मितिः

१. खानेपानी, प्राङ्गण अवलोकन

बिषय	राम्रो पक्ष	सुधार गर्नु पर्ने पक्ष
खानेपानीको अवस्था		
सिकाईको मापन, बोर्ड सम्म पहुचँ		
सरसफाई		

बाल अधिकार, बाल समुह, वि. व्य. स. बैठकमा सहभागिता		
भित्तामा केरमेट		

विद्यालय भित्रको स्थलगत अनुगमन चेकलिष्ट

हेटौंडा उपमहानगरपालिका, ... नं. वडा

विद्यालयको नामः

मितिः

१. कार्यालयको व्यवस्थापन अवस्था

बिषय	राम्रो पक्ष	सुधार गर्नु पर्ने पक्ष
शिक्षक भर्ना र हाजिरी, पोषाक		
भित्तामा शैक्षिक अभिलेख		
बाल समुह रजिष्टर, वि. व्य. स. रजिष्टर, अतिरिक्त क्रियाकलाप निरिक्षण पुस्तिका		
शैक्षिक सामाग्री		

अनुगमनकर्ता : प्रमाणित गर्ने :

विद्यालय

हेटौंडा उपमहानगरपालिका

... नं. वडा कार्यालय....

बालमैत्री स्थानीय शासन घोषणा प्रकृयाका लागि फिल्ड स्तरको अनुगमन चेकलिष्ट

बालसमूह /बालसमूह संजाल अनुगमन प्रश्नावली

(अनुगमन कर्ताले आफ्नो परिचय दिने तथा आफु आउनुको कारण बताउने)

१. बालसमूह/बालसंजालकोनामः ....
   क) ठेगानाः वडा नम्बर ....
२. सुचिकृत भए/नभएको ....
३. बालक्लब/बालसंजालमाभएकाबालबालिकाकोसंख्या ....बालक.............बालिका..............
४. कार्य समिति सदस्यको संख्या...........बालक.............बालिका..............
५. महिनामा एक पटक बैठक बस्ने गरेको छ/छैन.............
   छैन भने किन? ....
६. बालक्लबले हाल सम्म गरेका कार्यक्रमहरुः
   १................................
   २..............................
   ३..................................
७. बालमैत्री सम्बन्धी तालिम/अभिमुखीकरणमा कति जनाले भाग लिएकोः छ............छैन.........
   भए कति जना..................
   बालक्लबबाट स्थानीय निकायको योजना तर्जुमा संयन्त्रमा सहभागी छ/छैन? ..
   छ भने के मा...............................
८. बालमैत्री स्थानीय शासनको बारेमा थाहा छ ? ....
   बालमैत्री भनेको के हो ल भन्नुस त । उहाँको उत्तर लेख्नुस छोटकारीमाः

९. बालसमूह सदस्यको केही जिज्ञासा छन् भने उल्लेख गर्नुस :
   १.
   २.

बालमैत्री अनुगमन कार्यमा सहयोग गर्नु भएकोमा धन्यवाद ।
मितिः

१०. अनुगमन कर्ताको अन्य केही सुझाव भए उल्लेख गर्ने
१.
२.
३

अनुगमनकर्ता

क्र.स.	नाम	कार्यालय	पद	हस्ताक्षर

हेटौंडा उपमहानगरपालिका
..... नं. वडा कार्यालय ...
बालमैत्री स्थानीय शासन घोषणा दिगोपनाका लागि फिल्ड स्तरको अनुगमन चेकलिष्ट
बालमैत्री स्थानीय शासन घरधुरी अनुगमन प्रश्नावली
(अनुगमनकर्ताले आफ्नो परिचय दिने तथा आफु आउनुको कारण बताउने)

१. घरमुलीको नामः ....
क) ठेगानाः वडा नम्बर ...., ...टोल
२. परिवार संख्याः महिला .... पुरुष....... जम्मा.............
क)उमेरगत संख्याः

उमेर	बालक	बालिका	उमेर	पुरुष	महिला
१ वर्ष मुनि			१९-६० वर्ष सम्मका		
१-२ वर्ष सम्मका			६० वर्ष माथीका		
५ वर्ष मुनिका					
५-१२ वर्ष मुनिका					
१२-१८ वर्ष सम्मका					

ख)पेशामा संलग्न : कृषि......... व्यापार........ रोजगारी..........अन्य..........

ग)शौचालयः छ.......... छैन......... छ भने पक्की........कच्ची................
शौचालयमा पानीको प्रबन्धः धारा.................., टंकी.................., बाल्टी.............
शौचालयमा छेस्केनी बाल सुलभ (छ/छैन) ....
घ) खानेपानी सुविधाः धारा..............इनार.............कुँवा................
धारामा वा धारा नजिकै साबुन राख्ने ठाउँ छ/छैनः ....
खानेपानी छोपेको छ/छैनः ....
हात धुने स्थान व्यवस्था र विधिको जानकारी (छ/छैन).......................
ङ) नूनको प्रयोग
आयोडिन.........................ढिका...........................अन्य...............
प्रयोग विधिः खाना पकाउने बेला नुन कतिबेला राख्ने गरेको.....१. पहिलै २.पकाइसकेपछि
नून राख्ने बट्टा छोपेकोः छ..............छैन.....................
च) ५ वर्ष मुनीको बालबालिकाको जन्मदर्ता भएकोः

क्र.स.	नाम	दर्ता ठेगाना

छ) गर्भवतीः भएको....................नभएको................भएमा कति जना................
गर्भजाँच गराएको (छ/छैन).......................
टि.डि लगाएको (छ/छैन).....................
ज) १वर्ष भरीमा सुत्केरी भएकाको संख्याः ....

आइरन चक्कीः खाएको.......... नखाएको ....
सुत्केरी भएको स्थानः अस्पताल....................स्वास्थ्य संस्था..................
घर (स्वास्थ्य कर्मीको)ः उपस्थिती............ अनुपस्थिती...............
सुत्केरी जाँच गराएको (छ/छैन).............. छ भने कति पटक...................
बच्चालाई लगातार ६ महिना स्तनपान गराएकोः छ................छैन................
स्वास्थ्य स्वयंसेविकाको सेवा प्राप्त गरेको (छ/छैन)ः ....
झ) २ वर्ष मुनीका बच्चाको खोपको मात्रा पूरा गरेको
खोप कार्डः छ............. छैन..........नभएको कारण..................
ञ) भिटामिन ए खाएको (छ/छैन)ः ....छैन भने किन? ....
एच.आइ.भी. संक्रमितले ए.आर.भी.ः लिएको..................नलिएको.......................
ट) ३-४ वर्षका बालबालिका बाल विकास भर्ना (संख्या)...............
ठ) ५ वर्ष देखि १२ वर्षका बच्चा विद्यालय भर्ना भएका छन् ? संख्या............
ड) १२ वर्ष देखि १८ वर्षका बच्चा बालक्लबमा सामेल छन् ? संख्या..........
ढ)घरमा काम गर्न बालबालिका राखेको (छ/छैन)
छ भने नाम............................उमेर................स्थान...............
ण) आफ्नो १८ वर्ष सम्म उमेरको बालबालिका अन्यत्र काममा पठाएकोः छ......छैन.......
छ) भने नाम..............................उमेर..................स्थान......................
त) १वर्ष भरीमा कसैको विवाह भएकोः छ................छैन................
छ भनेः पुरुषको उमेर...........महिलाको उमेर................
थ) घरबाट विद्यालयको दुरी/समयः

	बाल विकास	प्रा. वि.	नि.मा वि.	मा.वि.
दुरी				
लाग्ने समय				

द)बालबालिकालाई घरको निर्णय प्रक्रियामा सहभागी बनाउने गरेकोः छ..........छैन..........
खास बालबालिकाको सल्लाहमा गरेको कुनै काम
१...
२.......................................
ध) बालबालिका विरुद्ध घरेलु हिंशा हुने गरेको (छ/छैन)
छ भने कस्तो खालको हिंशा......................................
न) १वर्ष भरिमा कसैको मृत्यु भएकोः छ................छैन.................
छ भने मृत्यु दर्ता गरेको छ छैन ....
छ भने

क्र.स.	नाम	उमेर	देहावसन मिति	कारण

म) घरमा बालबालिकाको लागि खेलकुद/मनोरञ्जनको साधनः छन्............छैनन्.............
छ भने १.......................................
२...
३...
४...
प) करेशाबारी : छ..................छैन................
छ) भने विषादी रासायनिक मल प्रयोगः छ............छैन..................
फ)बालमैत्री सम्बन्धी तालिम/अभिमुखीकरणमा कति जनाले भाग लिएकोः छ............छैन.........
भए कति जना.................
घर परिवारबाट बालबालिका स्थानीय तहको योजना तर्जुमा संयन्त्रमा सहभागी छ/छैन? ....
छ भने के मा..............................
ब) बालमैत्री भनेको के हो ल भन्नुस त । उहाँको उत्तर लेखुस छोटकारीमाः

भ) घरमुलीको केही जिज्ञासा छन् भने उल्लेख गर्नुसः
१.
२.

बालमैत्री स्थानीय शासन सम्बन्धी अनुगमनमा सहयोग गर्नु भएकोमा धन्यवाद ।

मिति"

म) अनुगमनकर्ताको अन्य केही सुझाव भए उल्लेख गर्ने

१.

२.

३.

अनुगमनकर्ताः

क.स.	नाम	कार्यालय	पद	हस्ताक्षर

बालमैत्री स्थानीय शासन नगर समिति (MCFLGC)

बालमैत्रि स्थानीय वडा, गापा, नपा घोषणाको लागि अनुगमन चेक लिष्ट

१.नगरपालिका, गाउँपालिका, वडाको नाम

२.ठेगाना

३.बालमैत्री स्थानीय शासन अवलम्बन गरेको मिति

४.बालमैत्री स्थानीय शासनका तहगत खुड्किला सम्बन्धि विवरण

	क्रस	विवरण	पुरा भएको		कार्यसम्पन्न मिति र सम्वन्धित विवरण
			छ	छैन	
पुर्व तयारी चरण	१	कार्यपालिकाबाट आफ्नो गापा/नपालाई बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन गर्ने निर्णय गर्ने			
	२	बालमैत्री स्थानीय शासनको अवधारणा सम्बन्धी गाउँ/नगर समितिका पदाधिकारी र अन्य सरोकारवालाहरूलाई अभिमूखिकरण गर्ने			
	३	कार्यपालिका र बालमैत्री स्थानीय शासनगाउँ/नगरस्तरीय समितिबाटलिखित प्रतिवद्धता गर्ने			
	४	बालमैत्री स्थानीय शासनको अवधारणा र विद्यमान अवस्था सम्बन्धी कार्यान्वयन निर्देशिकाको सूचकमा आधारित भई गाउँपालिका नगरपालिकामा बालबालिकाको अवस्था सम्बन्धी वस्तुगत विवरण (प्रोफाईल) तयार गर्ने र प्रकाशन गर्ने			
	५	बालमैत्री स्थानीय शासनका सूचकको स्थानीयकरण गर्ने			
	६	बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन गर्न आवश्यक स्थानीय नीति/रणनीति/कार्यविधि निर्देशिका र आचारसंहिता तयार गर्ने			
	क्र.स.	विवरण	पुरा भएको		कार्यसम्पन्न मिति र सम्वन्धित विवरण

			छ	छैन	
तयारीको चरण	१	गाउँपालिका/नगरपालिका र वडामा बालमैत्री स्थानीय शासनका लागि संस्थागत प्रबन्ध (सम्पर्क शाखा, सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने र जिम्मेवारी दिने) गर्ने।			
	२	बालमैत्री स्थानीय शासन अबलम्बन गर्ने वडाहरू छनोट गर्ने			
	३	बालबालिकाको क्षेत्रमा काम गर्ने सरकारी तथा गैरसरकारी निकायबाट बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयनका लागि स्रोत सहितको प्रतिवद्धता प्राप्त गर्ने			
	४	बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयनका लागि लगानी योजना तयार गर्ने			
	५	बालकोष सञ्चालन कार्यविधि स्वीकृति, बालकोष स्थापना र सञ्चालन गर्ने			
	६	बालमैत्री स्थानीय शासन अवलम्बन गर्ने वडामा आवश्यकता अनुसार बाल क्लव, बाल सञ्जाल टोल विकास संस्था। समुदायमा आधारित संस्थाहरूको गठन र परिचालन गर्ने			

	क्र.स.	**विवरण**	**पुरा भएको**		**कार्यसम्पन्न मिति र सम्वन्धित विवरण**
			छ	**छैन**	
निति योजना तर्जुमा कायान्वयन को चरण	१	लगानी योजनामा आधारित भई बालमैत्री स्थानीय शासनका सूचक प्राप्त गर्न क्षेत्रगत क्रियाकलापहरूको तयारी गर्ने			
	२	छनोट भएका क्रियाकलापहरूका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गर्ने			
	३	साझेदार र सरोकारवालाहरूको सञ्जाल निर्माण, समन्वय र सहकार्य गर्ने			
	४	स्वीकृत वार्षिक क्रियाकलापहरूको कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने			
	५	बालमैत्री स्थानीय शासनका सूचक अनुसारको नतिजा प्राप्तिको सुनिश्चितता गर्ने			

	क्र.स	**विवरण**	**पुरा भएको**		**कार्यसम्पन्न मिति र सम्वन्धित विवरण**
			छ	**छैन**	
अनुगमन मुल्याङ्कन र	१	वडा समिति, गाउँ/नगरस्तरीय समितिबाट सूचक सूचक पुरा भएको अवस्थामा सरोकारवालाहरू समेतको सहभागितामा, अनुगमन र समिक्षा गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने			

प्रतिवेदनको चरण	२	बालमैत्री स्थानीय शासनका सूचकका आधारमा स्थितिपत्र तयारी र सार्वजनिकीकरण गर्ने			
	३	बालमैत्री स्थानीय शासनको घोषणाका लागि तोकिएको निकायबाट अनुगमन गर्ने।			
	४	वडा/स्थानीय तहबाट सूचक पुरा भएको प्रमाणीकरण गर्ने।			
	५	बालमैत्री वडा/स्थानीय तह घोषणाका लागि तोकिएको निकायबाट अनुमती प्रदान गर्ने			
	क.स	**विवरण**	**पुरा भएको**		
			छ	**छैन**	
बालमैत्री वडा गापा नगर घोषणा तथा दिगोपनाको चरण	१	बालमैत्री वडा/गाउँपालिका/नगरपालिका घोषणा पश्चातको रणनीतिक योजना तर्जुमा गर्ने			
	२	बालमैत्री वडा घोषणा गर्न कार्यपालिका र नगरपालिका/ घोषणा गर्न सम्बन्धित गाउँ नगर सभाको निर्णय			
	३	बालमैत्री वडा/गाउँपालिका/ नगरपालिका घोषणा			
	४	बालमैत्री वडा/गाउँपालिका/ नगरपालिका घोषणापश्चातको रणनीतिक योजना कार्यान्वयन			
	५	वार्षिक रूपमा प्रतिवेदन तयारी र प्रकाशन गर्ने			
	६	बालमैत्री स्थानीय शासनका सूचकहरूको दिगोपनाको सुनिश्चितता।			

अनुगमनका लागि सूचकहरुको लक्ष्य नमुना फारम

क स	सुचक	घोषणाको लागि आवश्यक प्रतिशत	हालको अवस्था	सूचक प्राप्ती
क.	**बालबचाउ**			
१	गर्भवती महिलाहरुले कम्तिमा प्रसूति पूर्व ८ पटक र प्रसूति पश्चात आमा र नवजात शिशुको कम्तिमा ४ पटक स्वास्थ्य जाँच गराएको हुनेछन।	९५%		भएको/नभएको
२	गर्भवती महिलाले टिटानस विरुद्धको २ वटा खोप लगाएका हुनेछन् ।	९५%		भएको/नभएको
३	गर्भवती तथा सुत्केरी आमाहरुले आईरन चक्की खाएका हुनेछन् । (जम्मा २२५ वटा)	९५%		भएको/नभएको
४	दक्ष स्वास्थ्यकर्मीबाट सुत्केरी गराईएका हुनेछन् ।	८०%		भएको/नभएको
५	६ महिनासम्मको शिशुलाई आमाले अनिवार्य रुपमा पुर्ण स्तनपान गराएका हुनेछन् ।	८०%		भएको/नभएको
६	छ महिला देखि पाँच वर्ष मुनिका सबै बालबालिकालाई वर्षको २ पटक भिटामिन ए क्याप्सुल खुवाईएको हुनेछ।	१००%		भएको/नभएको
७	१५ देखी २३ महिनाभित्रका प्रत्येक बालबालिकाले नेपाल सरकारले तोकेका सबै र पुर्ण खोप प्राप्त गरी पूर्णखोपयुक्त घोषणा भएको हुनेछ।	१००%		भएको/नभएको
८	एच्आईभी संक्रमित आमाबाट जन्मिएका सबै बालबालिकाले ARV prophylaxis पाएका हुनेछन् ।	१००%		भएको/नभएको
९	सबै घरपरिवारले आयोडिनयुक्त नुनको प्रयोग गरेका हुनेछन् ।	१००%		भएको/नभएको
१०	कमतौल, पुड्को र ख्याउटेपन हुने पाँचवर्ष मुनिका बालबालिकाहरुको संख्यामा कमी आएको हुनेछ ।	८०%		भएको/नभएको
११	अति कडा कुपोषण भएका बालबालिकाको संख्या शुन्य भएको हुनेछ ।	१००%		भएको/नभएको

१२	सबै घरधुरीमा आधारभुत तहको खानेपानीको सुविधा उपलब्ध भएको हुनेछ	१००%		भएको/नभएको
१३	चर्पी गएपछि, बालबालिकाको दिसा धोएपछि र खाना खानु/खुवाउनु अघि साबुन पानीले हात धुने परिपाटीको विकास भएको हुनेछ ।	१००%		भएको/नभएको
१४	प्रत्येक घरपरिवारले शौचालयको प्रयोग भएको तथा खुला दिसामुक्त घोषणा भएको हुनेछ।	१००%		भएको/नभएको
ख.	**बालसंरक्षण**			
१५	५ वर्ष मुनिका सबै बालबालिकाको जन्म दर्ता भएको हुनेछ ।	१००%		भएको/नभएको
१६	निकृष्ट प्रकारको बालश्रम अन्त्य गर्दै प्रभावित बालबालिकाको पुनस्र्थापना भएको हुनेछ।	१००%		भएको/नभएको
१७	स्थानीय तह बालविवाह मुक्त भएको हुनेछ ।	१००%		भएको/नभएको
१८	घरपरिवार, समुदाय, सार्वजनिक स्थान)विद्यालय, सामाजिक चाडपर्व,भेला(मा बालबालिका विरुद्ध हुने हिंसा, बेचबिखन, शोषण, बेवास्ता र दुव्र्यवहारमा कमि आएको हुनेछ ।	८०%		भएको/नभएको
१९	समुदायमा आधारित बाल संरक्षण प्रणाली स्थापित भई संचालनमा ल्याईएको हुनेछ।	१००%		भएको/नभएको
२०	छाउपडि, कमलरी जस्ता सामाजिक कुप्रथा नरहेको हुनेछ।	९५%		भएको/नभएको
२१	स्थानीय तह/समुदायले १४ वर्ष मुनिका असहाय बालबालिका को संरक्षण गर्न विशेष (भएका) व्यवस्था गरेका हुनेछन् ।	१००%		भएको/नभएको
२२	स्थानीय तहमा सडक बालबालिकाको संख्या शुन्य भएको हुनेछ । सडक बालबालिकालाई) बालगृ (भएकोमा)हमा राखी व्वस्थापन भएको हुने	१००%		भएको/नभएको
२३	स्थानीय तहमा रहेका विद्मालयहरुले बालबालिकालाई शारीरिक तथा मानसिक यातना दिने छैनन् ।	१००%		भएको/नभएको
२४	कुलतमा लागेका बालबालिकाको लागि बाल सुधार गृहमा राख्ने व्यवस्था मिलाएको हुनेछन्	१००%		भएको/नभएको
ग.	**बालविकास**			
२५	३ वर्ष देखि ४ वर्ष उमेर पुगेका सबै बालबबालिका प्रारम्भिक बालविकास कक्षामा भर्ना भैटिकाउदर सतप्रतिशत रहेको हुनेछ)फरक क्षमता भएका बालबालिकाको हकमा विशेष व्यवस्था गर्नुपर्ने (	१००%		भएको/नभएको
२६	५ देखि १४ वर्ष उमेर समुहका सतप्रतिशत बालबालिकाले आधारभुत शिक्षा१ देखि कक्षा) (८ सम्मपुरा गरेका हुनेछन् ।	१००%		भएको/नभएको
२७	प्रत्येक विद्मालयमा खानेपानीको सुविधा सहित छात्रछात्राको लागि अलग अलग शौचालयको व्यवस्था भै यसको प्रयोग भएको हुनेछ।	१००%		भएको/नभएको
२८	सबै विद्मालयका पूर्वाधार कक्षा)कोठा, फर्निचर, खेलमैदान, खानेपानी धारा बालमैत्री (, अपाङ्गतामैत्री र सुरक्षित भएका हुनेछन्।	१००%		भएको/नभएको
२९	प्रत्येक विद्मालयमा अतिरिक्त कृयाकलापसम्बन्धी कार्यक्रम संचालन भएको हुनेछन्।	१००%		भएको/नभएको
३०	सबै विद्यालयहरुले कुहिने र नकुहिने फोहोर अलग अलग बिर्सजन गर्ने व्यवस्था हुनेछन्।	१००%		भएको/नभएको
घ.	**बाल सहभागिता**			
३१	स्थानीय तहमा समावेशी आधारमा बाल संजाल गठन भई क्रियाशिल न्युनतम वार्षिक ३) वटा बैठक, ३ वटा कार्यक्रम संचालन रहेका हुनेछन्। (	९५%		भएको/नभएको
३२	स्थानीय तहमा वस्ती वा टोल र विद्मालयहरुमा समावेशी आधारमा बाल क्लब गठन भै क्रियाशील न्युनतम वार्षिक ३ वटा बैठक), ३ वटा कार्यक्रम संचालन रहेका हुनेछन् (।	९५%		भएको/नभएको
३३	५ कक्षा भन्दा माथि अध्ययन अध्यापन हुने विद्मालयका व्यवस्थापन समितिमा बालक्लबको प्रतिनिधित्व रहनेछ ।	१००%		भएको/नभएको
३४	स्वास्थ्य व्यवस्थापन समितिमा बाल क्लब/संजालको प्रतिनिधित्व रहनेछ।	१००%		भएको/नभएको
३५	स्थानीय तहमा रहेका बालबालिका सम्बन्धी सरोकारका संरचना /समितिहरुमा १२ देखि १८ वर्षका बालबालिकाको संस्थागत सहभागिता सुनिश्चित गरिएको हुनेछ ।	९०%		भएको/नभएको
३६	बालभेलाबाट माग भै आएका योजनाहरु स्थानीय तहको योजनामा समावेश भएका हुनेछन्।	१००%		भएको/नभएको
ङ.	**संस्थागत विकास**			
३७	वडा नगरपालिका तहमा बालमैत्री स्थानीय शासन समितिहरु/गाउँ/गठन भै क्रियाशिल रहेका हुनेछन्।	१००%		भएको/नभएको

३८	स्थानीय तहहरुले आफ्नो लागि बालमैत्री आचार संहिता र नीति नियम तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याएका हुनेछन्।	१००%		भएको/नभएको
३९	गाउँपालिका/नगरपालिकामा कम्तिमा एक बाल उद्यान सहितको बालमैत्री सिकाई स्रोत केन्द्र संचालनमा रहेको हुनेछ।	८०%		भएको/नभएको
४०	बालबालिकाको वस्तुगत विवरण)प्रोफाईल(को आधारमा स्थानीय तहको विकास योजना र बालबालिकाको लागि लगानी योजना तर्जुमा भै कार्यान्वयन भएको हुनेछ।	१००%		भएको/नभएको
४१	स्थानीय तहको योजना तर्जुमा पूर्व वार्षिक रुपमा वडा र गाउँ /नगरपालिका तहमा बालभेला आयोजना गरी बालभेलाले प्राथमिकता तोकेको विषयलाई स्थानीय तहको योजना तर्जुमा प्रक्रियामा समावेश गरिएको हुनेछन्।	१००%		भएको/नभएको
४२	स्थानीय तहमा बालबालिका सम्बन्धी स्थितिपत्र तयारी तथा प्रकाशन र अद्यावधिक भएकोहुनेछ ।	१००%		भएको/नभएको
४३	प्रारम्भिक बालविकास केन्द्रहरुले स्थानिय तहले तोकेको न्युनतम मापदण्ड पुरा गरेका हुनेछन् ।	१००%		भएको/नभएको
४४	विद्यालयले कक्षा ६ देखि १० सम्मका विद्यार्थीहरुको लागि बालमैत्री, वातावरणमैत्री र विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अतिरीक्त कक्षा संचालन गरेका हुनेछन् ।	१००%		भएको/नभएको
४५	आधारभुत शिक्षा पश्चात विद्यालयका शिक्षाबाट वञ्चित भएका बालबालिकाहरुले जीवन उपयोगी शिक्षा)व्यवसायिक तथा सीपमुलक तालिम प्राप्त (गरेका हुनेछन् ।	१००%		भएको/नभएको
४६	स्थानीय तहमा रहेका प्रहरी चौकीहरुमा बालमैत्री कक्ष वा बालमैत्री सम्पर्क एकाई (कार्यालय) रहेको हुनेछ ।	१००%		भएको/नभएको
४७	विद्यार्थी सवार हुने शैक्षिक संस्थाका सवारी साधनहरु स्थानीय तहले तोकेको न्युनतम मापदण्ड अनुसार बालमैत्री र अपाङ्गमैत्री हुनेछन् ।	१००%		भएको/नभएको
४८	स्थानीय तहको प्रशासकीय कार्यालयमा स्तनपान कक्षको व्यवस्था भएको हुनेछ ।	१००%		भएको/नभएको
४९	बसपार्क, सिनेमा हल, हाट बजार, खेल मैदान जस्ता सार्वजनिक स्थलहरुमा बालमैत्री शौचालय र खानेपानी धाराको व्यवस्था भएको हुनेछ।	१००%		भएको/नभएको
५०	स्थानीय तहको विपद् व्यवस्थापन योजनामा विपद्को समयमा बालबालिकाको आवश्यकता सम्बोधन गर्ने प्रावधान समावेश भएको हुनेछ।	१००%		भएको/नभएको
५१	विपद्को समयमा बालबालिका तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको विशेष सहयोगको लागि संस्थागत व्यवस्था भएको हुनेछ ।	१००%		भएको/नभएको

अनुगमनकर्ता निकायको केहि सुझावहरु

अनुगमनकर्ता **मिति**

क.स.	नाम	कार्यालय	पद	हस्ताक्षर

धन्यबाद